

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2019/1144

2018 m. gruodžio 17 d.

dėl valstybės pagalbos SA.36086 (2016/C) (ex 2016/NN), kurią Rumunija suteikė įmonei „Oltchim SA“

(pranešta dokumentu Nr. C(2018) 8592)

(Tekstas autentiškas tik rumunų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2009 m. liepos 17 d. Rumunijos institucijos Komisijai pranešė apie planuojamą įmonės „Oltchim S.A.“ (toliau – „Oltchim“) skolos valstybei konvertavimą į nuosavybės vertybinius popierius. 2012 m. kovo 7 d. Komisijos sprendimu 2013/246/ES ⁽²⁾ dėl valstybės pagalbos Nr. SA.29041 „Paramos priemonės *Oltchim SA Râmnicu Vâlcea*“ (toliau – 2012 m. Komisijos sprendimas), Komisija padarė išvadą, kad 1 049 mln. Rumunijos lėjų (RON) (231 mln. EUR) skolos konvertavimas nėra valstybės pagalba. Ta išvada buvo pagrįsta tvirtu Rumunijos Vyriausybės įsipareigojimu visiškai privatizuoti įmonę „Oltchim“, įskaitant visą akcijų paketą, valdžios institucijų gautą po skolos konvertavimo.
- (2) Įmonės „Oltchim“ privatizuoti nepavykus, Rumunijos institucijos, siekdamos parengti oficialų pranešimą apie sanavimo pagalbą įmonei „Oltchim“, 2012 m. spalio mėn. susisiekė su Komisija (užregistruota numeriu SA.35558).
- (3) 2012 m. lapkričio mėn. spaudoje pranešta, kad Rumunijos institucijos su įmonės „Oltchim“ bankais kreditoriais sudarė susitarimą dėl įmonės „Oltchim“ gamybos atnaujinimo finansavimo. Remdamasi tomis aplinkybėmis Komisija nusprendė pradėti *ex officio* bylą, užregistruotą numeriu SA.36086, ir 2013 m. sausio 18 d. raštu Rumunijos paprašė pateikti informacijos. Rumunija 2013 m. vasario 7 d. pateikė atsakymą. Komisija 2013 m. vasario 18 d. paprašė papildomos informacijos, 2013 m. kovo 11 d. Rumunija pateikė atsakymą. Rumuniją per 2013 m. birželio mėn. posėdį ir 2013 m. rugsėjo 25 d. raštu pateikė papildomą informaciją.
- (4) 2014 m. rugpjūčio 5 d., spalio 16 d. ir 2015 m. kovo 3 d. Komisija paprašė papildomos informacijos, Rumunija atitinkamai 2014 m. rugsėjo 15 d., lapkričio 26 d., 2015 m. kovo 26 d. ir balandžio 16 d. pateikė

⁽¹⁾ OL C 284, 2016 8 5, p. 7.

⁽²⁾ 2012 m. kovo 7 d. Komisijos sprendimas 2013/246/ES dėl valstybės pagalbos Nr. SA.29041 (C 28/2009, ex N 433/2009) Paramos priemonės *Oltchim SA Râmnicu Vâlcea* (OL L 148, 2013 6 1, p. 33).

atsakymus. 2015 m. gegužės 11 d. Komisija paprašė papildomos informacijos, Rumuniją per 2015 m. gegužės 26 d. posėdį ir 2015 m. birželio 10 bei 25 d. raštais ją pateikė. 2015 m. rugsėjo 3 d. Komisija paprašė papildomos informacijos, 2015 m. rugsėjo 10 d. Rumunija ją pateikė. Rumunija 2015 m. spalio 22 d. taip pat savanoriškai pateikė informaciją ir paprašė surengti kelis posėdžius; šie buvo surengti 2015 m. spalio 23 d. ir 2016 m. sausio 22 d.

- (5) 2016 m. balandžio 8 d. raštu Komisija Rumunijai pranešė nusprendusi dėl bylos Nr. SA.36086 pradėti procedūrą, nustatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 108 straipsnio 2 dalyje. Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽³⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl šios pagalbos.
- (6) Komisija pirmines pastabas gavo iš Rumunijos (2016 m. birželio 15 d.) ir keturių suinteresuotųjų šalių. Trečiųjų šalių pastabos buvo persiūtos Rumunijai, ir jai suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę dėl tų pastabų; Rumunija 2016 m. lapkričio 28 d. raštu pateikė savo pastabas.
- (7) 2016 m. liepos 29 d. raštu Rumunija pasiūlė įmonės „Oltchim“ pardavimo proceso pakeitimą, kuriuo siekta nutraukti įmonės ekonominę veiklą. Rumunijos institucijos pateikė papildomą informaciją (2016 m. rugsėjo 14 d., lapkričio 4 d. ir gruodžio 5 d.) ir pakeistas pirminio pardavimo proceso sąlygas.
- (8) Po pirmiau paminėto pasikeitimo informacija, konsultacinė įmonė „AT Kearney“, veikdama kaip įmonės „Oltchim“ atstovė (toliau – pardavėjas), 2017 m. sausio 27 d., balandžio 4 d., liepos 25 d., rugsėjo 15 d., lapkričio 21 d., 2018 m. sausio 18 d. ir liepos 16 d. pateikė vieną po kitos parengtas įmonės „Oltchim“ turto pardavimo pažangos ataskaitas. ⁽⁴⁾
- (9) Vykstant pardavimo procesui, į jį įstojo kelios trečiosios šalys, ir Rumunijos institucijos pateikė pastabų dėl kiekvieno tokio įstojimo.
- (10) Rumunijai 2018 m. sausio 26 d. nusiųstas prašymas pateikti papildomos informacijos, 2018 m. gegužės 16 d. Rumunija pateikė atsakymą.

2. PAGRINDINIAI FAKTAI

2.1. Pagalbos gavėjas

- (11) Įmonė „Oltchim“ yra viena didžiausių Rumunijoje ir Pietryčių Europoje naftos chemijos įmonių. Rumunijos valstybei (dabar per Ekonomikos ministeriją) priklauso įmonės kontrolinis (54,8 %) akcijų paketas.
- (12) Įmonė „Oltchim“ daugiausia gamina skystą kaustinę sodą, propileno oksidą (poliolius), plastifikatorius ir oksoalkoholius. Įmonė „Oltchim“ yra didžiausia skystos kaustinės sodos gamintoja Europos rinkoje (2015 m. jai teko 41 % ES rinkos dalis), vienintelė grūdėtosios kaustinės sodos gamintoja Vidurio Europoje, taip pat vienintelė polivinilchlorido ir polieterių gamintoja Rumunijoje bei trečia pagal dydį – Europoje. Įmonė „Oltchim“ daugiau kaip 74 % savo produkcijos eksportuoja Europoje ir už jos ribų ⁽⁵⁾.
- (13) Įmonė „Oltchim“ yra pagrindinė pramonės sektoriaus darbdavė Vilčos regione (tai Rumunijos regionas, remiamas pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą). 2015 m. įmonė „Oltchim“ turėjo 2 208 darbuotojus, iš jų 1 982 darbuotojai dirbo Rimniku Vilčos gamykloje, 226 – Piteščio gamykloje (Bradu naftos chemijos padalinyje).

⁽³⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽⁴⁾ Konkurencijos generaliniam direktoratui buvo pateiktos 7 ataskaitos dėl įmonės „Oltchim“ turto pardavimo struktūros ir proceso, kiekviena ataskaita buvo susijusi su skirtingu pardavimo proceso laikotarpiu, t. y. pirmoji ataskaita apėmė laikotarpį nuo 2016 m. liepos mėn. iki 2017 m. sausio 23 d., antroji ataskaita – nuo 2017 m. sausio 23 d. iki kovo 30 d., trečioji ataskaita – nuo 2017 m. kovo 30 d. iki liepos 21 d., ketvirtoji ataskaita – nuo 2017 m. liepos 21 d. iki rugsėjo 15 d., penktoji ataskaita – nuo 2017 m. rugsėjo 16 d. iki lapkričio 17 d., šeštoji ataskaita – nuo 2017 m. lapkričio 17 d. iki 2018 m. sausio 18 d. ir septintoji ataskaita – nuo 2018 m. sausio 18 d. iki liepos 16 d.

⁽⁵⁾ Duomenys iš 2015 m. spalio 23 d. Rumunijos pateiktos medžiagos.

2.2. Faktai

2.2.1. Įmonės „Oltchim“ skola valstybei ir nepavykę bandymai privatizuoti (1995–2011 m.)

- (14) Įmonė „Oltchim“ ekonominių sunkumų patiria jau seniai. 1995–2000 m. ji gavo kelias komercines paskolas, patvirtintas valstybės garantijomis. Įmonė „Oltchim“ negalėjo grąžinti skolų ir bankai pareikalavo valstybės garantijų. 2002 m. Finansų ministerija įmonės „Oltchim“ skolą, susijusią su valstybės garantijomis, perdavė Rumunijos privatizavimo agentūrai (toliau – AAAS⁽⁶⁾). Finansų ministerija įmokų, susijusių su valstybės garantijomis, mokėjimą tęsė iki 2006 m. gruodžio mėn. ir vėl agentūrai AAAS perdavė visus reikalavimus, susijusius su vėlesnėmis įmokomis, kurios sumokėtos pasinaudojus garantijomis.
- (15) 2007–2012 m. įmonės „Oltchim“ finansinė padėtis pablogėjo: iš jos finansinių sąskaitų nuolat būdavo matyti, kad didėja veiklos nuostolis, kaupiasi nuostoliai, o nuosavos lėšos – neigiamos. 2012 m. gruodžio 31 d. (prieš pradedant nemokumo procedūrą) įmonės „Oltchim“ finansinėse sąskaitose buvo matyti 62,9 mln. EUR veiklos nuostolis, grynasis 127,8 mln. EUR nuostolis ir sukaupti 383 mln. EUR nuostoliai.
- (16) Rumunija kelis kartus bandė įmonę „Oltchim“ privatizuoti (2001, 2003, 2006, 2007 ir 2008 m.), bet jai tai nepavyko.
- (17) Konkrečiai kalbant, 2001 m. valstybė su Kanados kasyklų įmone „Exall Resources“ surengė derybas dėl 53,2 % dalies pardavimo ir pasirašė pardavimo sutartį. Pirkėjui nesumokėjus akcijų vertės (10 mln. JAV dolerių (USD) – tai yra apie 8,9 mln. EUR⁽⁷⁾) ir nepateikus garantijų dėl pažadėtų investicijų į technologijas ir aplinką, sandoris buvo nutrauktas⁽⁸⁾. 2002 m. valstybė, nusprendusi dar kartą bandyti privatizuoti įmonę, paskelbė kvietimą teikti pasiūlymus dėl privatizavimo ir pasirinko agentūros AVAS (agentūros AAAS pirmtakės) skolą konvertuoti į nuosavybės vertybinius popierius. Tačiau pasiūlymų pateikimo terminas buvo atidėtas du kartus, ir pasipriešinus potencialiam investuotojui bei smulkiesiems akcininkams, be kita ko, pateikus teismui ieškinį, 2003 m. pasiūlymas buvo atšauktas⁽⁹⁾. Vėliau, kai 2006 m. buvo atsisakyta skolos konvertavimo, iš pradžių patvirtinto 2003 m., Rumunijos institucijos 2006 ir 2008 m. dar kartą bandė įmonę „Oltchim“ privatizuoti su jos skola. Tačiau, pasak Rumunijos institucijų, nė vienas investuotojas nesusidomėjo įmonės „Oltchim“ pirkimu tokiomis sąlygomis⁽¹⁰⁾.

2.2.2. 2012 m. Komisijos sprendimas

- (18) 2012 m. Komisijos sprendimu Komisija nusprendė, kad planuojamas 1 049 mln. RON⁽¹¹⁾ (apie 231 mln. EUR) dydžio skolos agentūrai AAAS konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius nėra valstybės pagalba. Šis sprendimas buvo pagrįstas Rumunijos tvirtu įsipareigojimu ne vėliau kaip iki 2012 m. gegužės mėn. pabaigos visą valstybei dėl skolos konvertavimo priklausančią dalį privatizuoti, kaip nurodyta dviejuose atitinkamų to meto Ministrų Pirmininkų raštuose⁽¹²⁾.
- (19) Komisija šią išvadą padarė atidžiai išanalizavusi nepriklausomų konsultantų⁽¹³⁾ parengtas ataskaitas, Rumunijos institucijų pateiktas vykstant tyrimui. Šiose ataskaitose buvo lyginamos lėšos, gautinos įmonę „Oltchim“ likvidavus, ir lėšos, gautinos ją privatizavus. Buvo apskaičiuota, kad, pasirinkus likvidavimo scenarijų, įmonės „Oltchim“ turto vertė būtų 692 055 000 RON (152,2 mln. EUR), ir jį sudarytų 264 119 000 RON vertės įkeistas turtas bei 427 936 000 RON vertės neįkeistas turtas⁽¹⁴⁾.

⁽⁶⁾ Tuo metu skola buvo perduota Rumunijos agentūrai AVAB (rum. *Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare*, Bankų turto susigrąžinimo institucija); 2004 m. gegužės mėn. ši agentūra buvo sujungta su privatizavimo agentūra APAPS (Valstybės nuosavybės privatizavimo ir valdymo institucija) ir pervadinta AVAS (rum. *Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului*, Valstybės turto kapitalizavimo institucija), o 2012 m. gruodžio mėn. ji buvo pervadinta AAAS (Valstybės turto administravimo institucija).

⁽⁷⁾ 2001 m. vidutinis EUR ir USD valiutos kursas buvo 1 EUR = 0,89 USD.

⁽⁸⁾ Žr. straipsnį adresu <http://www.zf.ro/companii/inca-o-privatizare-esuata-2994230>.

⁽⁹⁾ Žr. straipsnį adresu <http://www.zf.ro/companii/apaps-o-ia-de-la-capat-in-povestea-de-privatizare-a-oltchim-2969252>.

⁽¹⁰⁾ Žr. 2009 m. rugsėjo 15 d. Komisijos sprendimo, kuriuo dėl pagalbos priemonių įmonei „Oltchim SA Râmnicu Vâlcea“ pradėta tyrimo procedūra, 28 ir tolesnės konstatuojamąsias dalis, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/233028/233028_1337483_956_3.pdf.

⁽¹¹⁾ 538 mln. RON skola ir 511 mln. RON palūkanos nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d.

⁽¹²⁾ 2011 m. spalio 21 d. raštu Rumunijos Ministras Pirmininkas Emilis Bocas pranešė apie tvirtą Rumunijos Vyriausybės įsipareigojimą visiškai privatizuoti įmonę „Oltchim“, įskaitant visą valdžios institucijų po skolos konvertavimo susidariusį akcijų paketą. Apie privatizavimą turėjo būti paskelbta 2012 m. kovo mėn. pabaigoje, o privatizavimo procesas turėjo būti baigtas 2012 m. gegužės mėn. pabaigoje. Naujasis Rumunijos Ministras Pirmininkas Mihai'us Răzvanas Ungureanu'as 2012 m. vasario 16 d. raštu šiuos įsipareigojimus dar kartą patvirtino.

⁽¹³⁾ Įmonės „Raiffeisen“ parengta 2011 m. vasario mėn. ataskaita dėl likvidavimo (atnaujinta 2011 m. spalio mėn.) (toliau – 2011 m. įmonės „Raiffeisen“ ataskaita) ir įmonės „Romcontrol Bucharest SA“ parengta 2011 m. kovo mėn. vertinimo ataskaita.

⁽¹⁴⁾ 2011 m. įmonės „Raiffeisen“ parengta ataskaita (vasario mėn.), lentelė 16 ir 17 puslapiuose.

- (20) Remiantis įmonės „Raiffeisen“ parengta 2011 m. ataskaita, jeigu būtų pasirinktas likvidavimo scenarijus, agentūra AAAS gautų apie 105,4 mln. RON (apie 23 mln. EUR), ir tai sudarytų 12 % jos visų reikalavimų.
- (21) Ši suma buvo palyginta su agentūros AAAS reikalavimų verte, kuri būtų konvertavus skolą ir įvykdžius privatizavimo scenarijų. Buvo apskaičiuota, kad pagal šį scenarijų, atsižvelgiant į įmonės vertę apskaičiuoti taikomą metodą, įmonės „Oltchim“ rinkos vertė būtų 28–97 mln. EUR. Įmonės skolą konvertavus į nuosavybės vertybinius popierius ir vėliau įmonę privatizavus, agentūra AAAS gautų 22,9–79,5 mln. EUR ⁽¹⁵⁾.
- (22) Atsižvelgdama į šį palyginimą Komisija padarė išvadą, kad „trumpalaikiu laikotarpiu po skolos konvertavimo visiškai privatizavus bendrovę, priemone, apie kurią pranešta (skolos konvertavimas ir po to vykdomas visiškai bendrovės privatizavimas), įmonei „Oltchim“ nebūtų suteiktas pranašumas, nes ta priemone suteikiama galimybė viešojo sektoriaus kreditoriui AVAS [AAAS] atgauti daugiau, nei tuo atveju, jeigu būtų nuspręsta likviduoti bendrovę. Tuo klausimu Komisija atsižvelgia į tvirtą Rumunijos valdžios institucijų išipareigojimą <...> įmonę visiškai privatizuoti iki 2012 m. gegužės 31 d.“ ⁽¹⁶⁾.
- (23) Tačiau įmonė „Oltchim“ savo skolos agentūrai AAAS nekonvertavo į nuosavybės vertybinius popierius, kaip buvo patvirtinta 2012 m. Komisijos sprendimu. 2012 m. rugpjūčio mėn., įmonės „Oltchim“ pagrindinei elektros energijos tiekėjai įmonei „Electrica S.A.“ (toliau – „Electrica“) atsisakius teikti paslaugas, už kurias nemokama, gamyba buvo tiesiog sustabdyta.
- (24) Tuo pat po to, kai įmonės „Oltchim“ veikla buvo nutraukta, Rumunijos institucijos viešai ėmė siųsti aiškius signalus apie savo pasirengimą dėti visas galimas pastangas įmonei „Oltchim“ išgelbėti. Likus tik kelioms dienoms iki privatizavimo datos, to meto Rumunijos ekonomikos ministras nurodė, kad įmonės „Oltchim“ gamyba bus atnaujinta per 2–4 savaites. Buvo cituojamas jo teiginys, kad jis „diskutavo su komplekso vadovybe ir ši turi planą, pagal kurį įrenginiai turėtų pradėti vėl veikti“ ⁽¹⁷⁾.
- (25) 2012 m. rugsėjo 22 d. privatizavimo procesas nepavyko, ir nacionaliniuose teismuose buvo nagrinėjamos kelios bylos, susijusios su privatizavimo procesu ⁽¹⁸⁾.

2.2.3. Įmonės „Oltchim“ padėtis 2012 m. rugsėjo 22 d. nepavykus privatizavimui

- (26) Nepavykus privatizavimui, įmonės „Oltchim“ finansinė padėtis dar pablogėjo. Netrukus po nepavykusio privatizavimo Rumunijos institucijos pakartojo esančios pasirengusios padaryti tai, kas būtina, kad įmonė „Oltchim“ būtų išgelbėta ⁽¹⁹⁾.
- (27) 2012 m. spalio 1 d. buvo numatyta nauja įmonės „Oltchim“ parengimo veikti strategija, įskaitant finansinę paramą, kurios forma – sanavimo pagalba. Straipsniuose to meto spaudoje Rumunijos Ministras Pirmininkas aiškino, kad privatizavimo procesas žlugo ir pridūrė tai: „[š]iandien turime paaiškinti veiklos atnaujinimo, darbo vietų išsaugojimo ir pasirengimo naujam privatizavimo procesui, vykdytinam visiškai kitokiomis ir daug geresnėmis sąlygomis, rezervinį planą“ ⁽²⁰⁾. Panašiai, Ministras Pirmininkas paskelbė apie būsimą susitarimą su įvairiais kreditoriais dėl įmonės sanavimo: „ketvirtadienį bus pateiktas planas, kaip iš naujo pradėti įmonės „Oltchim“ veiklą, jame bus nustatyti tolesni su Vilčos gamykla susiję veiksmai [...]“. Ekonomikos, komercijos ir verslo aplinkos ministras [...] ir Finansų ministras pradės oficialias diskusijas su visais pagrindiniais kreditoriais – agentūra AVAS, įmone „Electrica“ ir trimis bankais, esančiais pagrindiniais įmonės „Oltchim“ kreditoriais, t. y. BCR, „Banca Transilvania“ ir CEC. Ketvirtadienį drauge su jais pateiksime planą, kaip iš naujo pradėti įmonės „Oltchim“ veiklą; plane aiškiai nustatyti būtini veiksmai, kurių turi imtis nauja įmonės „Oltchim“ vadovybė, kad finansuotų gamybos atnaujinimą, veiklos laikotarpis, nesumokėtų atlyginimų sumokėjimas, pasirengimas privatizavimui, greičiausiai vykdytinam 2013 m., užtikrinant kitokias nei dabartinės sąlygas“ ⁽²¹⁾.

⁽¹⁵⁾ Žr. 2012 m. Komisijos sprendimo 7 lentelę.

⁽¹⁶⁾ 2012 m. Komisijos sprendimas, 153 punktas.

⁽¹⁷⁾ Pavyzdžiui, žr. 2012 m. rugsėjo 19 d. straipsnius spaudoje adresu <http://economie.hotnews.ro/stiri-companii-13255610-ministrul-economiei-daniel-chitoui-din-informatiile-noastre-deja-mai-multi-investitori-interesati-depuna-ofertele-pentru-combinat-firme-din-vest.htm?nomobile=>.

⁽¹⁸⁾ Žr. Rumunijos pastabas dėl Komisijos pradedamo tyrimo; 2016 m. birželio 15 d. pateikta medžiaga, 64 punktas.

⁽¹⁹⁾ Žr., pavyzdžiui: http://www.bursa.ro/oltchim-a-incheiat-cu-pierderi-de-396-milioane-lei-195247&s=companii_afaceri&articol=195247.html; http://www.bursa.ro/memorandum-pentru-finantarea-oltchim-190490&s=piata_de_capital&articol=190490.html; <http://www.sitevechi.impactreal.ro/2012111813712/Ministerul-Economiei-va-aplica-un-program-de-restructurare-a-Oltchim-in-vederea-privatizarii.html>; <http://www.ziare.com/social/angajati/salariatii-de-la-oltchim-au-renuntat-la-pichetarea-ministerului-economiei-1201772>.

⁽²⁰⁾ Žr. 2012 m. spalio 1 d. straipsnį spaudoje adresu <https://www1.agerpres.ro/politica/2012/10/01/victor-ponta-am-cerut-ca-abordarea-fata-de-oltchim-sa-fie-complet-schimbata-joi-vom-prezenta-planul-de-relansare-21-19-23>.

⁽²¹⁾ Žr. 2012 m. spalio 1 d. straipsnį spaudoje adresu <https://www1.agerpres.ro/politica/2012/10/01/victor-ponta-am-cerut-ca-abordarea-fata-de-oltchim-sa-fie-complet-schimbata-joi-vom-prezenta-planul-de-relansare-21-19-23>.

- (28) 2012 m. spalio 17 d. Ekonomikos ministras spaudai pareiškė, kad kelios įmonės „Oltchim“ dalys turi pradėti veikti per artimiausias dienas ir kad Vyriausybė įmonei „Oltchim“ ketina skirti 20 mln. EUR sanavimo pagalbą ⁽²²⁾.
- (29) 2012 m. spalio 24 d. įmonei „Oltchim“ pavyko atnaujinti savo gamybą, nes dvi viešojo sektoriaus tiekėjos (įmonė „CET Govora“ ir nacionalinė druskos įmonė „Salrom“) pakeitė įmonei „Oltchim“ taikomas prekybos sąlygas ⁽²³⁾:
- įmonė „CET Govora“ su įmone „Oltchim“ 2012 m. rugsėjo 15 d. pasirašė naują sutartį dėl elektros energijos tiekimo ir sutiko padidinti tiekiamą elektros kiekį (iš pradžių nuo 2012 m. spalio 25 d., vėliau – nuo 2012 m. lapkričio 12 d.) bei toliau tęsti tiekimą nuo 2013 m. sausio 1 d. Šie sutartinių santykių su įmone „Oltchim“ pakeitimai, atrodo, buvo padaryti įgyvendinant kelis sprendimus ⁽²⁴⁾, Vilčos apskrities tarybos priimtus siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimą įmonei „Oltchim“.
- Nacionalinė druskos įmonė „Salrom“ (toliau – „Salrom“) sutiko atidėti mokėjimus už jos tiekiamas prekes.
- (30) 2012 m. lapkričio 15 d. Ekonomikos ministras spaudai pareiškė apie Vyriausybės išsipareigojimą išlaikyti įmonę „Oltchim“ veikiančią: „[m]inčių apie nemokumą nebelieka, jeigu sudarome sandorį su pagrindiniais kreditoriais. Būtent dėl to kartu su įmonės „Oltchim“ stambiaisais kreditoriais sudarėme reorganizavimo susitarimą, kontroliuojamo restruktūrizavimo. Tai yra, nereikės rytoj nubusti ir sužinoti, kad stambiaji kreditoriai – bankai, privačiojo sektoriaus kreditoriai, prekybininkai, žaliavų tiekėjai – reikalauja skelbti įmonės „Oltchim“ nemokumą. Šiuo susitarimu siekiame galimybės iš naujo pradėti įmonės „Oltchim“ veiklą, įmonę sanuoti ir restruktūrizuoti, tai darant kontroliuojamu būdu ir pritariant kreditoriams“ ⁽²⁵⁾.
- (31) 2012 m. lapkričio 23 d. Finansų ministerija, Ekonomikos reikalų ministerija, Transporto ir infrastruktūros ministerija, AAAS ir OPSPI ⁽²⁶⁾ pasirašė susitarimo memorandumą (toliau – memorandumas) su įmonės „Oltchim“ kreditoriais, t. y. įvairiais privačiais ir valstybiniais bankais, taip pat valstybės valdomomis įmonėmis, pavyzdžiui, „Electrica“, „Salrom“, „CFR Marfă SA“. Memorandumo šalys susitarė, kad Ekonomikos ministerija ir OPSPI vėliausiai 2013 m. sausio 1 d. užregistruos specialiosios paskirties įmonę („Oltchim SPV“), kuri neturės skolų ir turės visą įstatinį kapitalą, kad bankai galėtų saugiai teikti įmonės „Oltchim“ gamybos atnaujinimui būtina finansavimą. Taigi, Vyriausybės nepaprastuoju įsakymu Nr. 59/2012 Vyriausybė Ekonomikos reikalų ministerijai nurodė pradėti teisinę specialiosios paskirties įmonės steigimo procedūras.
- (32) Tačiau, nors memorandumas ir jo tikslai liko galioti, Ekonomikos reikalų ministerija laikinai atsisakė planų per trumpą laiką įsteigti specialiosios paskirties įmonę „Oltchim SPV“. Vietoj to pačios įmonės „Oltchim“ prašymu 2013 m. sausio 30 d. buvo pradėta nemokumo byla, kaip nustatyta Įstatyme Nr. 85/2006 (toliau – Nemokumo įstatymas).

2.2.4. Įmonės „Oltchim“ nemokumo byla 2013 m. sausio 30 d. duomenimis

2.2.4.1. Teisinis pagrindas – Rumunijos nemokumo įstatymas

- (33) Nemokumo įstatyme nustatyta kolektyvinė nemokiu tapusio skolininko išsipareigojimų padengimo procedūra.
- (34) Įmonei pradėjus kolektyvinę nemokumo procedūrą, akcininkai netenka įgaliojimų priimti sprendimus dėl tos bendrovės administravimo veiklos, ir tie įgaliojimai suteikiami specialiajam administratoriui, o šis turi veikti siekdamas geriausių įmonės interesų ⁽²⁷⁾. Netekusi administravimo teisės, įmonė yra atstovaujama ir valdoma teismo paskirto administratoriaus arba likvidatoriaus – tai priklauso nuo pasirinkto varianto. Specialiojo administratoriaus įgaliojimai vėliau susiaurinami ir jis turi atstovauti geriausiems akcininkų interesams.

⁽²²⁾ Žr., pvz., 2012 m. spalio 17 d. straipsnį adresu <http://economie.hotnews.ro/stiri-companii-13431372-daniel-chitoiu-spune-luni-reporni-productia-una-dintre-sectiile-oltchim.htm>.

⁽²³⁾ 2013 m. vasario 7 ir kovo 11 d. Rumunijos pateikta medžiaga.

⁽²⁴⁾ 2012 m. rugpjūčio 31 d. Sprendimą Nr. 27, 2012 m. spalio 31 d. Sprendimą Nr. 58, 2012 m. lapkričio 16 d. Sprendimą Nr. 61 ir 2012 m. gruodžio 28 d. Sprendimą Nr. 86.

⁽²⁵⁾ Žr. straipsnį spaudoje adresu <http://economie.hotnews.ro/stiri-companii-13622312-exclusiv-daniel-chitoiu-compania-oltchim-pregatita-pentru-noua-privatizare-urma-aplicarii-unui-plan-restructurare-care-presupune-externalizarea-unor-activitati-servicii-conexe.htm>.

⁽²⁶⁾ Valstybės dalyvavimo privatizuojant pramonės objektus tarnyba (rum. *Oficiulul Participatorilor Statului si Privatizării in Industrie*).

⁽²⁷⁾ Nemokumo įstatymo 18 straipsnis.

- (35) Įmonės visuotinis akcininkų susirinkimas paskiria specialųjį administratorių, ir jį turi patvirtinti teismas (toks administratorius vadinamas teismo paskirtu administratoriumi). Per bankroto ir nemokumo bylų teisėjo (angl. *syndic-judge*) (teisėjas, kuriam suteikti specialieji įgaliojimai nagrinėti bankroto ir nemokumo bylas) nustatytą terminą teismo paskirtas administratorius arba likvidatorius turi parengti bei bankroto ir nemokumo bylų teisėjui pateikti priežasčių ir aplinkybių, dėl kurių skolininkas tapo nemokus, ataskaitą⁽²⁸⁾. Ataskaitoje turi būti nurodyta, ar yra kokia nors galimybė reorganizuoti skolininko veiklą arba kokių nors priežasčių, dėl kurių jo reorganizavimas būtų negalimas. Pastaruoju atveju teismo paskirtas administratorius turėtų pasiūlyti bankroto bylą. Jeigu teismo paskirtas administratorius nurodo, kad esama galimybės atgaivinti skolininko veiklą pagal teismo reorganizavimo planą (toliau – reorganizavimo planas arba planas), jis nurodo, kas rengia reorganizavimo planą (skolininkas ar teismo paskirtas administratorius, veikiantis vienas arba kartu su vienu ar keliais kreditoriais).
- (36) Pradėjus bylą, visi kreditorių reikalavimai yra sustabdomi, o nauji reikalavimai nebegali būti teikiami⁽²⁹⁾. Visi paslaugų teikėjai (elektros energijos, dujų, vandens, telefonijos) nebeturi teisės keisti skolininkui teiktinų paslaugų, atsisakyti jas teikti arba laikinai nutraukti jų teikimą, jeigu skolininkas yra priklausomas klientas⁽³⁰⁾.
- (37) Teismo paskirtas administratorius kreditoriams praneša, kad reikia per leistiną laikotarpį, kuris nustatomas bankroto ir nemokumo bylų teisėjo sprendimu, kai pradedama nemokumo byla, pateikti reikalavimų skolininkui suvestinę. Remdamasis suvestine teismo paskirtas administratorius parengia preliminarų kreditorių sąrašą. Į tą sąrašą įtraukiami dviejų pagrindinių kategorijų kreditoriai: apsaugoti kreditoriai (kreditoriai, kurių reikalavimus turi subjektai, galintys pasinaudoti įkeistais skolininko turto daiktais, neatsižvelgiant į tai, ar tai pagrindinis skolininkas, ar trečiosios šalies garantijos teikėjas, veikiantis tokiomis užtikrinimo priemonėmis pasinaudojusiu asmenų naudai) ir neapsaugoti kreditoriai (kreditoriai, kurių reikalavimams netaikomos jokios garantijos, susijusios su skolininko turtu). Į sąrašą įtrauktini kitų kategorijų reikalavimai yra atlyginimai ir biudžetinių kreditorių reikalavimai.
- (38) Skolininkas, kreditoriai ir bet kurios kitos suinteresuotosios šalys turi teisę preliminarų kreditorių sąrašą apskusti bankroto ir nemokumo bylų teisėjui⁽³¹⁾. Visus apeliacinius skundus išnagrinėjus, teismo paskirtas administratorius parengia galutinį kreditorių sąrašą – jame pateikiamos kiekvieno reikalavimo sumos, nurodoma pirmumo tvarka ir sąlygos (užtikrintas ar neužtikrintas reikalavimas) – ir siunčia jį teismui patvirtinti. Visus apeliacinius skundus išnagrinėjus, sąrašas tampa galutinis.
- (39) Nemokumo įstatyme nustatytos dvi alternatyvios procedūros:
- a) *teisminis reorganizavimas* (Nemokumo įstatymo 94–105 straipsniai; taikomos bendrosios procedūros taisyklės) – juo siekiama reorganizuoti skolininko veiklą, siekiant sumokėti reikalavimus pagal reikalavimų mokėjimo planą, arba
- b) *bankroto procedūra* (Nemokumo įstatymo 107–129 straipsniai; taikomos supaprastintos procedūros taisyklės) – skolininko veikla sumažinama tiek, kiek būtina imantis likvidavimo, kad skolos būtų sumokėtos parduodant turtą ir susigrąžinant susigrąžintinas sumas.
- (40) Teisminis reorganizavimas yra procedūra, taikoma skolininkui, kad šis, reorganizavus jo veiklą, galėtų pagal mokėjimo planą sumokėti savo skolas. Vykdamas šią procedūrą, turi būti parengtas, patvirtintas, įgyvendinamas reorganizavimo planas ir laikomasi jo, ir tame plane gali būti bendrai arba atskirai nustatyta tai: a) skolininko veiklos ir (arba) finansinis restruktūrizavimas, b) įmonės restruktūrizavimas, iš dalies keičiant akcinio kapitalo struktūrą, arba c) veiklos apribojimas likviduojant tam tikrą turtą.
- (41) Teismo paskirtas administratorius parengia reorganizavimo planą bei kreditorių sąrašą ir siunčia tvirtinti teismui. Planą turi aptarti bei patvirtinti ir kreditoriai. Nemokumo įstatyme nustatyti šių atskirų kategorijų reikalavimai (dėl jų balsuojama atskirai): a) užtikrinti reikalavimai, b) atlyginimų reikalavimai, c) biudžetiniai reikalavimai, d) neužtikrinti reikalavimai, kaip nustatyta 96 straipsnio 1 dalyje, t. y. pagrindinių tiekėjų reikalavimai, e) kiti neužtikrinti reikalavimai⁽³²⁾.

⁽²⁸⁾ Nemokumo įstatymo 59 straipsnis.

⁽²⁹⁾ Nemokumo įstatymo 36 straipsnis.

⁽³⁰⁾ Nemokumo įstatymo 38 straipsnis.

⁽³¹⁾ Nemokumo įstatymo 73 straipsnis.

⁽³²⁾ Nemokumo įstatymo 100 straipsnio 3 dalis.

- (42) Pagal Nemokumo įstatymo 100 ir 101 straipsnius:
- a) laikoma, kad planas yra priimtinas, kai už tą planą balsuoja absoliuti konkrečių kategorijų kreditorių dauguma, tačiau su planu turi sutikti bent vienos neprivilegiuotos kategorijos kreditoriai ⁽³³⁾.
 - b) Laikoma, kad tam tikros kategorijos kreditoriai sutiko su planu, jeigu su planu sutiko absoliuti dauguma tos kategorijos kreditorių, vertinant pagal tai kategorijai priklausančių reikalavimų vertę.
 - c) Kiekvienam reikalavimui suteikiama viena balso teisė, ir tos teisės turėtojas ja naudojasi reikalavimų kategorijos, į kurią įtraukas atitinkamas reikalavimas, atžvilgiu.
 - d) Kiekvienos neprivilegiuotos kategorijos, nesutinkančios su planu, kreditoriams pagal planą bus taikomos sąžiningos ir vienodos sąlygos.
- (43) Pagal Nemokumo įstatymo 3 straipsnio 21 dalyje pateiktą apibrėžtį sąvoka „neprivilegiuota kategorija“ reiškia reikalavimų kategoriją, kurios atžvilgiu plane nustatytas bent vienas iš šių tai kategorijai taikomų pakeitimų:
- a) sumažinta reikalavimo suma;
 - b) sumažinta vertybinių popierių arba kitų dalių vertė, pavyzdžiui, išmokos atidėtos kreditoriaus nenaudai;
 - c) vertė, atnaujinta pagal Rumunijos nacionalinio banko nurodytą palūkanų normą, išskyrus atvejus, kai kitaip nustatyta su tuo reikalavimu susijusioje sutartyje arba specialiuose įstatymuose, yra mažesnė nei vertė, nurodyta konsoliduotame reikalavimų sąrašė.
- (44) Įsigaliojus sprendimui, kuriuo patvirtintas planas, skolininko veikla turi būti atitinkamai reorganizuota, o kreditorių ir kitų suinteresuotųjų šalių reikalavimai ir teisės turi būti atitinkamai iš dalies pakeistos, kaip nustatyta plane. Jeigu planas nepatvirtinamas, bankroto ir nemokumo bylų teisėjas nurodo tuoj pat pradėti bankroto procedūrą.
- (45) Bankroto procedūra reiškia, kad skolininko turtas likviduojamas įsipareigojimams padengti, ir skolininkas išbraukiamas iš registro.
- (46) Pagal Nemokumo įstatymo 107 straipsnį skolininko bankroto procedūra pradėdama šiais atvejais:
- a) jo paties prašymu, pateikiant bankroto ir nemokumo bylų teisėjui prašymą tiesiogiai pradėti bankroto procedūrą, arba
 - b) jeigu iš pradžių buvo nurodytas ketinimas imtis reorganizavimo, bet nepasiūlytas reorganizavimo planas arba su pasiūlytu planu buvo nesutikta ir jis buvo nepatvirtintas.
- (47) Vykstant bankroto procedūrai turi būti parduodamas dviejų kategorijų turtas (įkeistas arba užtikrintas turtas ir neįkeistas arba neužtikrintas turtas), taigi yra du būdai kreditoriams paskirstyti pardavus gautas sumas (121 straipsnis yra taikomas įkeistam turtui, 123 straipsnis – neįkeistam turtui ir bet kokiam pertekliui, liekančiam pardavus įkeistą turtą). Likvidavimas pradėdamas nedelsiant po to, kai likvidatorius parengia skolininko turto aprašą. Turtas gali būti parduodamas kartu – kaip veikiančio turto grupė – arba atskirai. Atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir jeigu įmanoma, skolininko turtas turi būti įvertintas individualiai ir visas kartu, kaip veikiančio turto grupė.
- (48) Pagal Nemokumo įstatymo 121 straipsnį taikoma ši lėšų, gautų pardavus skolininko įkeistą turtą, paskirstymo tvarka: 1) mokesčiai, žyminiai mokesčiai ir kitos išlaidos, susijusios su tokio turto pardavimu, įskaitant išlaidas, patirtas išsaugant ir administruojant tokį turtą, taip pat likvidatorių atlygis, ir 2) apsaugotų kreditorių reikalavimai.
- (49) Jeigu sumų, gautų pardavus įkeistą turtą, neužtenka visoms apsaugotiems kreditoriams mokėtinoms sumoms sumokėti, skirtumas apsaugotiems kreditoriams padengiamas neužtikrintų reikalavimų dalimi. Jeigu sumokėjus apsaugotiems kreditoriams mokėtinas sumas lieka perteklius, jis bus paskirstytas neapsaugotiems kreditoriams.

⁽³³⁾ Nemokumo įstatymo 3 straipsnio 21 dalis.

- (50) Pagal Nemokumo įstatymo 123 straipsnį reikalavimai sumokami taip: 1) mokesčiai, žyminiai mokesčiai ir kitos su procedūra susijusios išlaidos, 2) atlyginimų reikalavimai, 3) kreditai, kuriuos suteikė kredito įstaigos po to, kai buvo pradėta byla, taip pat reikalavimai, atsirandantys siekiant išsaugoti skolininko veiklą po to, kai buvo pradėta byla (trumpalaikės skolos), 4) biudžetiniai reikalavimai, 5–7) kiti reikalavimai (išmokos vaikams, šeimos pašalpos, bankų paskolos), 8) kiti neužtikrinti reikalavimai.

2.2.4.2. Įmonės „Oltchim“ reorganizavimo plano rengimas ir tvirtinimas

- (51) 2013 m. balandžio 15 d. posėdyje priimtu kreditorių sprendimu įmonės „Rominsolv S.p.r.l.“ ir „B.D.O. – Business Restructuring S.p.r.l.“ (toliau – R ir BDO) buvo paskirtos oficialiais įmonės „Oltchim“ administratoriais (toliau – konsorciumas). 2013 m. gegužės 13 d. teismas patvirtino šį paskyrimą.
- (52) Per 2013 m. birželio 19 d. teismo posėdį įmonė „Oltchim“ pareiškė ketinanti imtis teismo reorganizavimo ir įgyvendindama restruktūrizavimo planą sumokėti reikalavimus. Šis prašymas buvo pagrįstas konsorciumo pagal Nemokumo įstatymo 59 straipsnio 1–3 dalis parengta nemokumo priežasčių ataskaita. Šioje nemokumo priežasčių ataskaitoje nurodyta, kad yra tikra galimybė veiksmingai reorganizuoti skolininko veiklą, įgyvendinant teismo prižiūrimą reorganizavimo planą, – jį ketinta parengti ir pateikti teismui.
- (53) 2013 m. birželio 3 d. teismo paskirti administratoriai įmonę „Winterhill S.r.l.“ paskyrė nustatyti įmonės „Oltchim“ turto rinkos vertę ir likvidacinę vertę (toliau – įmonės „Winterhill“ parengta ataskaita), nes tai buvo būtina rengiant mokėjimo planą.
- (54) Įmonė „Winterhill S.r.l.“ pagal Tarptautinius vertinimo standartus nustatė įmonės „Oltchim“ turto rinkos vertę ir likvidacinę vertę:
- a) rinkos vertė – „suma, už kurią vertinimo dieną gali būti apsikeista turtu pirkti ketinančiam pirkėjui ir parduoti ketinančiam pardavėjui vykdant sandorį, kurio kaina objektyviai nustatyta, praėjus atitinkamam laikotarpiui, per kurį galima parduoti, kai ir pardavėjas, ir pirkėjas veikia remdamiesi žinojimu, apdariai ir nepriverstinai“;
 - b) likvidacinė vertė (arba priverstinio pardavimo vertė) – „suma, kurią pagrįstai būtų galima gauti parduodant turtą per trumpesnę laikotarpį nei laikotarpis, per kurį turtą galima parduoti siekiant gauti apibrėžtą rinkos kainą“.
- (55) Įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje įvertintas įmonės „Oltchim“ skirtingų klasių ⁽³⁴⁾ turtas, vertinant taikyti įvairūs vertinimo metodai, pasirinkti atsižvelgiant į vertinamo turto rūšį (rinkos palyginimo metodas arba grynosios atkuriamosios vertės metodas).
- (56) Kalbant apie ilgalaikio turto (įrenginių, įrengimų ir mechanizmų) vertinimą, įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje apskaičiuota *in situ* rinkos vertė ir *ex situ* rinkos vertė. Remiantis įmonės „Winterhill“ parengta ataskaita, *in situ* rinkos vertė reiškia, kad įrenginiai yra visiškai veikiantys ir gali būti toliau naudojami ten, kur jie yra. Nustatant šią vertę atsižvelgiama į įdiegimo, pvz. elektros ir mechaninės įrangos, sąnaudas, o šios tokių įrenginių sąnaudos yra didelės. *Ex situ* rinkos vertė reiškia, kad įrenginiai nėra veikiantys, ir kiekvienas turto vienetas yra vertinamas atsižvelgiant į tai, kad jo pašalinimo išlaidas padengia pirkėjas. Kalbant apie įmonę „Oltchim“, laikyta, kad elektros ir mechaninės įranga nėra didelės vertės, o atsižvelgiant į jos sudėtingumą – ji net turi neigiamą poveikį turto vertei. Ilgalaikio turto likvidacinė vertė įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje nurodyta kaip *ex situ* rinkos vertė, atėmus apskaičiuotąsias išmontavimo ir pašalinimo iš pramoninių patalpų išlaidas. Į šią vertę įtrauktos apskaičiuotosios turto sutvarkymo ir parengimo parduoti išlaidos, ir manyta, kad šios įmonės „Oltchim“ išlaidos bus didelės, nes daug įrenginiuose naudojamų medžiagų yra taršios ir pavojingos. Nustatant vertę taip pat atsižvelgta į rinkodaros išlaidas, pardavimo išlaidas, pardavėjo mokesčius ir su įtrauktais darbuotojais susijusias išlaidas.
- (57) 2013 m. liepos 20 d. įmonė „Winterhill S.r.l.“ užbaigė savo atliekamą vertinimą. Įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje apskaičiuota, kad įmonės „Oltchim“ rinkos kaina yra 293,7 mln. EUR (apie 1 270 mln. RON), o likvidacinė vertė – 141 mln. EUR (636 mln. EUR), iš jų 108 mln. EUR (491 mln. RON) sudarė užtikrintas turtas ir apie 32 mln. EUR (145 mln. RON) – neužtikrintas turtas ⁽³⁵⁾.

⁽³⁴⁾ Ataskaitoje atskirtas šių klasių turtas: i) ilgalaikis turtas – žemė, ii) ilgalaikis turtas – pastatai ir specialiosios konstrukcijos, iii) ilgalaikis turtas – įrenginiai, įranga, mechanizmai, iv) atsargos, v) finansinis turtas, vi) nematerialusis turtas – pavadinimas, žinomumas, prekių ženklai, patentai ir vii) esamos investicijos.

⁽³⁵⁾ Rinkos vertė pateikta ataskaitos 1C priede. Likvidacinė vertė pateikta ataskaitos 1D priede.

- (58) Įmonės „Winterhill“ parengta ataskaita 2013 m. gruodžio 2 d. buvo pateikta kreditorių susirinkimui, o 2013 m. gruodžio 4 d. – patvirtinta. Iš pradžių agentūra AAAS abejojo dėl įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje pateikto vertinimo ir apskundė kreditorių susirinkimo sprendimą, kuriuo tas vertinimas patvirtintas. Todėl teismas patvirtino pakartotiną vertinimo ataskaitos patikrinimą ir galiausiai atmetė agentūros AAAS skundą, taip pat nurodydamas, jog agentūra AAAS dėl plano balsavo nenustatydama sąlygos, kad reikalingas tos ataskaitos pakartotinio patikrinimo rezultatas ⁽³⁶⁾.
- (59) Remiantis įmonės „Winterhill“ parengta ataskaita, 2013 m. liepos mėn. teismo paskirti administratoriai parengė įmonės „Oltchim“ reorganizavimo planą. Pagrindinis plano tikslas buvo rasti naują investuotoją, kuris perimtų įmonės „Oltchim“ turtą ir (arba) verslą. Pardavimas gali būti vykdomas pasirinkus bet kurią iš trijų pasiūlytų galimybių:

1 galimybė – įsteigti naują subjektą („Oltchim SPV“) ir perduoti jam visą perspektyvų įmonės „Oltchim SA“ turtą; parduoti įmonės „Oltchim SPV“ akcijas

- (60) Įmonė „Oltchim SPV“ turėjo būti skolų neturinčia įmone. Įmonė „Oltchim SPV“ perimtų veikiančią įmonės „Oltchim SA“, kaip veiklą tęsiančios įmonės, dalį. ⁽³⁷⁾ Įmonė „Oltchim SPV“ turi 100 % priklausyti įmonei „Oltchim SA“, ir turi būti siekiama per 1–3 metus ją parduoti investuotojui. Buvo apskaičiuota, kad įmonės „Oltchim SPV“ akcijų pardavimo vertė būtų 306 mln. EUR, o mažiausia pradinė kaina būtų nustatyta didesnė nei ta konkreti suma. Ši kaina buvo apskaičiuota remiantis 293,7 mln. EUR rinkos verte, nustatyta įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje ⁽³⁸⁾.
- (61) Atsižvelgiant į tai, kad tam tikras įmonei „Oltchim SPV“ perduotas turtas buvo taip pat įkeistas keliems įmonės „Oltchim SA“ kreditoriams, jiems užtikrintas objektas būtų pakeistas įmonės „Oltchim SPV“ išleistomis akcijomis proporcingai jų turimos užtikrinimo priemonės vertei. Taigi, apsaugoti kreditoriai turėtų teisę (per 10 dienų, kai bankroto ir nemokumo bylų teisėjas patvirtina reorganizavimo planą) pasirinkti, kad esamos užtikrinimo priemonės, susijusios su turtu, būtų panaikintos sumokėjus visą įmonės „Oltchim SPV“ akcijų kainą.
- (62) Įmonės „Oltchim“ kreditoriams turėjo būti sumokėta pagal sumas, nurodytas mokėjimo plane (žr. toliau pateiktą *Table 3* lentelę).

2 galimybė – skolos konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius

- (63) Įmonės „Oltchim“ kreditoriai galėtų konvertuoti savo skolas į nuosavybės vertybinius popierius (įmonės „Oltchim SA“ akcijas) proporcingai mokėjimo plane nurodytoms sumoms ir pagal tas sumas (žr. toliau pateiktą *Table 3* lentelę); arba

3 galimybė – skolos konvertavimas į turtą

- (64) Tam tikros skolos valstybei būtų sumokėtos nemokamai perduodant įmonės „Oltchim SA“ turtą, t. y. žemę, pastatus.
- (65) Plane pateikti du įmonės „Oltchim“ veiklos tęsimo scenarijai, t. y.:
- a) *A scenarijus.* Įmonės „Oltchim“ veikla bus tęsiama atnaujinus oksoalkoholių gamyklos veiklą, tam išorės finansavimo šaltinių nereikia;
 - b) *B scenarijus.* Įmonės „Oltchim“ veikla bus išplėsta atnaujinus ftalio rūgšties anhidrido DOF gamyklos veiklą, pasinaudojus išorės finansavimo šaltiniais.
- (66) Plane buvo nurodytas įgyvendinimo laikotarpis, t. y. treji metai po to, kai teisėjas patvirtina planą. Per tą laikotarpį specialusis administratorius turi užtikrinti įmonės „Oltchim“ administravimą, prižiūrint teismo paskirtam administratoriui.

⁽³⁶⁾ Kaip nurodyta 2015 m. balandžio 22 d. teismo sprendime, kuriuo patvirtintas įmonės „Oltchim“ reorganizavimo planas, byla Nr. 887/90/2013, p. 21 ir 32.

⁽³⁷⁾ Įmonei „Oltchim SPV“ bus perduota tai: įmonės „Oltchim SA“ turtas, esantis Rimniku Vilčos pramoninėje teritorijoje ir (arba) Bradu naftos chemijos padalinys, intelektinės nuosavybės teisės, pavadinimas, klientai, su tiekėjais ir klientais pasirašytos sutartys ir visi įmonės „Oltchim SA“ darbuotojai, esantys kiekvieno pramoninio objekto perdavimo metu, taip pat leidimai ir licencijos, kurių reikia įmonės veiklai ir verslui.

⁽³⁸⁾ Remiantis Rumunijos teise, pradinė derybų kaina yra didesnė nei apskaičiuotoji turto rinkos vertė.

- (67) Išnagrinėjus visus apeliacinius skundus, 2015 m. sausio 9 d. teismo paskirtas administratorius parengė ir teismui nusiuntė galutinį įmonės „Oltchim“ kreditorių sąrašą – jame pateikta kiekvieno reikalavimo suma, pirmumo tvarka ir būklė (užtikrintas ar neužtikrintas reikalavimas). Į sąrašą įtraukti penkių kategorijų kreditoriai: 1) apsaugoti kreditoriai, 2) atlyginimo reikalavimai, 3) biudžetiniai kreditoriai, 4) neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį (pagrindiniai tiekėjai) ir 5) kiti neapsaugoti kreditoriai, kaip nurodyta toliau pateiktoje 1 lentelėje.

1 lentelė

Kreditorių sąrašas, atitinkantis pateiktąjį reikalavimų lentelėje

Kreditorių kategorijos	Bendra skola (RON)	Bendra skola (EUR) (*)	Skolos kategorijos dalis (%)
1) apsaugoti kreditoriai, iš jų	890 222 871	195 849 032	
„ALPHA Bank Romania“	3 066 386	674 605	0,34
„Areleco Power SRL“	15 000 000	3 300 000	1,68
AAAS (**)	9 445 548	2 078 021	1,06
„Erste Group Bank AG“	229 058 167	50 392 797	25,73
„Banca Transilvania SA“	159 957 116	35 190 566	17,97
„Bancpost SA“	2 494 327	548 752	0,28
„Bulrom Gas Impex SRL“	23 776 278	5 230 781	2,67
„Calvi Trade Limited“	23 724 237	5 219 332	2,66
„CEC Bank“	56 321 014	12 390 623	6,33
„Chemimpex Ltd“	26 012	5 723	0,003
„DGFP Craiova“	5 709 799	1 256 156	0,64
„Electrica Furnizare SA“	26 832 832	5 903 223	3,01
„Electrica S.A.“	200 951 974	44 209 434	22,57
„Garanti Bank SA“	1 382 676	304 189	0,16
„Honeywell Romania Srl“	7 056 360	1 552 399	0,79
„ING bank N.V.“	183 157	40 295	0,02
„MFC Commodities GmbH“	13 155 900	2 894 298	1,48
„OMV Petrom S.A.“	55 519 911	12 214 380	6,24
„Polchem Societe Anonyme“	23 714 748	5 217 245	2,66
Nacionalinė druskos įmonė ir Rimniku Vilčos kasyklų bendrovė	15 750 820	3 465 180	1,77
„Unicredit Tiriac Bank SA“	17 095 609	3 761 034	1,92

Kreditorių kategorijos	Bendra skola (RON)	Bendra skola (EUR) (*)	Skolos kategorijos dalis (%)
2) Atlyginimai	9 704 264	2 134 938	
3) Biudžetiniai kreditoriai, iš jų	1 274 807 584	280 457 668	
AAAS	1 191 856 674	262 208 468	93,49
Aplinkos fondo administracija	59 205 056	13 025 112	4,64
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	872 967	192 053	0,07
„DGFP Craiova“	19 732 303	4 341 107	1,55
Rumunijos energetikos reguliavimo institucija	18 484	4 066	0,001
Bradū rotušė	1 000 653	220 144	0,08
Rimniku Vilčos rotušė	2 118 976	466 175	0,17
Bebenio rotušė	2 471	544	0,0002
4) Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį	150 384 370	33 084 561	
„CET Govora“	136 899 919	30 117 982	91,03
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	13 484 451	2 966 579	8,97
5) Kiti neapsaugoti kreditoriai, iš jų (pavyzdžiai)	1 129 340 017	248 454 804	
„Electrica S.A.“	457 583 381	100 668 344	40,52
„Electrica Furnizare S.A.“	29 700 994	6 534 219	2,63
„Erste Group Bank“	116 868 626	25 711 098	10,35
„ING bank N.V.“	13 431 574	2 954 946	1,19
„CFR Marfă“	115 293 055	25 364 472	10,21
Nacionalinė druskos įmonė ir Rimniku Vilčos kasyklų bendrovė	15 076 968	3 316 933	1,34
„MFC Commodities GmbH“	149 703 788	32 934 833	13,26
„Kronos Worldwide Limited“	51 660 368	11 365 281	4,57
Iš viso	3 454 458 105	759 980 783	

(*) Taikytas valiutos kursas (1 RON = 0,22 EUR)

(**) Viešieji kreditoriai arba valstybės valdomos įmonės yra nurodytos pusjuodžiu šriftu.

- (68) Įmonės „Oltchim“ negrąžintos skolos valstybei ir valstybės valdomoms įmonėms buvo apie 519 mln. EUR, iš jų apie 264 mln. EUR agentūrai AAAS, apie 232 mln. EUR įvairioms valstybės valdomoms įmonėms (iš jų apie 145 mln. EUR įmonei „Electrica“), apie 19 mln. EUR nacionalinėms ir regioninėms įstaigoms (pavyzdžiui, apie 13 mln. EUR Aplinkos fondo administracijai) ir apie 12 mln. EUR valstybiniam bankui „CEC Bank“.

2 lentelė

Įmonės „Oltchim“ viešojo sektoriaus kreditoriai

Kreditorius	Bendra skola (RON)	Bendra skola (EUR)	Bendros skolos dalis (%)
Budžetiniai kreditoriai			
AAAS	1 201 301 222	264 286 269	34,77
„DGFP Craiova“	25 442 102	5 597 262	0,73
Aplinkos fondo administracija	59 205 056	13 025 112	1,71
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	14 357 418	3 158 632	0,41
Rumunijos energetikos reguliavimo institucija	18 484	4 066	0,00054
Bradū rotušė	1 000 653	220 144	0,028
Rimniku Vilčos rotušė	2 118 976	466 175	0,06
Bebenio rotušė	2 471	544	0,00007
Valstybės valdomos įmonės (pavyzdžiai)			
„CEC“ „Bank“	56 321 014	12 390 623	1,63
Nacionalinė druskos įmonė	30 827 788	6 782 113	0,89
„CET Govora“	136 899 919	30 117 982	3,96
„Electrica SA“	658 535 355	144 877 778	19,06
„Electrica Furnizare“	56 533 826	12 437 442	1,63
„CFR Marfă“	115 293 055	25 364 472	3,33
Iš viso	2 357 857 339	518 728 615	68,25

- (69) Didžiausių reikalavimų įmonei „Oltchim“ turėjo šie kreditoriai: AAAS (apie 35 % bendros skolos), „Electrica“ (19 % bendros skolos), „Erste Group Bank AG“ (10 % bendros skolos), „MFC Commodities GmbH“ (4,71 % bendros skolos), „Banca Transilvania S.A.“ (4,63 % bendros skolos), „CET Govora“ (3,96 % bendros skolos), „CFR Marfă“ (3,34 % bendros skolos) ir „CEC Bank“ (1,63 % bendros skolos).
- (70) Teismo paskirtas administratorius reorganizavimo planą ir kreditorių sąrašą 2015 m. vasario 4 d. nusiuntė teismui. 2015 m. kovo 9 d. susirinkime kreditoriai aptarė ir patvirtino planą pagal Nemokumo įstatymo 101 straipsnį.
- (71) Konkrečiau, pagal patvirtintą planą:
- a) suma, gauta pardavus įmonę „Oltchim SPV“ (plane apskaičiuotoji kaina yra 306 mln. EUR), bus panaudota pirmiausia sumokėti įvairias administracines išlaidas, susijusias su įmonės „Oltchim SA“ turto perdavimu įmonei „Oltchim SPV“, teismo paskirtų administratorių mokesčius ir gauto pelno mokestį, taip pat trumpalaikes įmonės „Oltchim SA“ skolas, susidariusias pradėjus nemokumo procedūrą ⁽³⁹⁾.

⁽³⁹⁾ Kadangi pradėjus nemokumo bylą įmonės „Oltchim“ veikla buvo tęsiama, įmonei susidarė daugiau skolų, ir įsiskolinta daugiausia valstybės valdomoms įmonėms, pavyzdžiui, „CET Govora“, Nacionalinei vandens įmonei ir „DGFP Craiova“. Iš 2014 m. lapkričio 30 d. duomenų, teismui pateiktų kartu su planu, matyti, kad įmonės „Oltchim“ trumpalaikiai įsipareigojimai buvo 221 495 571 RON (apie 50 mln. EUR), iš jos skolos valstybei buvo apie 8,8 mln. EUR.

- b) Sumokėjus tai, kas nurodyta a punkte, likusi (grynoji) apie 212–231 mln. EUR suma bus panaudota iš dalies padengti ankstesnes įmonės „Oltchim SA“ skolas, kaip nustatyta patvirtintame mokėjimo plane (žr. toliau pateiktą Table 3 lentelę).

3 lentelė

Mokėjimo planas

Kreditorių kategorijos	Bendra skola (EUR)	Paskirstytos sumos (EUR)		Padengta dalis (%)	
		mažiausia	didžiausia	mažiausia	didžiausia
1) apsaugoti kreditoriai	195 849 032	143 509 496	156 394 852	73	80
„ALPHA Bank Romania SA“	674 605	494 321	538 705		
„Arelco Power SRL“	3 300 000	2 418 097	2 635 211		
AAAS	2 078 021	1 522 522	1 659 225		
„Erste Group Bank AG“	50 392 797	36 925 654	40 241 112		
„Banca Transilvania SA“	35 190 566	25 786 119	28 101 387		
„Bancpost SA“	548 752	402 102	438 205		
„Bulrom Gas Impex SRL“	5 230 781	3 832 889	4 177 035		
„Calvi Trade Limited“	5 219 332	3 824 500	4 167 892		
„CEC Bank“	12 390 623	9 079 311	9 894 518		
„Chemimpex Ltd“	5 723	4 193	4 570		
„DGFP Craiova“	1 256 156	920 456	1 003 102		
„Electrica Furnizare SA“	5 903 223	4 325 625	4 714 012		
„Electrica SA“	44 209 434	32 394 743	35 303 395		
„Garanti Bank SA“	304 189	222 896	242 909		
„Honeywell Romania Srl“	1 552 399	1 137 531	1 239 667		
„ING Bank NV“	40 295	29 526	32 177		
„MFC Commodities GmbH“	2 894 298	2 120 816	2 311 238		
„OMV PETROM SA“	12 214 380	8 950 168	9 753 780		
„Polchem SA“	5 217 245	3 822 970	4 166 225		
Nacionalinė druskos įmonė ir Rimniku Vilčos kasyklų bendrovė	3 465 180	2 539 134	2 767 116		
„Unicredit Tiriac Bank SA“	3 761 034	2 755 922	3 003 370		

Kreditorių kategorijos	Bendra skola (EUR)	Paskirstytos sumos (EUR)		Padengta dalis (%)	
		mažiausia	didžiausia	mažiausia	didžiausia
2) Atlyginimai	2 134 938	2 134 938	2 134 938	100	100
3) Biudžetiniai kreditoriai	280 457 668	49 485 271	55 007 562	18	20
AAAS	262 208 468	46 265 297	51 428 256		
Aplinkos fondo administracija	13 025 112	2 298 212	2 554 680		
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	192 053	33 887	37 668		
„DGFP Craiova“	4 341 107	765 965	851 443		
Rumunijos energetikos reguliavimo institucija	4 066	717	798		
Bradų rotušė	220 144	38 843	43 178		
Rimniku Vilčos rotušė	466 175	82 254	91 433		
Bebenio rotušė	544	96	107		
4) Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį	33 084 561	9 883 865	9 883 865	30	30
„CET Govora“	30 117 982	8 997 613	8 997 613		
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	2 966 579	886 252	886 252		
5) Kiti neapsaugoti kreditoriai, iš jų (pavyzdžiai)	248 454 804	0	0	0	0
„Electrica S.A.“	100 668 344	0	0		
„Electrica Furnizare S.A.“	6 534 219	0	0		
„Erste Group Bank“	25 711 098	0	0		
„ING bank N.V.“	2 954 946	0	0		
„CFR Marfă“	25 364 472	0	0		
Nacionalinė druskos įmonė ir Rimniku Vilčos kasyklų bendrovė	3 316 933	0	0		
„MFC Commodities GmbH“	32 934 833	0	0		
„Kronos Worldwide Limited“	11 365 281	0	0		
Iš viso	759 980 783	205 013 570	223 421 217		

- (72) Remiantis pirmiau pateiktu mokėjimo planu, bus padengtos tokios skolų dalys:
- a) atlyginimai – 100 % skolų;
 - b) apsaugoti kreditoriai – 73–80 % skolų;
 - c) pagrindiniai tiekėjai (valstybės valdomos įmonės „CET Govora“ ir Rumunijos nacionalinė vandens administracija) – 30 % skolų;
 - d) biudžetiniai kreditoriai (pavyzdžiui, AAAS, Aplinkos fondo organizacija) – 18–20 % skolų;
 - e) kiti neapsaugoti kreditoriai (pavyzdžiui, „Electrica“ ir „Electrica Furnizare“) – 0 % skolų.
- (73) Taigi, pagal šį planą bus panaikintos didelės skolos, visų pirma skolos biudžetiniams kreditoriams, kaip nustatyta toliau pateiktose 4 ir 5 lentelėse.

4 lentelė

Panaikintinos skolos

Kreditorių kategorija	Bendra skola (EUR)	Bendra skola (EUR)	Pagal planą panaikintina skola (EUR)	
			mažiausia	didžiausia
1) apsaugoti kreditoriai, iš jų	890 222 871	195 849 032	39 453 960	52 339 316
„ALPHA Bank Romania SA“	3 066 386	674 605	135 900	180 284
„Arelco Power SRL“	15 000 000	3 300 000	664 789	881 903
AAAS	9 445 548	2 078 021	418 575	555 278
„Erste Group Bank AG“	229 058 167	50 392 797	10 151 685	13 467 143
„Banca Transilvania SA“	159 957 116	35 190 566	7 089 178	9 404 447
„Bancpost SA“	2 494 327	548 752	110 547	146 650
„Bulrom Gas Impex SRL“	23 776 278	5 230 781	1 053 747	1 397 892
„Calvi Trade Limited“	23 724 237	5 219 332	1 051 440	1 394 832
„CEC Bank“	56 321 014	12 390 623	2 496 105	3 311 312
„Chemimpex Ltd“	26 012	5 723	1 153	1 529
„DGFP Craiova“	5 709 799	1 256 156	253 054	335 699
„Electrica Furnizare SA“	26 832 832	5 903 223	1 189 211	1 577 598
„Electrica SA“	200 951 974	44 209 434	8 906 039	11 814 691
„Garanti Bank SA“	1 382 676	304 189	61 279	81 292
„Honeywell Romania Srl“	7 056 360	1 552 399	312 733	414 869
„ING Bank NV“	183 157	40 295	8 117	10 769
„MFC Commodities GmbH“	13 155 900	2 894 298	583 060	773 482
„OMV PETROM SA“	55 519 911	12 214 380	2 460 600	3 264 213
„Polchem SA“	23 714 748	5 217 245	1 051 020	1 394 274

Kreditorių kategorija	Bendra skola (EUR)	Bendra skola (EUR)	Pagal planą panaikintina skola (EUR)	
			mažiausia	didžiausia
Nacionalinė druskos įmonė	15 750 820	3 465 180	698 064	926 047
„Unicredit Tiriac Bank SA“	17 095 609	3 761 034	757 664	1 005 112
2) Atlyginimai	9 704 264	2 134 938	0	0
3) Biudžetiniai kreditoriai, iš jų	1 274 807 584	280 457 668	225 450 106	230 972 397
AAAS	1 191 856 674	262 208 468	210 780 213	215 943 171
Aplinkos fondo administracija	59 205 056	13 025 112	10 470 432	10 726 900
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	872 967	192 053	154 385	158 166
„DGFP Craiova“	19 732 303	4 341 107	3 489 664	3 575 141
Rumunijos energetikos reguliavimo institucija	18 484	4 066	3 269	3 349
Bradų rotušė	1 000 653	220 144	176 966	181 300
Rimniku Vilčos rotušė	2 118 976	466 175	374 742	383 921
Bebenio rotušė	2 471	544	437	448
4) Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį	150 384 370	33 084 561	23 200 696	23 200 696
„CET Govora“	136 899 919	30 117 982	21 120 370	21 120 370
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	13 484 451	2 966 579	2 080 327	2 080 327
5) Kiti neapsaugoti kreditoriai, iš jų (pavyzdžiai)	1 129 340 017	248 454 804	248 454 804	248 454 804
„Electrica S.A.“	457 583 381	100 668 344	100 668 344	100 668 344
„Electrica Furnizare S.A.“	29 700 994	6 534 219	6 534 219	6 534 219
„Erste Group Bank“	116 868 626	25 711 098	25 711 098	25 711 098
„ING bank N.V.“	13 431 574	2 954 946	2 954 946	2 954 946
„CFR Marfă“	115 293 055	25 364 472	25 364 472	25 364 472
Nacionalinė druskos įmonė ir Rimniku Vilčos kasyklų bendrovė	15 076 968	3 316 933	3 316 933	3 316 933
„MFC Commodities GmbH“	149 703 788	32 934 833	32 934 833	32 934 833
„Kronos Worldwide Limited“	51 660 368	11 365 281	11 365 281	11 365 281
Iš viso	3 454 458 105	759 980 783	536 559 566	554 967 213

5 lentelė

Panaikintinos skolos valstybei

Kreditorius	Bendra skola (EUR)	Panaikintinos skolos (EUR)		Panaikintinų skolų dalis (%) (%)	
		mažiausia	didžiausia	mažiausia	didžiausia
Biudžetiniai kreditoriai					
AAAS	264 286 269	211 198 788	216 498 450	79,91	81,9
„DGFP Craiova“	5 597 262	3 742 718	3 910 841	66,87	69,8
Aplinkos fondo administracija	13 025 112	10 470 432	10 726 900	80,39	82,3
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	3 158 632	2 234 711	2 238 493	70,75	70,8
Rumunijos energetikos reguliavimo institucija	4 066	3 269	3 349	80,39	82,3
Bradų rotušė	220 144	176 966	181 300	80,39	82,3
Rimniku Vilčos rotušė	466 175	374 742	383 921	80,39	82,3
Bebenio rotušė	544	437	448	80,37	82,3
Valstybės valdomos įmonės (pavyzdžiai)					
„CEC Bank“	12 390 623	2 496 105	3 311 312	20,15	26,7
Nacionalinė druskos įmonė	6 782 113	4 014 997	4 242 980	59,20	62,5
„CET Govora“	30 117 982	21 120 370	21 120 370	70,13	70,1
„Electrica SA“	144 877 778	109 574 383	112 483 035	75,63	77,6
„Electrica Furnizare“	12 437 442	7 723 430	8 111 816	62,10	65,2
„CFR Marfă“	25 364 472	25 364 472	25 364 472	100	100
Iš viso	518 728 615	398 495 819	408 577 686	77	78,7

(74) Kreditoriai balsavo dėl šio plano. Remiantis 2015 m. kovo 9 d. kreditorių susirinkimo protokolu (reikėtų atkreipti dėmesį, kad toliau pateikti tik pagrindiniai viešojo ir privačiojo sektorių kreditoriai ir darbuotojai):

- agentūra AAAS balsavo už planą balsuodama ir užtikrintų skolų kategorijoje (jos reikalavimai sudarė 1,061 % tos kategorijos), ir biudžetinių skolų kategorijoje (jos reikalavimai sudarė 98,04 % tos kategorijos). Taigi, agentūra AAAS sutiko, kad būtų nurašyta 80–82 % jos visų reikalavimų įmonei „Oltchim“.
- Įmonė „DGFP Craiova“ (toliau – DGFP) ⁽⁴⁰⁾ balsavo prieš planą balsuodama ir užtikrintų skolų kategorijoje (jos reikalavimai sudarė 0,64 % tos kategorijos), ir biudžetinių skolų kategorijoje (jos reikalavimai sudarė 1,55 % tos kategorijos). Įmonė DGFP balsavo prieš tai, kad būtų nurašyta 67–70 % jos reikalavimų įmonei „Oltchim“.

⁽⁴⁰⁾ Įmonė DGFP nebuvo pasirašiusi memorandumo ir jos reikalavimai buvo labai maži, palyginti su agentūros AAAS arba įmonės „Electrica“ reikalavimais.

- c) Bankas „CEC Bank“ balsavo už planą balsuodamas užtikrintų skolų kategorijoje (jo reikalavimai sudarė 6,33 % tos kategorijos). Bankas „CEC Bank“ neturėjo kitų kategorijų reikalavimų. Taigi, bankas „CEC Bank“ sutiko, kad būtų nurašyta 20–27 % jo visų reikalavimų įmonei „Oltchim“.
- d) Įmonė „Salrom“ balsavo už planą balsuodama ir užtikrintų skolų kategorijoje, ir neužtikrintų skolų kategorijoje (jos reikalavimai atitinkamai sudarė 1,77 ir 1,34 %). Taigi, įmonė „Salrom“ sutiko, kad būtų nurašyta 59–62 % jos visų reikalavimų įmonei „Oltchim“.
- e) Įmonė „CET Govora“ ir Rumunijos nacionalinė vandens administracija balsavo už planą balsuodamos neužtikrintų skolų pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį kategorijoje. Taigi, įmonė „CET Govora“ ir Rumunijos nacionalinė vandens administracija sutiko, kad būtų nurašyta atitinkamai 70–71 % jų reikalavimų įmonei „Oltchim“.
- f) Įmonė „Electrica“ balsavo už planą balsuodama ir užtikrintų skolų kategorijoje, ir neužtikrintų skolų kategorijoje (jos reikalavimai atitinkamai sudarė 22,5 ir 40,5 %). Taigi, įmonė „Electrica“ sutiko, kad būtų nurašyta 76–77 % jos visų reikalavimų įmonei „Oltchim“.
- g) Įmonė „Electrica Furnizare“⁽⁴¹⁾ balsavo prieš planą balsuodama užtikrintų skolų kategorijoje ir neužtikrintų skolų kategorijoje (jos reikalavimai atitinkamai sudarė 3,01 ir 2,63 %). Įmonė „Electrica Furnizare“ balsavo prieš tai, kad būtų nurašyta 62–65 % jos reikalavimų įmonei „Oltchim“.
- h) Darbuotojai balsavo už planą. Darbuotojai buvo tikri, kad jiems bus sumokėta 100 % skolų.
- (75) Planas buvo patvirtintas, nes atitiko Nemokumo įstatymo sąlygas, t. y.:
- a) absoliuti dauguma kreditorių kategorijų balsavo už planą (iš 5 skolų kategorijų, visos 5 balsavo už);
- b) kiekvienoje kategorijoje su planu sutiko absoliuti dauguma tai kategorijai priskirtų reikalavimų turėtojų (vertinant pagal vertę);
- c) bent viena neprivilegiuota kategorija sutiko su planu (iš tikrųjų visos neprivilegiuotos kategorijos⁽⁴²⁾ balsavo už planą).
- (76) Per 2015 m. kovo 25 d. teismo posėdį bankroto ir nemokumo bylų teisėjas paprašė papildomai paaiškinti planą ir posėdį nukėlė į 2015 m. balandžio 22 d. Per 2015 m. balandžio 22 d. posėdį teismas patvirtino planą, patvirtindamas tik pirmąją galimybę, t. y. dalinį skolos panaikinimą, su kuriuo sutiko kreditoriai, ir *naujo subjekto (įmonės „Oltchim SPV“) įsteigimą bei viso perspektyvus įmonės „Oltchim SA“ turto perdavimą jam*. 2015 m. rugsėjo 24 d. Piteščio apeliacinis teismas atmetė agentūros ANAF (rum. *Agenția Națională de Administrare Fiscală*) ir įmonės „Electrica Furnizare“ pateiktus apeliacinius skundus dėl sprendimo, kuriuo patvirtintas reorganizavimo planas. Priėmus šį sprendimą, planas galutinai įsigaliojo.

2.2.4.3. Reorganizavimo plano įgyvendinimas

- (77) Nagrinėjant nemokumo bylą, dar nepatvirtinus reorganizavimo plano, įmonė „Oltchim“ įgyvendino kelias priemones savo išlaidoms sumažinti, pavyzdžiui, 2013 m. birželio mėn. atleido 918 darbuotojų (dar 225 darbuotojai turėjo būti atleisti iki 2015 m. lapkričio mėn.). 2014 m. birželio mėn. įmonė „Oltchim“ pakeitė pagrindinių gamybos įrenginių elektrolizerių (bendra pakeitimo vertė – 800 000 EUR). Siekdama dar labiau pagerinti savo pajamas neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) įmonė „Oltchim“ 2014 m. rugsėjo 9 d. atnaujino oksaalkoholių gamyklos veiklą.

⁽⁴¹⁾ Įmonė „Electrica Furnizare“ nuo 2014 m. yra privati įmonė; ji nepasirašė memorandumo 2012 m. (žr. šio sprendimo 235 konstatuojamąją dalį). Jos reikalavimai įmonei „Oltchim“ buvo labai maži, palyginti su pačios įmonės „Electrica“ reikalavimais.

⁽⁴²⁾ Konsorciumas laikėsi nuomonės, kad, taikant Nemokumo įstatymą, visų kategorijų skolos yra neprivilegiuotos skolos, nes pagal reorganizavimo planą bus sumokėta arba mažesnė nei 100 % skolų dalis, arba per daugiau nei 30 dienų nuo tada, kai planą patvirtins nemokumo bylų teisėjas (žr. reorganizavimo plano 1.2.1 ir 5.1.1 skirsnius).

- (78) Rumunijos institucijos pranešė ⁽⁴³⁾, kad įmonė „Oltchim“ pagerino savo ekonominės ir finansinės veiklos rezultatus. 2015 m. jos apyvarta padidėjo 31 %, palyginti su 2014 m., ir 59 %, palyginti su 2013 m., nes išaugo jos pagrindinių gaminamų produktų pardavimas (33 % padidėjo polieterių poliolių, 7 % – chloro ir šarmų produktų pardavimas). EBITDA pagerėjo 109 mln. RON, palyginti su 2013 m.
- (79) Nuo 2013 m. birželio mėn. iš naujo bandyta privatizuoti įmonę, tačiau vėliau tais metais tie bandymai ir vėl nepavyko.
- (80) Remiantis planu, dėl kurio susitarė kreditoriai ir kurį patvirtino teismas (žr. pirmiau pateiktą *Table 5* lentelę), biudžetiniai kreditoriai ir valstybės valdomos įmonės turėjo atsakyti iš viso 408,5 mln. EUR skolų (agentūra AAAS turėjo atsakyti apie 216 mln. EUR, ir tai sudarė 81,9 % jos bendro reikalavimo, o valstybės valdomos įmonės – 174,3 mln. EUR).
- (81) Pagrindiniai tiekėjai (t. y. „CET Govora SA“ ir Nacionalinė vandens administracija) turėjo panaikinti atitinkamai 21,2 ir 2,2 mln. EUR skolų, ir tai sudarė 70–71 % jų bendrų reikalavimų. Įmonė „Electrica“ turėjo atsakyti 112 mln. EUR skolų, tai sudarė 77,6 % jos bendro reikalavimo.
- (82) Be 5 lentelėje pateiktų įvairių viešojo sektoriaus kreditorių atsakytų skolų sumų, 6 lentelėje pateiktos atitinkamos skolų, susigrąžintinų pagal scenarijų, kai įmonė „Oltchim SPV“ parduodama kaip vienas subjektas, kaip numatyta reorganizavimo plane, sumos, gaunamos patvirtinus didžiausias nurašoma sumas.

6 lentelė

Viešojo sektoriaus kreditoriai (skolų panaikinimas ir skolų susigrąžinimas pagal planą)

(EUR)

Kreditorius	Bendra skola	Panaikintinos skolos (patvirtintos didžiausios nurašomos sumos)	Mažiausios skolos, kurias numatyta susigrąžinti pardavus įmonę „Oltchim SPV“
Biudžetiniai kreditoriai			
AAAS	264 286 269	216 498 450	47 787 819
„DGFP Craiova“	5 597 262	3 910 841	1 686 422
Aplinkos fondo administracija	13 025 112	10 726 900	2 298 212
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	3 158 632	2 238 493	920 139
Rumunijos energetikos reguliavimo institucija	4 066	3 349	717
Bradų rotušė	220 144	181 300	38 843
Rimniku Vilčos rotušė	466 175	383 921	82 254
Bebenio rotušė	544	448	96
Valstybinės įmonės (pavyzdžiai)			
„CEC Bank“	12 390 623	3 311 312	9 079 311
Nacionalinė druskos įmonė	6 782 113	4 242 980	2 539 134

⁽⁴³⁾ 2015 m. spalio 22 d. Rumunijos pateikta informacija.

(EUR)

Kreditorius	Bendra skola	Panaikintinos skolos (patvirtintos didžiausios nurašomos sumos)	Mažiausios skolos, kurias numatyta sugrąžinti pardavus įmonę „Oltchim SPV“
„CET Govora“	30 117 982	21 120 370	8 997 613
„Electrica SA“	144 877 778	112 483 035	32 394 743
„Electrica Furnizare“	12 437 442	8 111 816	4 325 625
„CFR Marfă“	25 364 472	25 364 472	0
IŠ VISO	518 728 615	408 577 686	110 150 928

- (83) Patvirtinus reorganizavimo planą, jau buvo nurašytos didelės skolų sumos. Rumunija savo 2015 m. spalio mėn. pateiktoje medžiagoje nurodė, kad apie 2,358 mlrd. RON (518 mln. EUR) skolų buvo panaikinta 2015 m. balandžio–spalio mėn. ⁽⁴⁴⁾.
- (84) Rumunijos institucijos taip pat pranešė, kad pasiūlymas parduoti įmonę „Oltchim SPV“ buvo nusiųstas visiems Rumunijos dvišaliams prekybos rūmams (2015 m. liepos mėn.) ir kitiems 30 viso pasaulio prekybos rūmų (2015 m. rugsėjo mėn.). Pirmieji susitikimai su potencialiais pirkėjais vyko 2015 m. rugsėjo ir spalio mėn.

3. KOMISIJOS SPRENDIMAS PRADĖTI OFICIALIĄ TYRIMO PROCEDŪRĄ

- (85) 2016 m. balandžio 8 d. Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Komisijai kilo abejonų dėl trijų paramos priemonių:
- (1) **1 priemonė** – tai, kad agentūra AAAS nereikalavo užtikrinti jos reikalavimų vykdymo ir nuo 2012 m. rugsėjo mėn. toliau kaupėsi skolos jai. Nors 2012 m. Komisijai tvirtai įsipareigojusios, Rumunijos institucijos susikaupusių skolų agentūrai AAAS (1 049 mln. EUR, t. y. apie 231 mln. EUR tuo metu) nekonvertavo į nuosavybės vertybinius popierius ir neprivatizavo įmonės „Oltchim“. Užtuot tai padarius, įmonė „Oltchim“ tęsė savo verslo veiklą ir kaupė dar didesnes skolas valstybei, įskaitant skolas agentūrai AAAS (skolos agentūrai AAAS padidėjo nuo 1 049 mln. RON iki 1 201 mln. RON, t. y. nuo apytikriai 231 mln. EUR iki 264 mln. EUR). Agentūra AAAS nereikalavo, kad įmonė „Oltchim“ įvykdytų jos reikalavimus, kai 2012 m. nepavyko privatizuoti įmonės. Agentūra neprašė, kad jos reikalavimai būtų padengti nedelsiant likviduojant įmonę „Oltchim“, ji veikiau laukė, kad skola būtų konvertuota į nuosavybės vertybinius popierius, nors įmonės „Oltchim“ privatizacijos procesas ir vėl nepavyko.
- (2) **2 priemonė** ⁽⁴⁵⁾ – įmonių „CET Govora“ ir „Salrom“ parama įmonės „Oltchim“ veiklai; paramos forma – tęsiamas tiekimas nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. 2012 m. rugsėjo mėn. nepavykus privatizavimo procesui, įmonės „Oltchim“ finansinė padėtis pablogėjo, gamyba buvo sustabdyta. Rumunijos institucijos ėmėsi įvairių paramos priemonių, kad įmonė „Oltchim“ galėtų atnaujinti gamybą. Šis gamybos atnaujinimas nebūtų buvęs įmanomas be valstybei priklausančių įmonės „Oltchim“ tiekėjų – „CET Govora“ ir „Salrom“ – tęsiamo tiekimo įmonei „Oltchim“, nors ši nemokėjo skolų.
- Įmonė „CET Govora“ su įmone „Oltchim“ 2012 m. rugsėjo 15 d. pasirašė naują sutartį dėl elektros energijos tiekimo ir sutiko padidinti tiekiamą elektros kiekį iš pradžių nuo 2012 m. spalio 25 d., vėliau – nuo 2012 m. lapkričio 12 d., ir toliau tęsti tiekimą nuo 2013 m. sausio 1 d. Šie sutartinių santykių su įmone „Oltchim“ pakeitimai, atrodė, buvo padaryti įgyvendinant kelis sprendimus, Vilčos apskrities tarybos priimtus siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimą įmonei „Oltchim“.

⁽⁴⁴⁾ 2015 m. spalio 22 d. Rumunijos pateikta informacija, p. 2.

⁽⁴⁵⁾ Ši priemonė iš pradžių sprendime pradėti tyrimą buvo nurodyta kaip 3 priemonė. Tačiau, kadangi chronologiškai ji įgyvendinama tuo metu, kaip ir 1 priemonė, ir abi jos buvo įgyvendintos anksčiau už trečią priemonę (iš pradžių sprendime pradėti tyrimą laikytą 2 priemonę), šiame sprendime ji bus laikoma 2 priemonė.

- Įmonė „Salrom“ sutiko, kad būtų atidėtas mokėjimas už jos tiekiamas prekes, taigi sutiko, kad įmonės „Oltchim“ skolos jai toliau didėtų.
- (3) **3 priemonė** ⁽⁴⁶⁾ – tai, kad agentūra AAAS ir valstybės valdomos įmonės ⁽⁴⁷⁾ 2015 m. sutiko su skolų panaikiniu pagal reorganizavimo planą; AAAS, „Salrom“, „CET Govora“, Nacionalinė vandens administracija ir „Electrica“ balsavo už reorganizavimo planą. Taigi, agentūra AAAS sutiko, kad būtų panaikinta 216 mln. EUR jos reikalavimų įmonei „Oltchim“ suma, tikėdamasi (neapibrėžtoje) ateityje atgauti 47 mln. EUR. Įmonė „Salrom“ sutiko, kad būtų panaikinta 4,2 mln. EUR skolos suma, įmonė „CET Govora SA“ sutiko, kad būtų panaikinta 21,1 mln. EUR skolos suma, Nacionalinė vandens administracija sutiko, kad būtų panaikinta 2,2 mln. EUR skolos suma, ir įmonė „Electrica“ sutiko, kad būtų panaikinta 112 mln. EUR skolos suma. Už tai valstybės valdomos įmonės tikisi, kad, iš pardavimo gavus lėšų, bus padengtos šios skolos: įmonei „Salrom“ – 2,5 mln. EUR, įmonei „CET Govora SA“ – 8,9 mln. EUR, Nacionalinei vandens administracijai – 0,9 mln. EUR ir įmonei „Electrica“ – 32 mln. EUR (žr. 4 ir 5 lenteles).
- (86) Sprendime pradėti tyrimą Komisija laikėsi preliminarios nuomonės, kad pirmiau apibūdintoms priemonėms panaudoti valstybės ištekliai ir kad priemonės yra priskirtinos valstybei. Be to, atsižvelgdama į tai, jog vargiai tikėtina, kad bet kuris racionalus privatus veiklos vykdytojas įmonei „Oltchim“ būtų teikęs tokias priemones, Komisija taip pat laikėsi preliminarios nuomonės, kad įmonei „Oltchim“ skirtomis priemonėmis buvo suteiktas nederamas pranašumas; toks pranašumas būtų atrankusis, nes įmonė „Oltchim“ buvo vienintelė jo gavėja.
- (87) Komisija taip pat pažymėjo, kad priemonėmis galėjo būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai, nes įmonė „Oltchim“ konkuruoja su kitų valstybių narių ir kitų pasaulio šalių chemijos produktų gamintojais. Dėl šių priemonių įmonė „Oltchim“ galėjo tęsti veiklą, priešingai nei kiti konkurentai, nepatirdama padarinių, kuriuos paprastai sukelia prasti finansiniai rezultatai.
- (88) Komisija taip pat pareiškė abejojanti priemonių suderinamumu, visų pirma dėl to, kad Rumunijos institucijos nepateikė jokių galimų suderinamumo priežasčių. Komisijos preliminarinė nuomone, įmonė „Oltchim“ galėjo būti laikoma sunkumų patiriančia įmone pagal 2014 m. Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės) ⁽⁴⁸⁾, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad 2013 m. sausio 30 d. buvo pradėta nemokumo byla. Tačiau, atrodo, nė viena priemonė neatitiko sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos suderinamumo kriterijų, nustatytų Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse. Visų pirma, kadangi nebuvo restruktūrizavimo plano, apie kurį būtų pranešta (Rumunijos institucijos neteigė, kad priemonės atitinka restruktūrizavimo pagalbos reikalavimus), Komisija negalėjo įvertinti restruktūrizavimo plano sudedamųjų dalių, įskaitant investicines ir modernizavimo priemones, taip pat ji negalėjo įvertinti, ar priemonėmis būtų atkurtas ilgalaikis gyvybingumas ir ar priemonės būtų minimalios, kad būtų išvengta nederamo konkurencijos iškreipimo.
- (89) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija padarė preliminarą išvadą, kad priemonės, atrodo, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Taip pat, kadangi priemonės suteiktos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytus įpareigojimus pranešti apie pagalbą ir nesiimti veiksmų, Komisija pažymėjo, kad šios priemonės greičiausiai yra neteisėta valstybės pagalba. Kadangi Komisijai nebuvo pranešta apie restruktūrizavimo planą, tokių priemonių negalima laikyti suderinamomis su vidaus rinka.

4. PASTABOS DĖL SPRENDIMO PRADĖTI TYRIMĄ

4.1. Rumunijos pateikta informacija

- (90) Savo pastabose dėl Komisijos sprendimo pradėti tyrimą Rumunija pateikia keletą pastabų, susijusių su kiekviena iš trijų pirmiau aprašytų priemonių.
- 4.1.1. Rumunijos pastabos dėl 1 priemonės
- (91) Rumunija teigia, kad laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. agentūra AAAS veikė kaip privačiojo sektoriaus kreditorius ir kad tai, jog agentūra AAAS neužtikrino savo reikalavimų vykdymo, per šį trumpą 5 mėnesių laikotarpį buvo visiškai pagrįsta tiek dėl *teisinių*, tiek dėl *de facto* apribojimų.

⁽⁴⁶⁾ Kaip aiškinta pirmiau pateiktoje išnašoje, ši priemonė iš pradžių sprendime pradėti tyrimą buvo nurodyta kaip 2 priemonė.

⁽⁴⁷⁾ Visų pirma „Electrica“, „Salrom“, „CET Govora“ ir Nacionalinė vandens administracija.

⁽⁴⁸⁾ Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

- (92) *Teisiniai* apribojimai yra susiję su vadinamosios specialiosios administravimo procedūros poveikiu (Rumunijos įstatymo Nr. 137/2002 16 straipsnio 5 dalies c punktas) – laikantis tos procedūros, mokesčių ir įmokų kreditoriai negali reikalauti grąžinti jiems skolų, kol bendrovė rengiama privatizavimui. Dėl to agentūra AAAS esą negalėjo reikalauti, kad, Ekonomikos, prekybos ir verslo aplinkos ministerijai vykdant privatizavimo procesą, būtų nedelsiant grąžintos jos skolos, net kai 2012 m. rugsėjo mėn. privatizavimas nepavyko. Rumunija taip pat tvirtina, kad agentūros AAAS galimybės reikalauti, kad būtų užtikrintas jos reikalavimų vykdymas, buvo *de facto* ribotos dėl to, kad nebuvo parduoti tinkamo turto, kuris nebūtų užstatu apsaugotiems kreditoriams, ir tuo taip pat būtų galima paaiškinti, kodėl privačiojo sektoriaus kreditoriai taip pat nereikalavo užtikrinti jų reikalavimų vykdymo. Šiuo klausimu Rumunija pavyzdžiu nurodo privatų banką „Banca Comercială Română“, nepradėjusį priverstinio vykdymo užtikrinimo proceso ir net suteikusių papildomą apie 1 mln. EUR finansavimą polieterių poliolių gamybos atnaujinimui ir konsultaciniam galimybės vėl pradėti įmonės „Oltchim“ veiklą tyrimui.
- (93) Be to, Rumunija teigia, kad agentūra AAAS nereikalavo nedelsiant grąžinti jai skolų dar ir dėl to, kad Rumunija buvo pradėjusi išankstinio pranešimo Europos Komisijai apie sanavimo pagalbą (pagalbą, kuri, kaip vėliau buvo nustatyta, nėra suderinama su 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių principu „pirmą ir paskutinį kartą“) procesą.
- (94) Rumunija atkreipia dėmesį, kad, remiantis įmonės „Raiffeisen“ parengtu tyrimu, nors ir būtų atskaitytos sumos, susijusios su atsakomybe už žalą aplinkai, pagal likvidavimo scenarijų agentūra AAAS būtų susigrąžinusi 10 %, o ne 12 % savo skolų, nes agentūros AAAS reikalavimai įmonei „Oltchim“ buvo beveik 1,2 karto didesni nei įmonė „Raiffeisen“ manė 2011 m., kai turėjo palyginti įmonės „Oltchim“ rinkos ir likvidacinę vertę. Savo 2018 m. gegužės mėn. pateiktoje medžiagoje Rumunija nurodo dar daugiau – ji teigia, kad bankroto atveju įmonės „Oltchim“ mokėtinos sumos, susijusios su atsakomybe už žalą aplinkai ir mokėtinos pirmiausia, būtų buvusios didesnės už bendras pajamas, gautinas iš priverstinio pardavimo pagal likvidavimo scenarijų, ir daro išvadą, kad agentūra AAAS nebūtų galėjusi atgauti nė kiek skolų.
- (95) Rumunija teigia, kad agentūra AAAS tuo metu labai stengėsi gauti išsamią informaciją apie įmonės „Oltchim“ padėtį, siekdama priimti dokumentais tinkamai pagrįstą sprendimą, ir kad kelių mėnesių laikotarpis nuo privatizavimo žlugimo iki nemokumo bylos iškėlimo buvo priimtinas svarstymų laikotarpis.
- (96) Galiausiai, Rumunija atkreipia dėmesį, kad agentūra AAAS įmonei „Oltchim“ iki nemokumo bylos pradėjimo taikė rinkos dydžio palūkanas. Pasak Rumunijos, tuo įrodoma, kad tai, jog ne iškart reikalauta užtikrinti reikalavimų vykdymą, nėra valstybės pagalba, ir, Rumunijos teigimu, tai atitinka požiūrį, išdėstytą 2012 m. Komisijos sprendimo 98 ir tolesnėse dalyse. Rumunija taip pat teigia, kad vienintelė kita susikaupusi skola yra susijusi su jau esamos skolos palūkanomis, ir ta skola nebūtų labai svarbi, jeigu pirmiausia būtų visiškai netikroviška atgauti pagrindinę skolą.

4.1.2. Rumunijos pastabos dėl 2 priemonės

- (97) Rumunijos nuomone, priimdamos sprendimą tęsti tiekimą ir palankiai pakeisti prekybos sąlygas įmonės „CET Govora“ ir „Salrom“ „veikė kaip privačiojo sektoriaus kreditoriai, nes nauja skola buvo užtikrinta garantijomis“, o jų sprendimai tiekti žaliavas, kurių reikėjo siekiant atnaujinti įmonės „Oltchim“ veiklą, buvo panašūs į tam tikrų privačių įmonių sprendimus. Esą šis sprendimas yra nulemtas tikimybės, kad, jeigu veikla bus pradėta, bus galima atgauti didesnę skolos sumą. Be to, Rumunija nurodo, kad įmonės „Salrom“ (nors tai mažiau akivaizdu) ir „CET Govora“ veikė kaip racionalūs pagrindiniai tiekėjai, nes įmonei „Oltchim“ tiekiamos atitinkamai pramoninį ir demineralizuotą vandenį technologiškai jos buvo viena nuo kitos priklausomos. Kadangi su įmone „Oltchim“ susijusi apyvarta sudarė 14 % įmonės „Salrom“ apyvartos 2015 m. ir 39 % įmonės „CET Govora“ pajamų, įmonė „CET Govora“ neturėjo praktinio sprendimo, kuo pakeisti įmonės „Oltchim“ perkamą pramoninių garų kiekį.
- (98) Kalbant apie įmonę „Salrom“, Rumunija taip pat nurodo, kad jai sumokėta daugiau kaip 33 mln. RON po to, kai įmonė „Oltchim“ tapo nemoki, o tolesnis tiekinimas įmonei „Oltchim“, kai ši tapo nemoki, buvo galimas tik gavus išankstinį mokėjimą – dėl šios sąlygos buvo susitarta per derybas ir įmonė „Oltchim“ ją vykdė.
- (99) Kalbant apie įmonės „CET Govora“ vykdomą tiekimą, Rumunija teigia, kad elektros energijos ir garų pardavimo įmonei „Oltchim“ kainos atitinka rinkos kainas, ir nuo 2013 m. vasario 1 d. iki 2016 m. kovo 31 d. buvo sumokėta visa kaina (476 mln. RON).

4.1.3. Rumunijos pastabos dėl 3 priemonės

- (100) Rumunija teigia, kad, kaip apibendrinama toliau, palankus agentūros AAAS ir valstybės valdomų įmonių balsavimas atitiko rinkos ekonomikos kreditoriaus principą.
- (101) Pirma, Rumunija pritaria, kad įmonės „Oltchim“ vertė pagal bankroto scenarijų yra neigiama. Savo nuomonei pagrįsti Rumunija nurodo vertes, pateiktas vertinimo ataskaitose, įmonės „Romcontrol“ parengtose 2009 m. vasario mėn. (–281 mln. EUR) ir 2010 m. gruodžio mėn. (–407 mln. EUR). Be to, Rumunija nurodo įmonės „Winterhill“ įvertintas pagal likvidavimo scenarijų susigrąžintinas sumas – apie 108 mln. EUR, vertinant užtikrintą turtą, ir 32 mln. EUR, vertinant nesuvaržytą turtą (iš pastarojo 22,2 mln. EUR turėtų būti atskaityta ir skirta atleistų darbuotojų išeitinėms išmokoms).
- (102) Kalbant apie sprendimo pradėti tyrimą 120 konstatuojamąją dalį, Rumunija priduria, kad į įmonės „Winterhill“ parengtą ataskaitą įtraukta atsakomybė už žalą aplinkai yra susijusi tik su turto išvalymu ir parengimu parduoti, bet neįtraukta atsakomybė už žalą aplinkai, susijusi su nepavojingų atliekų saugyklos ir pavojingų atliekų sąvartyno uždarymu, taip pat įrangos bei pastato eksploatacijos nutraukimu ir nugriovimu ir grunto bei aplinkos atkūrimu iki pradinės būklės. Įmonės „Oltchim“ skaičiavimais, atsakomybė už žalą aplinkai sudaro apie 464 mln. EUR, taigi ši suma viršytų pajamas, kurios, įmonės „Winterhill“ skaičiavimais, vykdant likvidavimo procedūrą būtų gautos neapsaugotiems kreditoriams apmokėti.
- (103) Taigi, tikimybė, kad agentūra AAAS ir valstybės valdomos įmonės iš įmonės „Oltchim“ gaus kokias nors išmokas, buvo gerokai didesnė vykdant reorganizavimo procedūrą.
- (104) Antra, Rumunija teigia, kad, agentūrai AAAS ir įmonei „Electrica“ inicijavus įmonės „Oltchim“ bankroto procedūrą, nebuvo galimybės susigrąžinti skolas, nes nebuvo įvykdyti atitinkami Nemokumo įstatymo 1 straipsnio 2 dalies reikalavimai.
- (105) Trečia, Rumunija teigia, kad nors agentūros AAAS atitikties rinkos ekonomikos kreditoriaus principui tyrimas buvo parengtas prieš 2015 m. kovo 9 d. kreditorių susirinkime patvirtinant reorganizavimo planą, agentūros AAAS atliktas tyrimas yra tinkamas ir pakankamas, kad agentūros AAAS sprendimą sutikti su reorganizavimo planu būtų galima laikyti panašiu į privataus kreditoriaus sprendimą. Atmetus planą, įmonė būtų bankrutavusi, taigi nebūtų buvusios galimybės atgauti skolas, nes užtikrinta buvo tik nedidelė skolos agentūrai AAAS dalis, o atsakomybės už žalą aplinkai, susijusios su sklypo žalinimo gamtosauginiais darbais, vertė buvo didelė. Taigi, iš agentūros AAAS atlikto tyrimo šiuo klausimu matyti, kad ji daugiau atgautų, jeigu reorganizavimo planas būtų patvirtintas, nei tada, jeigu įmonė „Oltchim“ būtų likviduota ir atsakomybei už žalą aplinkai būtų skirtas pirmumas pagal Potvarkį Nr. 195/2005.
- (106) Rumunija laikosi nuomonės, kad 20 % agentūros AAAS skolos susigrąžinimas įgyvendinus reorganizavimo planą buvo įtikimas tuo metu, kai balsuota.
- (107) Ketvirta, Rumunija pabrėžė, kad 2015 m. balandžio 22 d. Sprendimu Nr. 892 nacionalinis teismas nepatenkino trijų kreditorių prašymo atmesti reorganizavimo planą. Šiuo teismo sprendimu patvirtinama, kad reorganizavimo planas labiau atitiko kreditorių interesus nei pagal bankroto scenarijų, visų pirma remiantis apskaičiuotąja pirmąja 464 mln. EUR dydžio atsakomybe už žalą aplinkai, nes ši suma gerokai viršijo įmonės „Winterhill“ apskaičiuotą sumą, kurią būtų galima susigrąžinti pagal likvidavimo scenarijų, – pagal ją užtikrinto turto vertė yra apie 108 mln. EUR, o nesuvaržyto turto – 32 mln. EUR.
- (108) Rumunija teigia, kad mokesčių ir neapsaugoti kreditoriai, taip pat kitos valstybės valdomos įmonės, kaip antai agentūra AAAS ir įmonė „Electrica“, pasirinkdamos balsuoti už įmonės „Oltchim“ reorganizavimo planą, o ne likvidavimą, veikė kaip rinkos veiklos vykdytojai: jos veikė kaip planą patvirtinusios privačios įmonės, kaip antai „Erste Group Bank AG“ ir „Bulrom Gas Impex SRL“, turėjusios ir užtikrintų, ir neužtikrintų skolų. Rumunija taip pat teigia, kad, prieš pradedant nemokumo bylą, įmonė „Salrom“ nustatė sąlygą, kad turi būti įkeistas nekilnojamasis turtas, kad ji galėtų tapti apsaugota kreditore.

- (109) Penkta, savo pateiktoje medžiagoje Rumunija nurodė, kad įmonė „Electrica“, siekdama išvengti priklausomybės nuo reorganizavimo plano, ėmėsi visų pagal įstatymus leidžiamų veiksmų, kad vykstant nemokumo bylai susigrąžintų savo skolą. Tačiau Rumunijos teismai šiuos veiksmus atmetė. Todėl balsuoti už planą buvo paskutinė galimybė, ir iš to matyti, kad įmonė „Electrica“ veikė kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas. Balsavimas už reorganizavimo planą buvo vienintelė galimybė kreditoriams, t. y. įmonei „Electrica“ (ji buvo įtraukta ir į apsaugotų kreditorių, ir į neapsaugotų kreditorių sąrašą), susigrąžinti skolą.
- (110) Rumunija teigia, kad rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas arba kreditorius būtų pasirinkęs reorganizavimo planą, nes tai būdas, kuriuo Rumunijoje nemokumo bylose, taip pat bylose, apie kurias žinojo įmonė „Electrica“, paprastai būna daugiau galimybių susigrąžinti skolas. Rumunija pabrėžia, kad oficialūs administratoriai, atsakingi už plano parengimą, teisės aktais yra įpareigoti kuo labiau padidinti skolininko turtą ir gali būti laikomi asmeniškai atsakingi, jeigu kreditoriams neužtikrina geriausio rezultato.
- (111) Rumunija taip pat paaiškino, kad ataskaitoje pritarta planui ir nurodyta, kad reorganizavimas yra vienintelis galimas būdas įmonei „Electrica“ susigrąžinti dalį skolos. Rumunijos nuomone, nepagrįsta teigti, kad įmonė „Electrica“ turėjo patirti daug išlaidų, imdamasi atskiros tyrimo, kuriuo būtų patvirtinti aspektai, nurodyti gerai žinomų profesionalų, patvirtinti nacionalinių teismų ir pagrįsti ekonomine patirtimi: vykdydama su atsakomybe už žalą aplinkai susijusias prievolos bankroto byloje, įmonė „Oltchim“ būtų patyrusi tiek išlaidų, kad tai, jog įmonė „Electrica“ atgaus kokias nors savo reikalavimų įmonei „Oltchim“ sumas, būtų buvę mažiau tikėtina arba net neįmanoma.
- (112) Palyginti galimybė įmonei „Electrica“ pagal reorganizavimo planą susigrąžinti 160 mln. RON, net jeigu per ilgesnį laikotarpį ir patiriant tam tikrą riziką, tikrai buvo tinkamas sprendimas, ir tai matyti iš veiksmų, kurių ėmėsi kiti privačiojo sektoriaus kreditoriai, pavyzdžiui, „Erste Group Bank AG“.
- (113) Rumunija teigia, kad, įmonėms „Salrom“ ir „CET Govora“ balsavus prieš reorganizavimo planą, jos nebūtų galėjusios susigrąžinti neužtikrintos skolos dalies; taigi, tinkamiausia galimybė joms buvo patvirtinti restruktūrizavimo planą, kuriuo apsaugoti kreditoriai sutiko su skolų nurašymu mainais už dalinį jų neužtikrintų skolų susigrąžinimą.

4.2. Suinteresuotų trečiųjų šalių pastabos

- (114) Pastabas dėl sprendimo pradėti tyrimą pateikė keturios suinteresuotosios šalys – įmonė PCC (įmonės „Oltchim“ smulkioji akcininkė), įmonė „Electrica“, teismo paskirtų administratorių „Rominsolv“ ir BDO konsorciumas (atsakingas už įmonės „Oltchim“ teisinį administravimą) ir dar viena suinteresuotoji šalis, norėjusi likti anonimine.

4.2.1. Įmonės „Rominsolv“ ir BDO (toliau – įmonės R ir BDO, oficialūs įmonės „Oltchim“ administratoriai nemokumo byloje)

- (115) Įmonės „Rominsolv“ ir BDO yra oficialūs įmonės „Oltchim“ administratoriai, parengę reorganizavimo planą, vėliau patvirtintą įmonės „Oltchim“ kreditorių. Šios įmonės pateikė keletą reorganizavimo planui palankių argumentų.
- (116) Kalbant apie **1 priemonę**, įmonės R ir BDO teigia, kad:

— Komisija neteisingai rėmėsi įmonės „Raiffeisen“ parengtoje ataskaitoje nurodyta likvidacine verte, nes ši ataskaita yra pagrįsta prielaida, kad veikla bus toliau vykdoma, ir buvo neatsižvelgta į su atsakomybe už žalą aplinkai susijusias prievolas, vykdytinas pagal likvidavimo scenarijų. Todėl Komisijos vertinimas, kad 2012 m. agentūra AAAS, įmonė „Oltchim“ likviduojant, būtų susigrąžinusi 12 % savo skolos, yra klaidingas.

— Kitų būdų atgauti skolas (t. y. taikant vykdymo užtikrinimo procedūras) agentūra AAAS neturėjo, nes ji neturėjo vykdomojo dokumento ir per tokį trumpą laiką (nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn.) negalėjo jo gauti.

- Be to, 2012 m. rugsėjo mėn. įmonė „Oltchim“ nebeturėjo turto, kurį būtų buvę galima įkeisti mainais už skolos vertę.
- Galiausiai įmonės R ir BDO nurodo kelias privačias šalis ⁽⁴⁹⁾, per tą laikotarpį toliau bendradarbiavusias su įmone „Oltchim“ ir rėmusias ją, nors šios finansinė padėtis blogėjo. Tik dvi ⁽⁵⁰⁾ iš visų 205 šalių, įtrauktų į įmonės „Oltchim“ kreditorių sąrašą, prieš skolininką ėmėsi vykdymo užtikrinimo priemonių.

(117) Kalbant apie **2 priemonę**, įmonės R ir BDO teigia, kad:

- įmonės „CET Govora“ dalyvavimo atnaujinant įmonės „Oltchim“ veiklą mastas buvo gana ribotas, susikaupusi skola už elektros energijos ir garų tiekimą buvo apie 25 mln. RON (palyginti su bendra 84,2 mln. RON skola 2012 m. rugpjūčio 31 d.). Be to, įmonė „CET Govora“ pagal susitarimus su įmone „Oltchim“ skaičiavo delspinigius, susijusius su ankstesnėmis skolomis, ir tai neturėtų būti laikoma paramos gamybos atnaujinimui dalimi.
- Įmonės „Salrom“ dalyvavimo atnaujinant įmonės „Oltchim“ verslą mastas taip pat buvo palyginti ribotas, o pagal produktų pristatymo sąskaitas faktūras susikaupusi skola buvo tik 1,8 mln. RON. Be to, likusi 13,2 mln. RON suma yra pagal susitarimus su įmone „Oltchim“ skaičiuoti delspinigiai, susiję su ankstesnėmis skolomis, ir tai neturėtų būti laikoma paramos gamybos atnaujinimui dalimi.

(118) Galiausiai, įmonė BDO tvirtina, kad Komisija neatsižvelgė į 4 stambių įmonių („Oltchim“, „CET Govora“, „Uzinele Sodice Govora“ ir „Salrom“) – jų veikla technologiškai tarpusavyje priklausoma, kiekviena iš jų tuo pat metu yra viena kitos tiekėja ir komunalinių paslaugų klientė – technologinę tarpusavio priklausomybę.

(119) Kalbant apie **3 priemonę**, įmonės R ir BDO teigia, kad:

- Komisija neatitiko reikalaujamo įrodinėjimo standarto siekdama įrodyti, kad kelių valstybės valdomų įmonių (t. y. „CET Govora“, „Romanian Waters“, „Salrom“, „Electrica“) ir agentūros AAAS sprendimai balsuoti už reorganizavimo planą yra priskirtini valstybei.
- Reorganizavimo planą parengę oficialūs administratoriai yra saistomi nepriklausomumo principų, siekiant užtikrinti veiksmingą procedūrą, vienodą požiūrį į kreditorius, aukštą skaidrumą ir kuo labiau padidinti susigrąžinimo reikalavimus. Jų parengtas planas atitiko visus Rumunijos įstatyme nustatytus standartus ir buvo patvirtintas teisėjo. Todėl nepagrįsta tikėtis, kad kiekvienas kreditorius atskirai skirtų savo laiką ir išteklius atskiriems savo reikalavimų susigrąžinimo vertinimams rengti, kaip, atrodo, turi omeny Komisija.
- Komisija neteisingai manė, kad įmonės „Winterhill“ parengtoje ataskaitoje, apskaičiuojant įmonės „Oltchim“ likvidacinę vertę, buvo atsižvelgta į visas įmonės „Oltchim“ su atsakomybe už žalą aplinkai susijusias prievoles. Ataskaitoje atsižvelgta tik į įprastas įrangos išmontavimo išlaidas, bet neatsižvelgta į išlaidas, susijusias su atsakomybe už žalą aplinkai. Todėl reorganizavimo plane teisingai nurodyta, jog visų kreditorių susigrąžintinų reikalavimų bankroto (likvidacinė) vertė yra *nulinė*.
- Galiausiai, remiantis keliais ekonominiais rodikliais, iš kurių matyti, kad įmonės „Oltchim“ padėtis pagerėjo vykstant nemokumo bylai, nebuvo nepagrįsta manyti, kad įmonė „Oltchim SPV“ rinkoje gali būti sėkmingai parduota už apskaičiuotąją 306 mln. EUR kainą.
- Galiausiai, įmonės R ir BDO teigia, kad 306 mln. EUR suma, įmonės „Winterhill“ apskaičiuota 2013 m., yra klaidinga, bet kreditoriams prieš 2014 m. gruodžio 4 d. susirinkimą pateiktoje ataskaitoje ji buvo ištaisyta nurodant tikėtiną 295 mln. EUR pardavimo vertę.

⁽⁴⁹⁾ „Transilvania Bank“, Rumunijos komercinis bankas, „MFC Commodities GmbH Austria“, „Chemimpex LTD Turkey“, „Tricon DRY LTD – USA“, „Alum SA – Romania“, „Arelco Power SRL – Romania“, „SC Bulrom Gas SA“, „Uzinele Sodice Govora – Ciech Chemical Group SA.“

⁽⁵⁰⁾ „Polcheme Societe Anonime“ ir „Bulrom Gas Impex SRL“.

4.2.2. Įmonė „Electrica“

- (120) Įmonė „Electrica“ teigia, kad jos sprendimas balsuoti už planą negali būti priskirtinas valstybei. Įmonė teigia, kad akcininkų susirinkimas įgaliojo įmonės „Electrica SA“ generalinį direktorių priimti sprendimą balsuojant dėl plano, ir direktorius buvo vienintelis asmuo, atsakingas už planui palankų balsavimą. Todėl, pasak įmonės „Electrica“, 3 priemonė negali būti priskirtina valstybei.
- (121) Be to, įmonė „Electrica“ teigia, kad net jeigu būtų galima laikyti, kad sprendimas buvo susijęs su valstybės įgaliojimais, tai buvo pagrįstas verslo sprendimas, atitinkantis rinkos ekonomikos kreditoriaus principą. Iš esmės, įmonė „Electrica“ mano, kad jos sprendimu paremti planą jokio pranašumo įmonei „Oltchim“ nesuteikta; įmonės nuomone, tai patvirtinama tuo, kad panašiai elgėsi ir kiti privačiojo sektoriaus kreditoriai, veikę aplinkybėmis, panašioms į įmonės „Electrica“ aplinkybes, ir balsavę už planą.
- (122) Įmonė „Electrica“ taip pat teigia atitikties rinkos ekonomikos kreditoriaus principui tyrimo neatlikusi dėl to, kad įmonėms R ir BDO teisės aktais buvo nustatyta pareiga konsultuoti kreditorius, kaip jiems gauti kuo daugiau lėšų.

4.2.3. Konfidenciali [anoniminė] suinteresuota trečioji šalis

- (123) Anoniminė šalis pritaria Komisijos abejonėms. Ji taip pat pabrėžia, kad paramos priemonės turi iškraipomąjį poveikį, visų pirma chloro ir šarmų produktų (kaustinės sodos) rinkoje. Anoniminė šalis tiki, kad siūlomas sprendimas parduoti įmonę „Oltchim“ neturi perspektyvų: iš to, kad ne kartą nepavyko įmonės „Oltchim“ parduoti, matyti, kad rinkoje nesidomima įmone „Oltchim“; to meto įmonės „Oltchim“ finansinėse ataskaitose matyti pelningumo lygis, ir jis yra gerokai per mažas, kad verslas ilgalaikėje perspektyvoje būtų tvarus. Tokiomis aplinkybėmis vienintelis įmonei „Oltchim“ perspektyvus sprendimas būtų visiškas verslo restruktūrizavimas uždarant gamyklas, sumažinant pajėgumus ir galbūt pasitraukiant iš rinkos.
- (124) Anoniminė šalis taip pat nurodo, kad didelė dalis įmonės „Oltchim“ 2015 m. gauto ir 2016 m. numatyto pelno buvo iš kaustinės sodos pardavimo, o jos pardavimo kaina yra cikliška ir 2015 m. buvo pasiektas aukščiausias ciklo lygis. Be to, įmonės „Oltchim“ veiklos rodikliai labai prasti (panaudojama 30 % bendro pajėgumo, palyginti su vidutiniu 80 % lygiu ES chloro ir šarmų pramonės sektoriuje, ir toks rodiklis yra labai prastas). Todėl bet kuris potencialus pirkėjas turėtų įsipareigoti labai daug papildomai investuoti, o tai būtų keista atsižvelgiant į prastą įmonės „Oltchim“ EBITDA rodiklį.

4.2.4. Įmonė PCC

4.2.4.1. Įmonės PCC pastabos dėl 1 priemonės

- (125) Pasak įmonės PCC, jeigu agentūra AAAS būtų veikusi kaip privačiojo sektoriaus kreditorius, ji būtų pasirinkusi, kad būtų užtikrintas jos reikalavimų įmonei „Oltchim“ vykdymas, kai 2012 m. rugsėjo mėn. žlugo privatizavimo procesas: jeigu būtų pasirinkusi tai, agentūra AAAS būtų atgavusi 12 % savo reikalavimų, užuot per visą reorganizavimo procedūrą laukusi neapibrėžto susigrąžinimo.
- (126) Įmonė PCC teigia, jog, 2012 m. rugsėjo mėn. nepavykus privatizavimui, tapo dar aiškiau, kad rinkoje nesidomima įmonės „Oltchim“ pirkimu. Laukiant dar kelerius metus, kol bus parengtas koks nors restruktūrizavimo planas, ir vėliau dar kelerius metus, kol jis bus įgyvendintas, įmonės „Oltchim“ turto rinkos vertei kyla didelė rizika. Laikui bėgant, įmonės „Oltchim“ turtas vis labiau sena ir tapo nenaudingas.
- (127) Įmonė PCC teigia, kad agentūra AAAS turėjo remtis konkrečiu Rumunijos teisės aktu, susijusiu su dėl valstybės garantijų susidariusių skolų valstybei (Finansų ministerijai) susigrąžinimu (Potvarkis Nr. 29/2002), – jame nustatyta, kad susigrąžinimo susitarimai, pagal kuriuos valstybės garantijos Finansų ministerijos perduodamos agentūrai AAAS, pagal įstatymus pripažįstamos kaip vykdomieji dokumentai. Todėl, įmonės PCC nuomone, agentūra AAAS būtų galėjusi reikalauti, kad būtų užtikrintas tų vykdomųjų dokumentų vykdymas, neturėdama atlikti jokių papildomų formalumų. Agentūra AAAS galėjo taikyti įvairius vykdymo užtikrinimo būdus toms sumoms atgauti, kaip nustatyta Vyriausybės nepaprastajame potvarkyje Nr. 51/1998 dėl valstybės turto realizavimo.

- (128) Be to, neatrodo, kad agentūrai AAAS apsaugotų valstybinių kreditorių grupėje būtų reikėję panaikinti jos vykdymo užtikrinimo teisių sustabdymą nemokumo byloje, priešingai nei buvo tada, kai tai daryti nesėkmingai bandė įmonė „Electrica“. Taigi, agentūra AAAS nepasinaudojo visomis teisinėmis priemonėmis, kuriomis galėjo pasinaudoti tuo atveju, kai įmonė nemoka.

4.2.4.2. Įmonės PCC pastabos dėl 2 priemonės

- (129) Įmonė PCC laikosi nuomonės, kad įmonės „CET Govora“ ir „Salrom“, tęsdamos tiekimą įmonei „Oltchim“, nors ši nemokėjo susidariusių skolų, veikė ne kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytojai, ir jų sprendimai yra priskirtini valstybei.
- (130) Priešingai nei įmonės „Electrica“ ir „Electrica Furnizare“, įmonė „CET Govora“ iš tikrųjų nusprendė įmonei „Oltchim“ toliau tiekti elektros energiją ir pramoninius garus, nors įmonė „Oltchim“ negrąžino jai skolų ir nors jos pačios bankai tam nepritarė; dėl tokio sprendimo įmonė „CET Govora“ 2016 m. gegužės 6 d. pati tapo nemoki: įmonė PCC nurodo, kad, pasak įmonės „CET Govora“ teismo paskirto administratoriaus, įmonė „CET Govora“ subsidijavo įmonę „Oltchim“.
- (131) Įmonė PCC tvirtina, kad įmonės „CET Govora“ sprendimas atnaujinti tiekimą įmonei „Oltchim“, kai 2012 m. rugsėjo mėn. žlugo privatizavimas, yra priskirtinas valstybei. Įmonės PCC nuomone, įmonės „CET Govora“ sprendimas tęsti tiekimą įmonei „Oltchim“ buvo priimtas jos savininkei, Vilčos apskrities tarybai, priėmus atitinkamus sprendimus, o apie įmonės „Oltchim“ negebėjimą mokėti buvo plačiai žinoma. Įmonė PCC taip pat cituoja įmonės „CET Govora“ patikėtinį, pabrėžusį, kad „sprendimas įmonei „Oltchim“ tiekti elektros energiją ekonomiškai nebuvo pagrįstas, bet buvo pagrįstas politiniais motyvais, ir tai yra puikus politinio kišimosi valdant įmonę skolininkę pavyzdys <...>“.
- (132) Pripažindama, kad įmonė „Oltchim“ buvo svarbi įmonės „Salrom“ klientė, įmonė PCC tvirtina, jog rinktos ekonomikos veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas į įmonės „Oltchim“ finansinę padėtį, nebūtų tęsęs tiekimo įmonei „Oltchim“; galimas įmonės „Oltchim“ likvidavimas turėtų poveikį tik vienam įmonės „Salrom“ padaliniiui, ir nukentėtų tik 60 darbo vietų. Todėl bet kuris privačiojo sektoriaus kreditorius, kurio padėtis būtų panaši į įmonės „Salrom“ padėtį, nebūtų sutikęs, kad skolos kauptųsi, ir veikiau būtų mažinės apyvartą, kad įmonė išliktų gyvybinga.
- (133) Įmonė PCC tvirtina, kad įmonės „Salrom“ sprendimas atnaujinti tiekimą įmonei „Oltchim“, kai 2012 m. rugsėjo mėn. nepavyko privatizavimas, yra priskirtinas valstybei, nes ši kontroliuoja įmonę „Salrom“; įmonės „Salrom“ direktorių valdybą iš tikrųjų skiria visuotinis akcininkų susirinkimas, o Rumunijos valstybė turi daugumą (51 %) įmonės „Salrom“ akcijų ir direktorių valdyboje skiria valstybės atstovus.

4.2.4.3. Įmonės PCC pastabos dėl 3 priemonės

- (134) Įmonė PCC tvirtina, jog sutikusios, kad jų skolos būtų nurašytos, užuot reikalavusios, kad būtų užtikrintas jų reikalavimų vykdymas, agentūra AAAS ir įmonės „CET Govora“ bei „Electrica“ veikė ne kaip rinkos ekonomikos kreditoriai.
- (135) Įmonė PCC teigia, kad kreditorių patvirtintame reorganizavimo plane nėra tikro restruktūrizavimo elementų ⁽⁵¹⁾, planas iš esmės apima tik skolos restruktūrizavimą ir likvidavimą. Įmonė PCC teigia, kad akcininkų parengtas reorganizavimo planas galbūt būtų buvęs tinkamesnė galimybė, bet jis nebuvo įgyvendintas, nors ir buvo siūlytas, nes jo nepatvirtino Rumunijos institucijos.
- (136) Be ilgalaikių įmonės „Oltchim“ pagrindinės veiklos restruktūrizavimo priemonių nėra jokių galimybių, kad įmonė „Oltchim“ išliks gyvybinga ir pelninga.

Rinkos vertė

- (137) Viena vertus, įmonė PCC pabrėžia, kad 2013 m. įmonės „Winterhill Romania“ nustatyta rinkos vertė buvo labai neapibrėžta ir kad rūpestingas rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, siekdamas nustatyti savo padėtį, pagrįstą reorganizavimo planu, po dvejų metų, 2015 m. balandžio mėn., nebūtų jos laikęs teisinga verte.

⁽⁵¹⁾ Rumunijos nemokumo įstatyme reikalaujama, kad reorganizavimo plane būtų nustatytas skolininko veiklos ir (arba) struktūros restruktūrizavimas, įmonės restruktūrizavimas (pakeičiant akcinio kapitalo struktūrą) ir įmonės skolininkės veiklos apribojimas likviduojant tam tikrą jos turtą. Plane taip pat turėtų būti numatytos perspektyvos skolininkui vėl tapti gyvybingu. Kreditorių patvirtintame reorganizavimo plane tų sąlygų nesilaikyta.

- (138) Tai, kad ankstesnės pastangos privatizuoti įmonę „Oltchim“ 2001, 2003, 2006, 2007, 2008 ir 2012 m. nepavyko, aiškiai rodė, jog, pasak įmonės PCC, joks investuotojas nebūtų susidomėjęs įmone, privatizuojamos įsteigus specialiosios paskirties įmonę, kaip siūlė teisiniai administratoriai, akcijų įsigijimu. Įmonė PCC priduria, kad nustatyta privatizavimo kaina yra nepagrįsta, ja negalima patikimai remtis tvirtinant planą. Įmonės PCC nuomone, planas yra tik būdas išlaikyti nepelningos veiklos gyvavimą ir nutolinti faktinį įmonės „Oltchim“ bankrotą.
- (139) Įmonė PCC taip pat tvirtina, kad įmonės „Oltchim“ kaina greičiausiai būtų sumažėjusi 2013–2015 m. laikotarpiu, nes būtų neįmanoma vėl pradėti naudoti 2 metus neveikusius įrenginius. Taigi, vienintelė Bradu gamyklos vertė galėtų būti jos sklypas, net jei ir esama su juo susijusios atsakomybės už žalą aplinkai.
- (140) Tam teiginiui paremti, įmonė PCC nurodo beveik 45 mln. EUR kainą, kurią 2012 m. vykstant nesėkmingam privatizavimo procesui pasiūlė asmuo (D. Diaconescu), – tai šešis kartus mažesnė įmonės „Oltchim“ kaina, nei apskaičiuotoji įmonės „Winterhill“. Panašiai, įmonės „Chimcomplex“, 2016 m. pateikusias pasiūlymą dėl įmonės „Oltchim“ veikiančio turto, atstovas 2016 m. pabrėžė, kad įmonės „Oltchim“ vertė yra gerokai mažesnė nei pagal reorganizavimo planą nustatyta kaina.
- (141) Įmonė PCC pabrėžė, kad viešojo sektoriaus kreditorių sprendimai buvo priimti aplinkybėmis, kuriomis įmonė „Oltchim“ be tikro reorganizavimo plano ir toliau buvo nepelninga; be to, įmonės „Oltchim“ nurodytas pelnas buvo dirbtinai suformuotas nurašant skolas ir jis nereiškia, kad įmonės „Oltchim“ finansinė padėtis pagerėjo. Teigiami finansinių ataskaitų rezultatai gauti tik dėl to, kad taikyti įvairūs apskaitos metodai. Remiantis nepriklausoma ataskaita, kurią parengti įmonės PCC vardu užsakė įmonė [...], nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 30 d. įmonė „Oltchim“ nuolat nurodydavo nuostolius, po to, kai buvo neutralizuoti išskirtiniai elementai (pavyzdžiui, 2015 m. skolų nurašymas), susiję su neproduktyviu turtu, pavyzdžiui Bradu naftos chemijos padaliniu, VCM) ir PVC. Šioje ataskaitoje taip pat padaryta išvada, kad materialiojo ilgalaikio turto, sudarančio daugiau kaip 84 % įmonės „Oltchim“ turto, vertė 2015 m. gruodžio 31 d. turėjo būti 14–128 mln. EUR ir priklausė nuo laukiamo įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo 2013 m. gruodžio mėn. – 2014 m. gruodžio mėn., taip pat nuo (A arba B) scenarijaus, nustatyto teismo paskirtų administratorių parengtame reorganizavimo plane ⁽⁵²⁾, ir tai yra mažiau nei įmonės „Winterhill“ apskaičiuota likvidacinė vertė (141 mln. EUR).

Likvidacinė vertė

- (142) Pasak įmonės PCC, įmonės „Oltchim“ apskaičiuotosios rinkos vertės lyginimas su jos likvidacine verte turėjo trūkumų dėl toliau išdėstytų priežasčių.
- (143) Pirma, buvo ir kitų alternatyvų, pavyzdžiui, tam tikrą laiką vykstantis įmonės „Oltchim“ pardavimas turto grupėmis.
- (144) Antra, įmonės „Oltchim“ apskaičiuota atsakomybės už žalą aplinkai suma (463,7 mln. EUR) likvidavimo scenarijuje atrodo išpūsta siekiant palaikyti reorganizavimo planą, o ne įmonės „Oltchim“ likvidavimą, nes nesiremta jokiais nepriklausomomis išorės ataskaitomis. Nėra informacijos, kuria būtų nurodyta priežastis, dėl kurios teismo paskirti administratoriai nepašė naujo tyrimo. Į šią atsakomybės už žalą aplinkai sumą, įmonės „Oltchim“ apskaičiuotą likvidavimo scenarijuje, teikdamas savo pasiūlymą taip pat turėtų atsižvelgti potencialus įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjas. Galiausiai, įmonė PCC pritaria Komisijos nuomonei, kad likvidavimo scenarijuje didelę turto dalį gali nupirkti pirkėjas, siekiantis įmonės „Oltchim“ teritorijoje vykdyti pramoninę veiklą, teritorijoje išvengdamas visiško nugriovimo darbų, įtrauktų į šią sąmatą. Priešingai, įmonė PCC pabrėžia, kad įmonės „Oltchim“ 2015 m. reorganizavimo plane nurodyta atsakomybės už žalą aplinkai suma yra neapibrėžta.

Rinkos ir likvidacinės vertės lyginimas

- (145) Trečia, kai įmonei „Oltchim“ pradėjus nemokumo bylą naujiems reikalavimams suteiktas pirmaveiksmas, palyginti su anksčiau buvusiomis skolomis, tam tikri kreditoriai galėjo būti suinteresuoti prašyti, kad būtų pradėtas įmonės „Oltchim“ likvidavimo etapas, užuot laukę, kol susikaups naujų skolų, nes dėl to būtų sumažėję jų galimybės atgauti savo skolas. Įmonė PCC taip pat teigia, kad skolos, įmonei „Oltchim“ susidariusios po to, kai buvo pradėta jos nemokumo byla, galėjo būti nepakankamai įvertintos. Jeigu tai būtų tiesa, dėl to būtų sumažėjusios skolų atgavimo perspektyvos, taigi pagal reorganizavimo plano scenarijų kreditoriams būtų nurašytos didesnės skolos.

⁽⁵²⁾ Įmonė PCC pateikė atskirą [...] atliktą tyrimą, ir jame abejojama įmonės „Oltchim“ pardavimo kaina, kurios tikimasi. Tai prieštarauja plane pateiktai apskaičiuotajai pardavimo vertei (306 mln. EUR).

Kitos pastabos dėl 3 priemonės

- (146) Įmonė PCC taip pat teigia, kad valstybiniai kreditoriai taip pat turėjo atsižvelgti į reorganizavimo plano trukmę, palyginti su bankroto bylos nagrinėjimo trukme. Perspektyvus restruktūrizavimo plano parengimui ir įgyvendinimui reikia daug daugiau laiko nei įmonės „Oltchim“ likvidavimui iškart parduodant turtą.
- (147) Be to, valstybiniai kreditoriai turėjo pasinaudoti savo padėtimi.
- Pagal Rumunijos nemokumo įstatymą (94 straipsnio c punktas), vienas arba keli kreditoriai, kuriems tenka bent 20 % visų reikalavimų, gali siūlyti reorganizavimo planą. Kadangi vien agentūrai AAAS tenka 34,7 % visų reikalavimų, ji būtų galėjusi siūlyti kitokį planą, pagal kurį agentūros AAAS ir kitų valstybinių kreditorių rezultatai būtų geresni.
 - Kadangi įmonei „CET Govora“ teko 91 % neapsaugotų kreditorių kategorijos pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį reikalavimų, jos padėtis buvo privilegijuota ir ji galėjo daryti poveikį reorganizavimo planui, bet, atrodo, ji ta galimybe nepasinaudojo.
 - Įmonė „Salrom“ ir Rumunijos nacionalinė vandens administracija taip pat patvirtino planą pagal dvi kiekvienos jų turimų skolų kategorijas, nors dėl savo statuso būtų galėjusios reikalauti užtikrinti jų reikalavimų vykdymą, nes jos atitinkamai buvo apsaugota kreditorė ir valstybinė biudžetinė kreditorė.
- (148) Galiausiai, įmonė PCC nurodė, kad, nors buvo keletas privačiojo sektoriaus kreditorių, kurių padėtis panaši į valstybinių kreditorių padėtį ir kurie balsavo už reorganizavimo planą, būtų neteisinga daryti išvadą, kad valstybinių kreditorių, įskaitant agentūrą AAAS, padėtis buvo panaši į apdairių rinkos veiklos vykdytojų padėtį dėl to, kad keli privačiojo sektoriaus kreditoriai balsavo už planą: priešingai nei tie privačiojo sektoriaus kreditoriai, turintys tiek užtikrintų, tiek ja neužtikrintų skolų, beveik visos agentūros AAAS skolos iš tikrųjų buvo neužtikrintos; be to, tie privačiojo sektoriaus kreditoriai žinojo, kad Rumunijos valstybė imsis visų būtinų priemonių ir veiksmų siekdama bet kokia kaina užtikrinti įmonės „Oltchim“ išlikimą, todėl nusprendė prisijungti prie šių valstybės pastangų.
- (149) Įmonės PCC nuomone, 3 priemonė yra priskirtina valstybei, nes restruktūrizavimo planas negalėjo būti patvirtintas be valstybinių kreditorių sutikimo, nes valstybiniai kreditoriai turėjo daugumą (daugiau kaip 50 %) balsų vertinant pagal daugumą kreditorių kategorijų: valstybė iš tikrųjų kontroliavo visų kategorijų kreditorių priimamus sprendimus, išskyrus užtikrintų reikalavimų ir darbuotojų kategorijas. Taigi, reorganizavimo planą patvirtinę privačiojo sektoriaus kreditoriai veikiau pakluso valstybės sprendimui, o ne skatino, kad būtų priimtas toks reorganizavimo planas. Įmonė PCC toliau teigia „žinanti, kad yra privačiojo sektoriaus kreditorių, kurie akivaizdžiai sutiko su tokiu požiūriu, kokio laikėsi valstybė (t. y. balsavo už planą, nors akivaizdu, kad jiems tai nebuvo palanku, nes didelė dalis jų skolų buvo nurašyta)“. Tačiau įmonė PCC laikosi nuomonės, kad „būtent valstybė nustatė šią „rinkos praktiką“, o ne atvirkščiai (valstybė pasidavė tendencijai). Taip yra dėl to, kad, kadangi ji kontroliavo įmonę „Oltchim“ prieš šiai tampant nemokia, ji kontroliavo ir balsavimą dėl reorganizavimo plano, ir dėl to, kad kitiems kreditoriams buvo akivaizdu, jog valstybė imsis visų priemonių, kad bet kokia kaina užtikrintų įmonės „Oltchim“ išlikimą“.

4.3. Rumunijos pastabos dėl trečiųjų šalių pastabų ⁽⁵³⁾**4.3.1. Rumunijos papildomos pastabos dėl 1 priemonės**

- (150) Rumunija laikosi nuomonės, kad agentūra AAAS, skaičiuodama palūkanas iki įmonės „Oltchim“ nemokumo bylos pradėjimo, veikė kaip privatus kreditorius, kuriam teisės aktais taikomi apribojimai, ir atmeta įmonės PCC tvirtinimą, kad agentūra AAAS nesiėmė veiksmų savo reikalavimų vykdymui užtikrinti. Iš tikrųjų, Rumunija teigia, kad memorandumą pasiūlė Viešųjų finansų ministerija, Ekonomikos, komercijos ir aplinkos ministerija ir OPSI. Kalbant apie *de facto* apribojimus, Rumunija aiškina, kad agentūra AAAS negalėjo nusirašyti pinigų iš banko sąskaitų (t. y. areštuoti sąskaitų), nes iš jų pinigų jau anksčiau nusirašė įmonė „Electrica“.
- (151) Rumunija kritikuoja įmonės PCC argumentą, kad agentūra AAAS turėjo reikalauti užtikrinti jos reikalavimų vykdymą, logiką: tokiomis aplinkybėmis įmonė „Oltchim“ būtų turėjusi pradėti nemokumo bylą. Jau vien dėl tų aplinkybių agentūra AAAS būtų negalėjusi susigrąžinti jokių skolų, jeigu būtų nagrinėjama ta byla, kaip teigė įmonė PCC.

⁽⁵³⁾ Žr. Rumunijos 2016 m. lapkričio 28 d. pateiktą medžiagą.

- (152) Rumunijos teigimu, įmonės PCC nuomonė, kad agentūra AAAS turėjo areštuoti įmonės „Oltchim“ prekes ir turtą, yra netikroviška, remiantis tuo, kad privačiojo sektoriaus kreditoriai to netaikė.

4.3.2. Rumunijos papildomos pastabos dėl 2 priemonės

- (153) Kalbant apie įmones „CET Govora“ ir „Salrom“, Rumunija teigia, kad trumpalaikius išsipareigojimus, atsiradusius pradėjus nemokumo bylą, įmonė „Oltchim“ vykde nedelsdama.
- (154) Rumunijos nuomone, valstybinės įmonės tikrai veikė kaip privačios įmonės, pavyzdžiui, „Bulrom Gas Impex“ (įmonės „Oltchim“ vietos tiekėja), taigi jų veiksmams atitiko privačiojo sektoriaus kreditoriaus ir privačiojo sektoriaus pirkėjo kriterijus.

4.3.3. Rumunijos papildomos pastabos dėl 3 priemonės

- (155) Pirma, Rumunija teigia, kad sprendimas, įmonės PCC nurodytas jos pateiktoje medžiagoje ir susijęs su akcininkų valdomu reorganizavimo plano parengimu, pagal Nemokumo įstatymą nebegalėjo būti taikomas, kai buvo pradėta teismo reorganizavimo procedūra; pasak Rumunijos, įmonės PCC siūlomas reorganizavimo procesas būtų palankus akcininkams, bet nukentėtų kreditoriai, taigi pastarieji jam nepritartų.
- (156) Rumunija nesutinka su tuo, kad įmonė PCC įmonės „Oltchim“ finansinę padėtį laiko „neatitinkančia priimtinių standartų <...> ir toliau nuostolinga“, ir pabrėžia, kad „SeeNews“ parengtame pelningiausių Pietryčių Europos įmonių sąraše įmonė „Oltchim“ buvo 63 vietoje iš 100 ⁽⁵⁴⁾.
- (157) Kalbant apie įmonės „Oltchim“ turto vertinimą, atliktą įmonės [...] ir pateiktą įmonės PCC, Rumunija neprieštarauja įmonės [...] atliktam normalizavimo koregavimui, susijusiam su skolų nurašymu, bet aiškiai atmeta tai, kad įmonės „Oltchim“ turtui įvertinti taikyta diskontuoto pinigų srauto metodika. Rumunija nurodo Harvardo universiteto ir Sterno verslo mokyklos mokomąją medžiagą siekdama pagrįsti tai, kad diskontuoto pinigų srauto metodika yra skirta įmonėms vertinti, o turtui vertinti ši metodika netinka.
- (158) Rumunija taip pat atmeta įmonės PCC palaikomą mintį, kad agentūra AAAS būtų turėjusi poveikį privačiojo sektoriaus kreditorių elgesiui, nes bent du pasirašiusieji bankai (būtent, „Erste Bank AG“ ir „Banca Transilvania“) yra įsitvirtinusios, nepriklausomos ir visame pasaulyje veikiančios įstaigos.
- (159) Rumunija pabrėžia, kad iš esmės būtent privačiojo sektoriaus kreditoriai priėmė pagrindinius sprendimus dėl įmonės „Oltchim“ reorganizavimo plano, visų pirma dėl to, kad jie sudarė 61,5 % apsaugotų kreditorių, ir jiems teko lemiamas vaidmuo tvirtinant dalinį nurašymą, neišvengiamą, kad planas būtų patvirtintas kiekvienos kreditorių kategorijos.
- (160) Rumunija teigia, kad viešojo sektoriaus subjektai tikėjosi pagal teismo paskirto administratoriaus pasiūlytą restruktūrizavimo planą susigrąžinti 500 mln. RON, t. y. 7 kartus daugiau nei galimybė susigrąžinti 72 mln. RON bankroto byloje.
- (161) Be to, pasak Rumunijos, agentūra AAAS aiškiai galėjo pagal restruktūrizavimo planą susigrąžinti daugiau nei 18 % visų jos gautinų sumų, palyginti tik su ne daugiau kaip 12 % sumų, kurias būtų buvę galima susigrąžinti vykstant likvidavimui, kaip nurodyta įmonės „Raiffeisen“ tyrime.
- (162) Rumunija taip pat teigia, kad, įmonės „Oltchim“ teismo paskirtų administratorių nuomone, bankroto atveju vengimas padengti aplinkos apsaugos sąnaudas arba nepakankamas tų sąnaudų įvertinimas pagal Rumunijos įstatymą užtrauktų baudžiamąją atsakomybę.

⁽⁵⁴⁾ https://top100.seenews.com/wp-content/uploads/2012/07/SEE_top_100_2016_1.pdf.

- (163) Rumunija tvirtina ⁽⁵⁵⁾, jog balsavimo taisyklėmis nustatyta, kad reorganizavimo planas negalėjo būti patvirtintas nepatvirtinus apsaugotiems kreditoriams, pagal įstatymą esantiems neprivilegiuota kategorija. Todėl būtent privačiojo sektoriaus kreditoriai, sudarantys daugumą apsaugotų skolintojų kategorijos, inicijavo planą ir sudarė sąlygas jį patvirtinti; taigi, jie neveikė paklusdami valstybiniais kreditoriams, kaip teigė įmonė PCC. Rumunija patikslino ⁽⁵⁶⁾, kad apsaugoti kreditoriai priskiriami neprivilegiuotai kategorijai. Taigi, jeigu jie būtų atmetę planą, Nemokumo įstatymo 101 straipsnio 2 dalies c punkte nurodyta sąlyga nebūtų įvykdyta, todėl ir kitų kategorijų kreditoriai būtų negalėję pasiekti, kad planas būtų patvirtintas.
- (164) Rumunija taip pat pabrėžia, kad ankstesnės nepavykusios privatizavimo pastangos skiriasi nuo 2012 m. vykusio proceso, pagrįsto įmonės „Oltchim“ turto, perduoto specialiosios paskirties įmonei, pardavimu, nes pirkejas būtų pirkęs ne viską, kas buvo įmonės „Oltchim“ balanse, įskaitant įsipareigojimus, bet tik jos turtą.
- (165) Rumunija teigia, kad trumpalaikių skolų vertė mažėja, nes įmonės „Oltchim“ EBITDA rodiklis tampa teigiamas.
- (166) Be to, Rumunija nesutinka su [anoniminės šalies] nuomone, kad įmonė „Oltchim“ būtų „struktūriškai nepelninga“: įmonės „Oltchim“ sunkumai veikiau kyla dėl blogų vadovybės sprendimų.
- (167) Be to, kas nurodyta pirmiau, savo 2018 m. gegužės 16 d. pateiktoje medžiagoje Rumunijos institucijos pabrėžė šiuos elementus.
- (168) Pirma, valstybiniai kreditoriai įmonei „Oltchim“ nesuteikė pranašumo, nes galima laikyti, kad jie veikė *pari passu* kartu su privačiojo sektoriaus kreditoriais pagal visas apsaugotų kreditorių, biudžetinių kreditorių, pagrindinių tiekėjų ir neapsaugotų kreditorių kategorijas.
- (169) Visų pirma, daugumą apsaugotų kreditorių už planą balsavo, nes buvo įsitikinę, kad pagal likvidavimo scenarijų negaus visos sumos, kuria bus padengti visi jų reikalavimai. Vien tai, kad agentūra AAAS turi reikalavimų, susijusių ir su apsaugotų kreditorių, ir biudžetinių kreditorių kategorija, nedaro poveikio šiai pastabai dėl *pari passu*, nes pagal planą agentūra AAAS galėjo tikėtis gauti daugiau nei pagal likvidavimo scenarijų.
- (170) Tai, kad apsaugoti kreditoriai, balsavę už planą, sutiko su skolų nurašymu pagal planą, reiškė, kad biudžetinių kreditorių reikalavimai pagal likvidavimo scenarijų būtų beveik visi. Visų pirma, siekdami užtikrinti teigiamą pastarųjų balsavimą dėl plano, apsaugoti kreditoriai sutiko apriboti savo pajamas (sutikdami, kad 20–27 % jų reikalavimų būtų *de facto* panaikinti) kategorijų, kurių padėtis prastesnė ir kurios likvidavimo atveju nieko negautų, naudai.
- (171) Daugumos neapsaugotų kreditorių palankus balsavimas (40,5 % jų reikalavimų teko įmonei „Electrica“) taip pat rodo, kad jie pasitikėjo planu, nors jų balsas buvo nedidelės svarbos, nes jie negalėjo tikėtis atgauti savo reikalavimų nei pagal likvidavimo, nei pagal reorganizavimo plano scenarijų.
- (172) Antra, Rumunijos institucijos, iš Komisijos gavusios galimybę pateikti pastabas dėl atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui vertinimo projekto, kurį Komisija parengė atsižvelgdama į apsaugotų kreditorių, biudžetinių kreditorių, pagrindinių tiekėjų ir neapsaugotų kreditorių požiūrį ir remdamasi to meto įrodymais (galutinė jo versija pateikta šio sprendimo I priede), šiuo klausimu pateikė skirtingas pastabas. Visų pirma, Rumunijos institucijos įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo, numatyto reorganizavimo plane, ir *in situ* pardavimo, kurį Komisija laikė vienu iš trijų galimų likvidavimo scenarijų, skirtumą laiko santykinu. Rumunija pabrėžia, jog negalima buvo tikėtis, kad pagal likvidavimo scenarijų bus galima gauti didesnių pajamų nei pagal restruktūrizavimo planą. Galiausiai, Rumunija pateikė skirtingas technines pastabas dėl to, kaip rinkos ekonomikos kreditorius būtų apskaičiavęs pajamas bei išlaidas ir pagal reorganizavimo planą, ir pagal likvidavimo scenarijų, neįskaitant atsakomybės už žalą aplinkai, nors Rumunijos institucijos nesutinka, kad atsakomybės suma turi būti laikoma neutralia.

⁽⁵⁵⁾ Žr. Rumunijos atsakymo į trečiųjų šalių pastabas dėl sprendimo pradėti tyrimą 35 punktą.

⁽⁵⁶⁾ Žr. Rumunijos 2018 m. gegužės 16 d. atsakymo I priedo R7 punktą.

- (173) Trečia, apskritai kreditorių pasirinkta galimybė, būtent balsuoti už planą, jiems buvo akivaizdžiai naudinga, nes gauti pajamų iš veikiančio turto pardavimo turto grupėmis, net jeigu jos sudarė tik 57 %, buvo gerokai naudingiau nei tai būtų pagal vidutinį bankroto scenarijų. Be to, kas nurodyta pirmiau, papildomų sumų turėjo būti gauta pardavus likusius 43 % turto, ir dėl to nauda jiems būtų didesnė vykstant reorganizavimo procedūroms. Be to, prognozuojama, kad per pirmą 2018 m. pusmetį įmonė „Oltchim“ sumokės apie 8 mln. EUR savo trumpalaikių skolų, ir tai reikštų, kad trumpalaikės skolos sumažės, o kreditoriams, vykstant reorganizavimo procesui, bus paskirstytos didesnės sumos.

5. ĮMONĖS „OLTCHIM“ TURTO PARDAVIMO PROCESAS

- (174) Savo sprendime pradėti tyrimą (žr. 85 konstatuojamąją dalį) Komisija nustatė, kad toks pardavimo procesas, koks nustatytas iš pradžių patvirtintame restruktūrizavimo plane, galėjo nulemti įmonės „Oltchim SA“ ir galimo įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjo ekonominį tęstinumą. Siekdamas neleisti galbūt nesuderinamą valstybės pagalbą kaip nors perduoti įmonės „Oltchim“ turto pirkėjams Rumunijos institucijos nusprendė pakeisti pardavimo proceso struktūrą ir užtikrinti, kad tarp įmonės „Oltchim“ ir jos potencialių pirkėjų nebūtų ekonominio tęstinumo.
- (175) Konkrečiai, 2016 m. liepos ir rugpjūčio mėn., padedama konsultantų, įmonė „Oltchim“ atliko savo turto ir galimybių jį parduoti grupėmis, siekiant kuo labiau padidinti galimą bendrą pardavimo kainą, analizę. Atlikus analizę, nustatytos 9 turto grupės⁽⁵⁷⁾. 2016 m. rugpjūčio mėn. viešai paskelbus apie įmonės „Oltchim“ pardavimą, 23 konkurso dalyviams buvo išsiųstas informacinis memorandumas, o įpareigojančių pasiūlymų pateikimo terminas buvo kelis kartus pratęstas, taip pat papildomai buvo atliktas išsamus patikrinimas (įskaitant apsilankymus vietoje ir techninius išsamius patikrinimus).
- (176) Persvarstytas planas, kuriame numatyta turtą parduoti grupėmis (o ne per specialiosios paskirties įmonę), oficialiai patvirtintas 2017 m. kovo 6 d. visuotiniame kreditorių susirinkime. 2017 m. birželio 28 d. bankroto ir nemokumo bylų teisėjas patvirtino iš dalies pakeistą reorganizavimo planą, o 2017 m. spalio 16 d. jo sprendimas tapo galutinis (kai aukštesnės instancijos teismas atmetė trečiosios šalies apeliacinį skundą).
- (177) Gavęs įpareigojančių pasiūlymų, pardavėjas (įmonė „AT Kearney“, veikianti įmonės „Oltchim“ vardu) nustatė, kad didžiausią bendrą vertę kreditoriams galėtų turėti šie įpareigojančių pasiūlymų deriniai:
- „White Tiger Wealth Management“ pasiūlymas dėl visų turto grupių, išskyrus 2 ir 6, iš viso už [...] mln. EUR;
 - „Chimcomplex“ pasiūlymas dėl 1, 2, 3, 4, 5 turto grupių ir iš dalies dėl 7 turto grupės už bendrą siūlomą 127 mln. EUR kainą, „Dynamic Selling Group“ (toliau – DSG) pasiūlymas dėl 6 turto grupės už bendrą [...] mln. EUR kainą (vėliau ji buvo pakeista) ir „International Process Plants and Equipment“ (toliau – IPP) pasiūlymas dėl 8 ir 9 turto grupių už [...] mln. EUR kainą.
- (178) 2017 m. gruodžio 18 d. įvykusiame kreditorių susirinkime patvirtintas turto pardavimo susitarimas su įmone „Chimcomplex“, o kiti pasiūlymai buvo atmesti⁽⁵⁸⁾. Kadangi kreditorių susirinkimo sprendimas buvo apskųstas teismui, iš pradžių nustatytas terminas buvo nukeltas į 2018 m. spalio 17 d.

⁽⁵⁷⁾ Kalbama apie šias 9 turto grupes: 1) su chloru ir šarmais susijusios veiklos turto grupę: ją daugiausia sudaro įmonės „Oltchim“ membraninės elektrolizės ir kaustinio apdorojimo įrenginiai; 2) su oksoalkoliais susijusios veiklos turto grupę: ją daugiausia sudaro įmonės „Oltchim“ įrenginiai, skirti oksoalkoliams gaminti, ir buvusi dioktilftalato (DOP) gamykla – ji galėtų tapti dioktiltereftalato (DOTP), Europos rinkoje pripažįstamo plastifikatoriaus, gamykla; 3) su PO/poliolio veikla susijusio turto grupę: ją daugiausia sudaro pagrindiniai įmonės „Oltchim“ įrenginiai: kalkių apdorojimo, propileno oksido ir poliolio įrenginiai; 4) su vietoje teikiamomis paslaugomis susijusio turto grupę: ją daugiausia sudaro pagrindinė pramoninė infrastruktūra ir sklypai Vilčos objekte ir kuri užtikrina kitų objekte esančio turto grupių pramoninį valdymą; 5) su varikliniais vagonais susijusio turto grupę: ją daugiausia sudaro didžiulis įvairių specializuotų geležinkelio cisternų, skirtų vežti atsargoms ir produktams, gaminamiems Vilčos gamykloje ir (arba) panašiose kitur esančiose gamybos vietose, parkas; 6) „Ramplast“ PVC apdorojimo įrenginius, naudojamus langams ir durims skirtiems PVC profiliams gaminti; 7) su vinilchlorido monomeru (VCM)/PVC susijusio turto grupę: ją daugiausia sudaro nenaudojami vinilchlorido monomero gamybos ir PVC sintezės įrenginiai; 8) Bradu turto grupę: ją daugiausia sudaro buvęs naftos chemijos padalinys ir įrenginiai, esantys Piteštyje ir Bradu, įskaitant garinio krekingo krosnį, hidrinimo ir polimerų gamybos (PE/PP) įrenginius; 9) su ftalio rūgšties anhidridu susijusios veiklos turto grupę: ją daugiausia sudaro ftalio rūgšties anhidrido gamykla Vilčos objekte.

⁽⁵⁸⁾ Kaip aiškino pardavėjas, įmonė „White Tiger Wealth Management“ negalėjo pakankamai įrodyti, kad sandoris tikrai bus sudarytas, ir galiausiai ji 2017 m. spalio 23 d. vienašališkai nusprendė iš sandorio pasitraukti.

- (179) Kalbant apie 6 turto grupę, per derybas su DSG buvo iš naujo susitarta dėl pardavimo kainos – ji padidėjo nuo 1,9 mln. EUR iki 2,6 mln. EUR. Tuo remiantis, 2018 m. vasario 1 d. buvo pasirašytas turto pirkimo susitarimas. Pardavimas buvo patvirtintas 2018 m. vasario 26 d. kreditorių susirinkime, o įvykdytas – 2018 m. birželio 12 d.
- (180) Kalbant apie likusį neparduotą turtą (7 turto grupę – PVC apdorojimas, 8 turto grupę – Bradu naftos chemijos gamykla, 9 turto grupę – ftalio rūgšties anhidridas ir tam tikrą pavienį 7 turto grupės turtą – VCM/PVC), kreditorių susirinkimas bandė gauti pigesnių pasiūlymų, bet derybos nepavyko.
- (181) 2018 m. gegužės mėn. buvo paskelbtas naujas konkursas dėl likusių (neveikiančio) turto grupių (8 ir 9) ir dėl neparduotos 7 turto grupės dalies ⁽⁵⁹⁾. Numatytas likusio turto likvidavimo terminas – 2019 m. balandžio mėn.

6. PAGALBOS VERTINIMAS

- (182) Komisija pirmiausia nagrinės, ar 1–3 priemonės, suteiktos įmonei „Oltchim“, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį (žr. šio sprendimo 6.1 skirsnį). Vėliau Komisija vertins, ar įmonė „Oltchim“ buvo sunkumų patirianti įmonė (žr. šio sprendimo 6.2 skirsnį). Galiausiai, Komisija nagrinės, ar pagalba jau buvo suteikta (žr. šio sprendimo 6.3 skirsnį), ir, taigi, ar tokia pagalba yra suderinama su vidaus rinka (žr. šio sprendimo 6.4 skirsnį).

6.1. Valstybės pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį

- (183) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (184) SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai turi būti taikomi visi kartu. Vadinasi, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba pagal šią nuostatą, turi būti įvykdytos visos šios sąlygos:

- (1) priemonė turi būti priskirtina prie valstybės priemonių ir finansuojama iš valstybinių išteklių,
- (2) priemone turi būti suteiktas pranašumas jos gavėjui,
- (3) pranašumas turi būti atrankusis ir
- (4) priemone turi būti iškraipoma konkurencija arba keliama jos iškraipymo grėsmė ir daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1. Valstybinė kilmė (priskirtinumas valstybei ir valstybės išteklių naudojimas)

- (185) Kaip nustatė Teismas ⁽⁶⁰⁾, kad priemonės būtų laikomos valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, a) joms tiesiogiai arba netiesiogiai per bet kurį tarpininkaujantį subjektą, veikiantį pagal jam suteiktus įgaliojimus, turi būti naudojami valstybės ištekliai ir b) jos turi būti priskirtinos valstybei. Sąvoka „valstybė narė“ apima visų lygių vadžios institucijas, neatsižvelgiant į tai, kokios jos yra, – nacionalinės, regioninės ar vietos ⁽⁶¹⁾.

6.1.1.1. 1 priemonė. Agentūros AAAS veiksmas – tai, kad nereikalauta vykdymo užtikrinimo, ir nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. toliau kaupėsi skolos

- (186) Kaip nurodyta šio sprendimo 14 konstatuojamojoje dalyje, agentūra AAAS yra viešojo administravimo institucija, pavaldi Vyriausybei. Todėl, tai, kad ši institucija nereikalavo sumokėti pradelstų skolų (pagrindinės sumos ir palūkanų), tai, kad skolos toliau kaupėsi, taip pat tai, kad skolos buvo panaikintos, nors įprastai turėjo būti sumokėtos agentūrai AAAS, yra našta valstybės biudžetui, ir tam naudoti valstybės ištekliai.
- (187) Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, 1 priemonė yra priskirtina valstybei ir jai skirti valstybės ištekliai.

⁽⁵⁹⁾ Remiantis 2018 m. gegužės 16 d. Rumunijos atsakymu, visa tai yra neveikiantis turtas.

⁽⁶⁰⁾ Žr. Sprendimą *Prancūzija/Komisija (Stardust Marine)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

⁽⁶¹⁾ Sprendimas *Vokietija/Komisija*, C-248/84, ECLI:EU:C:1987:437, 17 punktas.

6.1.1.2. 2 priemonė. Įmonių „CET Govora“ ir „Salrom“ veiksmas – įmonės „Oltchim“ veiklos rėmimas nuo 2012 m. rugsėjo mėn. tęsiant tiekimą, už kurį nemokėta

- (188) Tais atvejais, kai valdžios institucija suteikia pranašumą gavėjui, priemonė savaime priskirtina valstybei, net jei atitinkama institucija teisiškai yra savarankiška nuo kitų valdžios institucijų.
- (189) Tačiau tais atvejais, kai pranašumas suteikiamas per valstybines įmones, priemonės priskyrimas nėra toks akivaizdus ⁽⁶²⁾. Tokiais atvejais būtina nustatyti, ar galima manyti, kad valdžios institucijos vienaip ar kitaip dalyvavo tvirtinant priemonę ⁽⁶³⁾.
- (190) Dėl šių priežasčių nuspręsti, ar priemonė, kurios ėmėsi valstybinė įmonė, priskirtina valstybei, galima pagal įvairius rodiklius, nustatomus pagal bylos aplinkybes ir aplinkybes, kuriomis tos priemonės buvo imtasi ⁽⁶⁴⁾. Be kita ko, ar priemonė priskirtina valstybei, galima nustatyti pagal šiuos rodiklius:
- a) teisinį įmonės statusą (ta prasme, ar ji yra viešosios teisės subjektas, ar bendrosios bendrovių teisės subjektas);
 - b) įmonės integravimą į viešojo administravimo struktūras;
 - c) įmonės veiklos pobūdį ir tai, ar tokia veikla rinkoje vykdoma įprastomis konkurencijos su privačiais veiklos vykdytojais sąlygomis;
 - d) tai, kad atitinkama įstaiga negalėjo priimti ginčijamo sprendimo neatsižvelgdama į valdžios institucijų reikalavimus;
 - e) tai, kad įmonė, kuriai tarpininkaujant buvo suteikta pagalba, turėjo atsižvelgti į Vyriausybės įstaigų parengtus nurodymus ⁽⁶⁵⁾;
 - f) valdžios institucijų vykdomos įmonės valdymo priežiūros lygį;
- (191) Kalbant apie įmonę „Salrom“, Komisija atkreipia dėmesį, kad įmonės direktorių valdybą iš tikrųjų skiria akcininkų susirinkimas, o Rumunijos valstybė turi daugumą (51 %) įmonės „Salrom“ akcijų ir direktorių valdyboje skiria valstybės atstovus.
- (192) Be to, atsižvelgiant į tai, kad įmonė „Salrom“ laikoma valstybės valdoma įmone, jos metinį biudžetą turi tvirtinti valstybė. Toks išankstinis tvirtinimas, be kitų dalykų, yra susijęs su sumomis, atitinkančiomis iš klientų (tokių kaip įmonė „Oltchim“) gautinas su prekyba susijusias sumas.
- (193) Bet kuriuo atveju, nebūtina 2 priemonės atžvilgiu padaryti išvados, kad įmonės „Salrom“ veiksmas yra priskirtini valstybei, nes Komisija nustatė, kad 2 priemonė nėra valstybės pagalba įmonei „Salrom“ (žr. šio sprendimo 263 konstatuojamąją dalį).
- (194) Kalbant apie įmonę „CET Govora“, Komisija atkreipia dėmesį, kad įmonė yra įregistruota kaip valstybės visiškai valdoma įmonė, turinti vienintelę akcininkę – Vilčos apskritį, ir kad, prieš tapdama nemoki, ji buvo administruojama Vilčos apskrities tarybos ⁽⁶⁶⁾.
- (195) Be to, Komisija atkreipia dėmesį, kad sprendimai su įmone „Oltchim“ pasirašyti naują sutartį dėl elektros energijos ir vėliau padidinti tiekimą buvo priimti įgyvendinant kelis Vilčos apskrities tarybos priimtus sprendimus ⁽⁶⁷⁾, kuriais siekta padidinti tiekimą įmonei „Oltchim“.

⁽⁶²⁾ Valstybinių įmonių sąvoką galima apibrėžti remiantis 2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyva 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse (OL L 318, 2006 11 17, p. 17). Šios direktyvos 2 straipsnio b punkte nustatyta, kad „valstybės įmonė – tai bet kuri įmonė, kuriai valdžios institucijos tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą įtaką dėl to, kad yra jos savininkės, dėl finansinio dalyvavimo įmonėje arba dėl to, kad tai numato įmonių veiklą reglamentuojančios taisyklės“.

⁽⁶³⁾ 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija/Komisija (Stardust Marine)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, 52 punktas.

⁽⁶⁴⁾ 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija/Komisija (Stardust Marine)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294. Taip pat žr. 2008 m. birželio 26 d. Bendrojo Teismo sprendimo *SIC/Komisija*, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, 93–100 punktus.

⁽⁶⁵⁾ 2014 m. spalio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Commerz Nederland*, C-242/13, ECLI:EU:C:2014:2224, 35 punktas.

⁽⁶⁶⁾ Žr. Vyriausybės potvarkį Nr. 1005/2002, kaip nurodyta įmonės svetainėje adresu www.cetgovora.ro.

⁽⁶⁷⁾ 2012 m. rugpjūčio 31 d. Sprendimas Nr. 27, 2012 m. spalio 31 d. Sprendimas Nr. 58, 2012 m. lapkričio 16 d. Sprendimas Nr. 61 ir 2012 m. gruodžio 28 d. Sprendimas Nr. 86.

- (196) Taip pat, būtų neįtikėtina manyti, kad įmonei „CET Govora“ valstybė, galvodama apie įmonės veiksmus platesniame kontekste, nedarė jokios įtakos; pavyzdžiui, tuoj pat po to, kai nepavyko privatizavimas, įmonės „CET Govora“ vykdomasis direktorius 2012 m. spalio mėn. buvo iškart paskirtas įmonės „Oltchim“ vykdomuoju direktoriumi, o vėliau, 2013 m. vasario mėn., grąžintas į įmonę „CET Govora“, kai tik buvo pradėta įmonės „Oltchim“ nemokumo byla ⁽⁶⁸⁾.
- (197) Nors Rumunija teigė, kad įmonės „CET Govora“ vykdomasis direktorius per nagrinėjamą laikotarpį konsultavo Vilčos tarybą, kad būtų priimti labiausiai įmonės interesus atitinkantys sprendimai, šiam teiginiui prieštarauja kita informacija, sužinota kilus aukšto lygio korupcijos skandalui, su kuriuo buvo susijęs įmonės „CET Govora“ vykdomasis direktorius (galiausiai nuteistas nacionalinių baudžiamųjų teismų kartu su Vyriausybės nariu) ⁽⁶⁹⁾. Konkrečiau, 2018 m. birželio mėn. nacionaliniai baudžiamieji teismai nuteisė to meto transporto ministrą už prekybą tikru poveikiu įmonės „CET Govora“ vykdomajam direktoriui, siekiant, kad pastarasis įmonės „CET Govora“ vardu sudarytų kelias nepalankias ir nebūtinai sutartis, o svarbiausias to tikslas buvo savintis įmonės išteklius. Už jų bendrą nusikalstamą veiką, t. y. *piktnaudžiavimą pareigomis* ir *prekybą poveikiu*, nuolat vykdytą nuo 2011 m. spalio mėn. iki 2014 m. liepos mėn., nacionaliniai baudžiamieji teismai nuteisė ir ministrą, ir įmonės „CET Govora“ vykdomąjį direktorių.
- (198) Vadinas, neatsižvelgdama į įmonės „CET Govora“ subjektyvią poziciją dėl tęsiamo tiekimo įmonei „Oltchim“ esmės, Komisija atkreipia dėmesį, kad įmonė „CET Govora“ ginčijamo sprendimo negalėjo priimti neatsižvelgusi į valdžios institucijų reikalavimus ir kad valdžios sektoriaus subjektų nurodymai (t. y. Vilčos apskrities tarybos sprendimai) galiausiai buvo pagrindas, kuriuo remdamasi veikė įmonė „CET Govora“. Taigi, Komisija daro išvadą, kad su įmone „CET Govora“ susijusi priemonė yra priskirtina valstybei.
- (199) Kadangi įmonė „CET Govora“ yra valdoma valstybės, Komisija daro išvadą, kad jos sprendimas nukelti mokėjimo terminą ir tęsti tiekimą įmonei „Oltchim“, yra našta valstybės ištekliais.
- (200) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, 2 priemonė, susijusi su įmone „CET Govora“, yra priskirtina valstybei ir susijusi su valstybės išteklių perdavimu.

6.1.1.3. 3 priemonė. Agentūros AAAS ir valstybės valdomų įmonių (visų pirma „Electrica“, „Salrom“, „CET Govora“, Nacionalinės vandens administracijos) veiksmai – skolų panaikinimas 2015 m. pagal reorganizavimo planą

- (201) Pirma, Komisija atkreipia dėmesį, kad, remiantis Nemokumo įstatymu, planas negalėjo būti patvirtintas be agentūros AAAS (biudžetinių kreditorių kategorijoje jai teko didžioji reikalavimų vertės dalis) arba įmonės „CET Govora“ (priklausomų tiekėjų, t. y. neapsaugotų kreditorių pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį, kategorijoje jai teko didžioji reikalavimų vertės dalis) pritarimo, o jų veiksmai priskirtini valstybei (žr. 187 ir 200 konstatuojamąsias dalis).
- (202) Antra, Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad restruktūrizavimo planą parengė teismo – jis yra dalis valstybės – paskirtas administratorius. Restruktūrizavimo planas vėliau buvo patvirtintas dėl to, kad jam pritarė viešojo ir privačiojo sektorių kreditoriai, anksčiau, 2012 m. lapkričio mėn., pasirašę valstybės inicijuotą memorandumą.
- (203) Memorandumą (jį pasirašė 12 šalių, iš jų 10 buvo viešojo administravimo institucijos arba valstybės valdomos įmonės ⁽⁷⁰⁾), ir tik 2 šalys buvo privačiai valdomos finansų įstaigos ⁽⁷¹⁾ – žr. 31 konstatuojamąją dalį) parengė trys ministerijos, patvirtino – Ministras Pirmininkas. Taigi, memorandumas buvo kaip tik ta priemonė, kurios valstybė ėmėsi aukščiausiu lygmeniu, kad įmonę „Oltchim“ išlaikytų rinkoje.

⁽⁶⁸⁾ <https://romanialibera.ro/actualitate/eveniment/directorul-oltchim-a-demisionat-la-presiunea-angajatilor-combinatului-292711>.

⁽⁶⁹⁾ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/justitie/dan-sova-condamnat-la-3-ani-de-inchisoare-cu-executare-950309>.

⁽⁷⁰⁾ Trys ministerijos, agentūra AAAS, Valstybės dalyvavimo privatizuojant pramonės objektus tarnyba, „Electrica“, „CFR Marfă“, „Salrom SA“, „Oltchim“, „CEC Bank“. Nuo 2014 m. liepos mėn. dauguma įmonės „Electrica“ akcijų priklausė privatiems subjektams.

⁽⁷¹⁾ „Banca Transilvania SA“ ir „Banca Comercială Română“.

(204) Trečia, Komisija atkreipia dėmesį, kad toks valstybės ketinimas įmonę „Oltchim“ išlaikyti gyvybingą buvo juntamas ir ne kartą patvirtintas dar iki nemokumo laikotarpio ir jam prasidėjus.

- a) Kaip matyti iš įvairių Rumunijos Vyriausybėje aukštus postus užimančių asmenų pareiškimų spaudoje (žr. šio sprendimo 27, 28, 30 ir 31 konstatuojamąsias dalis, susijusias su laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn.), būta visiško politinio išpareigojimo išgelbėti įmonę „Oltchim“ ir atnaujinti jos veiklą dar prieš parengiant kokį nors restruktūrizavimo planą ir dar prieš pradedant nemokumo bylą.
- b) Kaip matyti iš spaudos, Vyriausybė juto stiprų ir nuolatinį įmonės „Oltchim“ profesinių sąjungų spaudimą po to, kai nepavyko privatizavimas, ir per visus 2013 m. ⁽⁷²⁾ Visų pirma, pradėjus įmonės „Oltchim“ nemokumo bylą, 2013 m. vasario, kovo ir rugpjūčio mėn. dviejose įmonės „Oltchim“ gamylose – Rimniku Vilčoje ir Piteštyje – vyko aktyvūs protestai.
- c) 2013 m. sausio mėn. buvęs ekonomikos ministras pripažino, kad dėl ankstesnio privatizavimo įmonėje „Oltchim“ nuo žlugusio privatizavimo iki [2013 m. sausio mėn.] papildomai kaupėsi skolos (iki beveik 100 mln. EUR), ir teigė, kad likvidavimas dalimis būtų lengviausias sprendimas. Tačiau ministras pridūrė svarstęs „pradėti įmonės „Oltchim“ nemokumo bylą <...>, kaip galimybę restruktūrizuoti gyvybingas dalis ir padidinti jų vertę. Valiutos fondo požiūris yra pesimistiškesnis“ ⁽⁷³⁾. Per pirmąją nemokumo laikotarpio dalį Rumunijos Vyriausybė toliau viešai siuntė stiprius signalus apie savo ketinimus išgelbėti įmonę „Oltchim“.
- d) Pavyzdžiui, tuoj pat po to, kai buvo pradėta nemokumo byla, 2013 m. kovo mėn. pradžioje to meto Rumunijos Ministras Pirmininkas pranešė, kad „deja, Europos Komisija nesutinka su paskolos idėja, nes, jos nuomone, įmonė „Oltchim“ jau gavo valstybės pagalbą 2010–2011 m., todėl manau, kad mums neleidžiama skirti pinigų iš biudžeto, ir vienintelis sprendimas būtų restruktūrizavimas ir bankų bei prekybininkų, perkančių produkciją, skiriamas finansavimas“. Ministras pirmininkas pridūrė, kad Vyriausybė „yra suinteresuota išsaugoti darbo vietas“ ⁽⁷⁴⁾.
- e) Tą patį mėnesį, t. y. 2013 m. kovo mėn., vykstant pristatymui Rumunijos parlamente ⁽⁷⁵⁾ to meto ekonomikos ministras teigė: „ketiname pakeisti privatizavimo filosofiją, nes esame suinteresuoti tais [investuotojais], kurie nori investuoti, ir mums svarbiau faktinis vėlesnių [po privatizavimo] investicijų lygis, o ne pardavimo kaina“ ⁽⁷⁶⁾.
- f) Kitomis aplinkybėmis tas pats ekonomikos ministras sakė, kad „be savo prekių ženklo, įmonė „Oltchim“ turi daug patentų, kurių vertė – milijonai eurų“ ir kad „šios įmonės sunaikinimas prilygsta intelektinės nuosavybės išdo sunaikinimui“ ⁽⁷⁷⁾.
- g) Per susitikimą su vietos valdžios institucijomis regione, kuriame yra įmonės „Oltchim“ gamyklos, ekonomikos ministras sakė, kad „praėjus 4 mėnesiams nuo nemokumo paskelbimo esama argumentų, verčiančių daryti išvadą, kad galima rasti sprendimų išsaugoti organizaciją“. Buvo cituojama ministro mintis, kad „įmonės „Oltchim“ problema – garbės ir nacionalinio orumo problema, nes įmonė „Oltchim“ yra viena iš 5 šio sektoriaus bendrovių Europoje, ir dėl to verta ją gelbėti“ ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷²⁾ Sindikato vadovai ragino Ministrą Pirmininką V. Pontą paskirti vertinimo ir sprendimų priėmimo komisiją ir skundėsi, kad teismo paskirti administratoriai „privers įmonę „Oltchim“ bankrutuoti – visi darbuotojai bus atleisti, ištiks techninis nedarbas, o įrenginiai nebeveiks“ ir prašė „priimti politinį sprendimą parengti įmonės „Oltchim“ veikimo ir privatizavimo bei kapitalizavimo strategiją“, taip pat imtis kitų priemonių įmonei išgelbėti. Žr. 2013 m. liepos 26 d. straipsnius spaudoje adresu <http://romaniailibera.ro/economie/finante-banci/ce-ii-cer-sindicalistii-oltchim-lui-ponta-308646> ir 2013 m. gruodžio 4 d. straipsnį spaudoje adresu <https://www.voceavalcii.ro/18598-francu-il-cheama-pe-ponta-in-mijlocul-sindicalistilor-de-la-oltchim.html>.

⁽⁷³⁾ Žr. 2013 m. sausio 26 d. straipsnį adresu <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/01/26/vosgianian-fmi-are-o-viziune-pesimista-privind-oltchim-19-59-47>.

⁽⁷⁴⁾ Žr. 2013 m. kovo 29 d. straipsnį adresu <http://www.mediafax.ro/social/ponta-comisia-europeana-nu-permite-ajutor-de-stat-la-oltchim-si-nu-avem-cumparatori-sunt-necesare-disponibilizari-10700467> ir 2013 m. kovo 30 d. straipsnį adresu <https://revista22.ro/24001/html>.

⁽⁷⁵⁾ Žr. 2013 m. gruodžio 17 d. straipsnį adresu <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/12/17/retrospective-2013-oltchim-ramnicu-valcea-tinut-pe-aparatele-insolventei-12-13-21>; http://economie.hotnews.ro/stiri-finante_banci-16227528-oltchim-ramnicu-valcea-tinut-aparatele-insolventei-retrospectiva.htm.

⁽⁷⁶⁾ Žr. 2013 m. balandžio 10 d. straipsnį, atnaujintą balandžio 13 d., adresu <http://stirileprotv.ro/stiri/financiar/vosgianian-mari-companii-au-exprimat-in-scris-interesul-pentru-oltchim-ponta-atentie-la-escroci.html>.

⁽⁷⁷⁾ Žr. 2013 m. gegužės 30 d. straipsnį adresu <http://romaniailibera.ro/economie/companii/vosgianian-despre-oltchim-vorbim-despre-distrugerea-unui-tezaur-de-proprietate-industriala-303367>.

⁽⁷⁸⁾ Žr. 2013 m. liepos 9 d. straipsnį adresu <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/9/17/Varujan-Vosgianian-Oltchim-va-deveni-bancabil17-09-2013-17-14-49>.

- h) 2013 m. rugsėjo mėn. ekonomikos ministras pareiškė, kad įmonė „Oltchim“ yra jo ministerijos prioritetas, ir nurodė, kad „šių savaitę kreditoriai turėtų pritarti finansavimui ir apie jį mes paskelbsime per kelias dienas, jeigu tai bus įgyvendinta, tai bus neeilinis įvykis įmonei „Oltchim“, metų pradžioje buvusiai ties išnykimo riba, o dabar tapusiai priimtina bankams ir gaunančia kreditus iš privačių bankų. Vėliau, rugsėjo mėn. pabaigoje, bus pateikta vertinimo ataskaita ir įmonė „Oltchim Nr. 2“ nebeturės skolų kreditoriams, o spalio mėn. bus pradėtos derybos su potencialiais klientais“. Bendriau kalbant, per šias diskusijas su valdančiosios partijos senatoriais pats ministras pasisakė prieš didžiulių valstybės valdomų įmonių likvidavimą ⁽⁷⁹⁾.
- i) 2014 m. pradžioje Ministras Pirmininkas ragino naujai paskirtą laikinąjį ekonomikos ministrą perimti „įmonės „Oltchim“ problemą“, pridurdamas, jog „nenorėtų, kad padėtis pablogėtų [...] dėl per menkų politinių pajėgumų“ ⁽⁸⁰⁾.
- j) Vėliau tais metais ekonomikos ministras, lankydamasis įmonės „Oltchim“ gamyklose, pakartojo, kad „įmonė yra nacionalinės ir strateginės svarbos“ ir atmetė bankroto scenarijų. Veikiau jis aiškino, kad privatizavimo atidėjimas buvo pagrįstas „tuo, kad investuotojai susidomėjo ir naftos perdirbimo gamyklos „Arpechim“ perėmimu“ ⁽⁸¹⁾. Panašiai, ekonomikos ministras ir Ministras Pirmininkas įvairiomis progomis pakartojo, kad „įmonė „Oltchim“ niekada nebus uždaryta“ ⁽⁸²⁾.

(205) Be to, kaip aiškiai matyti iš reikalavimų lentelės (žr. 1 lentelę), memorandumą pasirašiusių šalių reikalavimai sudaro bendrą 539 mln. EUR sumą. Šių pasirašiusių šalių reikalavimai kartu su įmonės „CET Govora“ (jos veiksmai, susiję su 3 priemone, yra priskirtini valstybei (žr. 200 ir 201 konstatuojamąsias dalis)) reikalavimais sudaro bendrą 569 mln. EUR sumą iš visos 759 mln. EUR visų reikalavimų vertės. Taigi, memorandumą pasirašiusios šalys kartu su įmone „CET Govora“ taip pat turėjo būtiną daugumą visose keturiose kreditorių kategorijose, išskyrus darbuotojus – suprantama, kad ir ši kategorija pirmumą teikė planui (Rumunijos institucijos pripažino šį faktą ⁽⁸³⁾), – kad būtų galima pavirtinti planą ⁽⁸⁴⁾. Kadangi memorandumą pasirašė daug viešojo sektoriaus subjektų, vargiai tikėtina, kad net privačių subjektų valdomi bankai ir kiti privatačiojo sektoriaus veiklos vykdytojai balsuodami už arba prieš planą būtų nusprendę nepaisyti memorandumo tikslų: nei privatūs bankai, pasirašę memorandumą, nei įmonė „Electrica“ iš tikrųjų negalėjo atsisakyti atsižvelgti į tai, kas buvo ne kartą pasakyta (žr. 27, 28, 30 konstatuojamąsias dalis) įmonės „Oltchim SA“ akcininkės, leidžiančios suprasti, kad Rumunijos valstybė neleis žlugti įmonei „Oltchim“, taip pat jie negalėjo nepaisyti memorandumo, kurį pasirašė ir kuris buvo patvirtintas Ministro Pirmininko. Remiantis Rumunijos paaiškinimais, tuo metu teismas būtų nusprendęs, kad ši Nemokumo įstatymo 101 straipsnio 2 dalyje nustatyta sąlyga taip pat būtų įvykdyta, net jeigu memorandumo nepasirašęs kreditorius būtų nesutikęs su planu: visų pirma, remiantis Rumunijos pateikta informacija, teismas būtų nusprendęs, kad „nė viena iš kategorijų, atmetusių planą, negautų mažiau ir nė vienas reikalavimas, kurio turėtojas atmetė planą, nebūtų gautas mažesnis, jeigu įmonė bankrutuotų“, neatsižvelgiant į pajamų, gautinų pagal reorganizavimo planą, ir pajamų, gautinų pagal likvidavimo scenarijų, lyginimą, kurį būtų atlikęs rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas (tuo klausimu žr. 6.1.2.3 skirsnį). Todėl, pasinaudodama memorandumu valstybė galėjo būti tikra, kad kreditoriai patvirtins reorganizavimo planą.

(206) Atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta, Komisija atkreipia dėmesį, kad memorandumu (jį inicijavo valstybė ir juo siekta bet kokia kaina išgelbėti įmonę „Oltchim“, kaip valstybė viešai ne kartą teigė nuo to laiko, kai 2012 m. rugsėjo mėn. žlugo privatizavimas, iki to laiko, kai 2015 m. kreditoriai balsavo dėl plano) kreditorių susirinkime užtikrinta reikalaujama dauguma, kad reorganizavimo planas būtų tikrai patvirtintas. Kaip matyti iš 31, 203 ir 235 bei tolesnių konstatuojamųjų dalių, šis memorandumas yra priskirtinas valstybei.

(207) Konkrečiai, memorandumu Vyriausybė nustatė sistemą, pagal kurią memorandumą pasirašiusios šalys „bendradarbiauja siekdamos nustatyti ir įgyvendinti sprendimus, kuriais būtų apsaugotos darbuotojų, akcininkų ir kreditorių teisės“.

⁽⁷⁹⁾ Žr. 2013 m. rugsėjo 17 d. straipsnį, atsisiųsta iš <https://www1.agerpres.ro/economie/2013/9/17/Varujan-Vosganian-Oltchim-va-deveni-bancabil17-09-2013-17-14-49>.

⁽⁸⁰⁾ Žr. 2014 m. vasario 19 d. straipsnį adresu http://www.economica.net/ponta-despre-situatia-de-la-oltchim-n-as-vrea-sa-explodeze-din-lipsa-noastra-de-capacitate-politica_73937.html#n.

⁽⁸¹⁾ Žr. 2014 m. balandžio 1 d. straipsnį spaudoje adresu http://www.economica.net/constantin-nita-exclude-varianta-falimentului-in-cazul-oltchim_76820.html.

⁽⁸²⁾ Žr. 2014 m. birželio 3 d. straipsnį adresu http://adevarul.ro/economie/afaceri/constantin-nita-guvernul-nu-inchide-oltchim-niciodata-1_538d9c800d133766a84153d9/index.html ir 2014 m. birželio 6 d. straipsnį adresu <https://www.wall-street.ro/articol/Companii/167170/ponta-oltchim-nu-mai-are-pierderi-si-este-eligibil-pentru-credite.html>.

⁽⁸³⁾ 2018 m. gegužės 16 d. Rumunijos pateiktos informacijos 82 punktas.

⁽⁸⁴⁾ Įmonė „CFR Marfă“, esanti memorandumo šalimi, balsavo prieš planą, bet jos balsas neturėjo poveikio kitų memorandumą pasirašiusių šalių turėtai daugumai nė vienoje kreditorių kategorijoje. Įvairių reikalavimų vertė [...].

- (208) Be to, „[s]usitarimo projektu užtikrinama, kad pasirašiusieji bankai suteiks apyvartinio kapitalo, kad [įmonė „Oltchim“] galėtų tęsti gamybą, naudodama atnaujintus pajėgumus, taip pat kad būtų galima laipsniškai atnaujinti ir kitus gamybos pajėgumus, siekiant pritraukti daugiau potencialių pareiškėjų, besidominčių įmonės privatizavimu“. Vargiai tikėtina, kad kurie nors veiklos vykdytojai, atsižvelgdami į viešą valdžios institucijų pareiškimą, pakviesti pasirašyti memorandumą būtų atsisakę jo laikytis. Be to, memorandume nustatytas pasirašiusiųjų šalių bendradarbiavimo standartas – „padedant restruktūrizavimo ekspertams, parengti strategiją, kuria būtų užtikrintas ilgalaikis gyvybingumas, kad įmonė „Oltchim“ pasiektų tvarų pelningumo, mokumo, likvidumo ir grynųjų pinigų lygį (toliau – tvaraus veiklos atnaujinimo strategija)“ – buvo gana žemas ir neapibrėžtas, nes buvo siekiama tik „gauti **tam tikrų teigiamų rezultatų**, atlikus gyvybingumo analizę“ (paryškinta šiame dokumente).
- (209) Parengdama memorandumą Vyriausybė pakartojo savo ryžtą padaryti viską, kad įmonė „Oltchim“ veiktų, ir restruktūrizuoti ją. Panašiai, ir privačiojo, ir viešojo sektoriaus subjektai, pasirašę memorandumą, dar gerokai iki bet kokio balsavimo kreditorių susirinkime dėl galimo reorganizavimo plano išsipareigojo padaryti tai, kas jiems priklauso, kad būtų įgyvendinta ilgalaikė strategija restruktūrizuoti įmonę „Oltchim“. 2015 m. už reorganizavimo planą balsavo visos memorandumą pasirašiusios šalys, išskyrus įmonę „CFR Marfă“, o įmonės „Oltchim“ išlikimo atžvilgiu ji buvo mažiau svarbi, palyginti su finansuojančiais partneriais ir kitais valstybiniais kreditoriais, ypač atsižvelgiant į tai, kad įmonė „Oltchim“ įmonės „Ermewa“ paslaugomis naudojosi savo transporto reikmėms.
- (210) Memorandumo 8 straipsnyje numatyta „apsaugoti ir išlaikyti pasirašiusiųjų šalių teises“ ir interesus. Tačiau šiame straipsnyje ir ypač antroje jo dalyje nepasakyta nieko daugiau, nei akivaizdūs dalykai, t. y. tai, kad pats memorandumas jo pasirašymo metu dar nereiškė, kad bankai, įmonė „Electrica“ arba AVAS iš anksto atsakys savo kreditorių, teisių. Taigi, Komisijos nuomone, vien dalyvavimas būtent tuo metu ir išitraukimas ateityje bendradarbiaujant, kaip nustatyta memorandume, savaime yra įrodymas, kad pasirašiusieji kreditoriai (ir privačiojo, ir viešojo sektoriaus) aiškiai siekė įmonės „Oltchim“ privatizavimo.
- (211) Kad siekta išlaikyti įmonę „Oltchim“ veikiančią, net dar akivaizdžiau atsižvelgus į papildomą laiką ir finansines pastangas, idėtas trims bankams (jų išsipareigojimų reikalavimai įmonei „Oltchim“ gerokai išaugo per šį laikotarpį) ir agentūrai AAAS (ji taip pat nesiėmė veiksmų, kad pareikalautų nedelsiant užtikrinti jos reikalavimų vykdymą) bei kitoms pasirašiusiosioms šalims siekiant paremti įmonės „Oltchim“ veiklos atnaujinimą.
- (212) Kalbant apie Nacionalinę vandens administraciją, remiantis jos viešai skelbiamų veiklos ir struktūros įstatų nuostatomis ⁽⁸⁵⁾, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kas išdėstyta toliau.
- (213) Pirma, kalbant apie jos teisinį statusą ir integravimą į viešojo administravimo struktūras, Nacionalinė vandens administracija yra nacionalinės svarbos viešojo sektoriaus institucija, turinti veiksnumą ir koordinuojama centrinės viešosios vandens institucijos (t. y. Vandens ir miškų ministerijos) ⁽⁸⁶⁾.
- (214) Antra, kalbant apie jos veiklos pobūdį, įmonės tikslas yra taikyti nacionalinę strategiją ir politiką vandens išteklių kokybinio ir kiekybinio valdymo srityje ir užtikrinti, kad būtų laikomasi šios srities nuostatų; taigi, ji administruoja ir valdo nacionalinės vandens išteklių valdymo sistemos infrastruktūrą. Be to, bendrovė užtikrina, kad būtų vykdoma tam tikra nacionalinės ir socialinės svarbos veikla, pavyzdžiui, vykdomi Rumunijos valstybės tarptautinėmis sutartimis ir konvencijomis priimti išsipareigojimai ⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸⁵⁾ Remiantis naujausia informacija, skelbiama jos svetainėje (adresu <http://www.rowater.ro/default.aspx>), Rumunijos nacionalinė vandens administracija buvo įsteigta Vyriausybės sprendimu Nr. 107/2002, iš dalies pakeistu Vyriausybės nepaprastuoju potvarkiu Nr. 73/2005 (galima rasti adresu <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/153726>). Jos veiklos ir struktūros įstatų buvo patvirtinti 2005 m. rugsėjo 29 d. Vyriausybės sprendimu Nr. 1176 (galima rasti adresu <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/31843>).

⁽⁸⁶⁾ Žr. Nacionalinės vandens administracijos įstatų 1 straipsnį.

⁽⁸⁷⁾ Žr. Nacionalinės vandens administracijos įstatų 3 ir 6 straipsnius.

- (215) Trečia, kalbant apie valdžios institucijų vykdomos valdymo priežiūros intensyvumą, Nacionalinė vandens administracija yra valdoma direktorių valdybos, sudarytos iš 11 narių, ir visus narius ketverių metų kadencijai skiria centrinės viešosios vandens institucijos vadovas. Remiantis tuo pačiu straipsniu, privaloma, kad direktorių valdybos nariais būtų Viešųjų finansų ministerijos atstovas ir centrinės viešosios vandens institucijos atstovas. Be to, Nacionalinės vandens administracijos generalinis direktorius skiriamas, jo veikla sustabdoma ir jis iš pareigų atleidžiamas tos pačios centrinės viešosios vandens institucijos vadovo įsakymu ⁽⁸⁸⁾.
- (216) Ketvirta, kalbant apie jos veiklos finansavimą, bendrovės pajamų ir išlaidų biudžetą tvirtina direktorių valdyba, gavusi centrinės viešosios vandens institucijos pritarimą ⁽⁸⁹⁾.
- (217) Vadinas, atsižvelgdama į šio sprendimo 190 konstatuojamojoje dalyje nurodytus veiksmus Komisija mano, kad: iš visko, t. y. iš i) teisinio statuso, ii) integravimo į viešojo administravimo struktūrą, iii) veiklos pobūdžio ir užduočių, paprastai nevykdomų rinkoje konkurencijos su privačiojo sektoriaus veiklos vykdytojais sąlygomis, iv) valdžios institucijų vykdomos valdymo priežiūros ir v) pajamų bei išlaidų biudžeto tvirtinimo procedūros, matyti, kad Nacionalinės vandens administracijos veiksmai yra priskirtini valstybei.
- (218) Atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta (t. y. visų pirma, į balsų daugumą, užtikrintą tvirtinant reorganizavimo planą, taip pat užtikrinant pagrindinių kreditorių bendradarbiavimą tuo metu ir ateityje dedant pastangas pagal memorandumą), Komisija daro išvadą, kad tai, jog agentūra AAAS, įmonės „Electrica“, „Salrom“, „CET Govora“ ir Nacionalinė vandens administracija skyrė 3 priemonę, yra priskirtina valstybei.

6.1.2. Atrankusis ekonominis pranašumas

- (219) Vertinamos priemonės yra akivaizdžiai atrankiosios, nes skirtos tik įmonei „Oltchim“. Kitoms įmonėms, kurių teisinė ir faktinė padėtis panaši, atsižvelgiant į priemonėmis siekiamo tikslo, ir kurios veikia naftos chemijos sektoriuje arba kituose sektoriuose, toks pat pranašumas nesuteiktas. Pagal Teisingumo Teismo praktiką vien tai, jog įmonei gaunant ekonominę naudą, kurios ji nebūtų gavusi įprastomis savo veiklos sąlygomis, jos konkurencingumas, palyginti su kitomis konkuruojančiomis įmonėmis, sustiprinamas, rodo, kad yra konkurencijos iškreipimo galimybė ⁽⁹⁰⁾.
- (220) Tačiau Rumunija teigia, kad „priemonėmis įmonei „Oltchim“ nesuteikta jokio ekonominio pranašumo, nes jos atitinka rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijų, kadangi valdžios institucijos ir valstybinės bendrovės veikė taip, kaip būtų veikę privačiojo sektoriaus kreditoriai, investuotojai arba tiekėjai, siekdami kuo labiau sumažinti savo nuostolius ir kuo labiau padidinti savo pelną“ ⁽⁹¹⁾.
- (221) Tačiau, šiuo atveju, atrodo, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijus yra netaikytinas. Pirmia, Komisija primena, jog Teismas anksčiau yra nustatęs, kad *rinkos ekonomikos investuotojo principo* taikymas galiausiai priklauso nuo to, ar atitinkama valstybė narė, veikdama kaip akcininkė, bet ne kaip viešosios valdžios subjektas, suteikia ekonominę naudą jai priklausančiai įmonei ⁽⁹²⁾. Panašiai, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijus negalėjo būti taikomas valstybei, per agentūrą AAAS ir kitus viešojo sektoriaus kreditorius veikiančiai kaip įmonės „Oltchim“ kreditorė, nes *privačiojo sektoriaus kreditoriaus kriterijus* netaikomas priemonėms, kurių valstybė, pasirašydama memorandumą, ėmėsi veikdama kaip valdžios institucija.
- (222) Kaip aiškinama 204 ir tolesnėse konstatuojamosiose dalyse, taip pat 274 ir 276 konstatuojamosiose dalyse, valstybė, siekdama įmonę „Oltchim“ išgelbėti nuo bankroto, stabiliai ir aiškiai veikė kaip valdžios institucija, – ji tai darė ir viešais pranešimais, ir su dalyvaujančiais pagrindiniais privačiojo ir viešojo sektorių kreditoriais pasirašydama memorandumą, – o ne kaip į įmonę investuojanti akcininkė arba kreditorė. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijus šiuo atveju yra netaikytinas ⁽⁹³⁾.

⁽⁸⁸⁾ Žr. Nacionalinės vandens administracijos įstatų 19 ir 24 straipsnius.

⁽⁸⁹⁾ Žr. Nacionalinės vandens administracijos įstatų 16 straipsnį.

⁽⁹⁰⁾ 1980 m. rugsėjo 17 d. Teismo sprendimas *Philip Morris Holland BV/Komisija*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209.

⁽⁹¹⁾ Žr. 2018 m. gegužės 16 d. Rumunijos atsakymo į Komisijos prašymą pateikti informacijos A.2.b punktą ir B skirsnį.

⁽⁹²⁾ Žr. 2012 m. birželio 5 d. Teismo sprendimas *Europos Komisija/Électricité de France (EDF)* ECLI:EU:C:2012:318, 79–82 ir 87 punktai.

⁽⁹³⁾ Žr. 2018 m. sausio 16 d. Sprendimą *EDF/Komisija*, T-747/15, ECLI:EU:T:2018:6.

- (223) Tačiau, siekdama išsamumo, Komisija taip pat vertino atitiktį rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijui – kiekvienai iš trijų nagrinėjamų priemonių taikė rinkos ekonomikos kreditoriaus principą, tam ji paprašė Rumunijos institucijų pateikti papildomos to meto informacijos apie įvairius dalyvaujančius subjektus ir jų sprendimus, pati surinko informaciją iš esamų viešųjų šaltinių, patikrino savo pačios skaičiavimų scenarijus, pagrįstus įrodymais, turėtais tuo metu, kai buvo vykdomos vertinamos priemonės.

6.1.2.1. 1 priemonė. Agentūros AAAS veiksmai – tai, kad nereikalauta vykdymo užtikrinimo, ir nuo 2012 m. rugsėjo mėn. toliau kaupėsi skolos

- (224) Su įmonės „Oltchim“ skolomis agentūrai AAAS susiję veiksmai jau buvo vertinti 2012 m. Komisijos sprendime, kai buvo neišvengiamai laukiama privatizavimo. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad yra tinkama analizuoti agentūros AAAS elgesį po to sprendimo, kai privatizavimas nepavyko.
- (225) Privačiojo sektoriaus kreditorius paprastai siekia, kad finansinių sunkumų patiriantis skolininkas jam sumokėtų kuo didesnę skolos sumą ⁽⁹⁴⁾.
- (226) Priešingai, nei teigia Rumunija, kad pagal 2012 m. Komisijos sprendimą vėlavimas vykdyti išsipareigojimus nebūtų susijęs su pagalba (jeigu agentūra AAAS skaičiuoja palūkanas pagal 2008 m. Komunikatą dėl orientacinių normų nustatymo, kol pradedama įmonės „Oltchim“ nemokumo byla), Komisija atkreipia dėmesį, kad padėtis 2012 m. kovo mėn., kai Komisija priėmė savo sprendimą, visiškai skyrėsi nuo nagrinėjamojo laikotarpio, nes, pagal pastarojo scenarijų, nebebuvo neišvengiamo privatizavimo projekto. Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipia dėmesį, kad 2012 m. Komisijos sprendime pateikta išvada buvo galima taikant sąlyga, kad įmonė „Oltchim“ bus visiškai privatizuota per trumpą laiką po skolų konvertavimo. Tačiau, valstybė (per Ekonomikos ministeriją), kaip didžiausia akcininkė, neatsižvelgė į galimybę, kad tam tikri smulkieji akcininkai gali nesutikti su numatomu skolų konvertavimu į nuosavybės vertybinius popierius. Taip galiausiai nutiko, ir numatytas skolų konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius nebeįvyko. Taigi, konkurso pabaigoje, išrinkus laimėtoją, negalėjusį vykdyti savo, pirkėjo, išsipareigojimų, žlugo ir pats privatizavimas.
- (227) Komisija atkreipia dėmesį, kad visi kreditoriai, ir visų pirma agentūra AAAS, žinojo apie sunkią ir nuolat blogėjančią įmonės „Oltchim“ finansinę padėtį. Todėl agentūra AAAS turėjo pakankamai laiko parengti, agentūroje įvertinti ir įgyvendinti veiksmus, kuriais būtų galima susigrąžinti savo reikalavimus, jeigu 2012 m. rugsėjo mėn. ir vėl nepavyktų privatizuoti įmonės. Taigi, nagrinėjamas penkių mėnesių laikotarpis nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio 31 d. buvo pakankamai ilgas, kad agentūra AAAS imtųsi būtinų veiksmų ir bandytų atgauti skolas (99 % agentūros AAAS reikalavimų buvo neužtikrinti, kaip matyti iš 1 lentelės). Šiuo klausimu Komisija atkreipia dėmesį, kad įmonės, pavyzdžiui, „Electrica“, ėmėsi tokių veiksmų, nors ir nesėkmingai.
- (228) Pirma, specialiais įstatymais, kuriais reglamentuojamas skolų valstybei susigrąžinimas ⁽⁹⁵⁾, agentūrai AAAS suteikta tam tikrų teisių, ir viena iš tų teisių yra tiesioginis jos reikalavimų vykdymo užtikrinimas be teismo sprendimo. Konkrečiai, Vyriausybės nepaprastąjį potvarkį Nr. 51/1998 50 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad: „1) agentūra AVAB (dabar – AAAS) gali steigti savo pačios antstolių biurą arba gali naudotis kitų antstolių paslaugomis siekdama užtikrinti vykdomųjų raštų vykdymą“ ir „2) [v]ykdyti vykdymo užtikrinimo procedūras, agentūrai AVAB realizuojant banko turtą, turi arba jos pačios antstolių biuras, arba kiti antstoliai“.
- (229) Nors Komisija ne kartą to prašė, Rumunija nepateikė jokių įrodymų, iš kurių būtų matyti, kad agentūra AAAS išbandė visas priemones, kurių rinkos ekonomikos kreditorius būtų pagrįstai ėmėsis siekdamas, kad jo reikalavimai būtų įvykdyti. Be to, Rumunija teigia, kad agentūra AAAS nebūtų galėjusi prašyti, kad būtų užtikrintas jos reikalavimų įmonei „Oltchim“ vykdymas pagal Privatizavimo įstatymą ⁽⁹⁶⁾, – jame nustatyta, kad nuo dienos, kurią pradedama taikyti specialioji administracinė procedūra, mokesčių ir įmokų (t. y. biudžetiniai) kreditoriai negali reikalauti, kad būtų grąžintos jų skolos, ir nesiims jokių veiksmų, kad būtų imtasi tokių vykdymo užtikrinimo priemonių, kol įmonė bus parengta privatizavimui ⁽⁹⁷⁾. Vis dėlto, nors tuo pagrindžiama,

⁽⁹⁴⁾ Tuo klausimu žr. 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Ispanija/Komisija*, C-342/96, Rink. p. I-2459, 46 punktą ir 1999 m. birželio 29 d. Sprendimo *DM Transport*, C-256/97, Rink. p. I-3913, 24 punktą.

⁽⁹⁵⁾ Žr. Potvarkį Nr. 29/2002, Vyriausybės nepaprastąjį potvarkį Nr. 54/1998 ir Vyriausybės nepaprastąjį potvarkį Nr. 51/1998 (juo reglamentuojamas valstybės turto realizavimas – 2012 m. redakcija).

⁽⁹⁶⁾ Žr. Įstatymo Nr. 137/2002 16 straipsnį.

⁽⁹⁷⁾ Žr. Įstatymo Nr. 137/2002, taikyto 2012 m. rugsėjo mėn., 16 straipsnio 5 dalies c punktą.

kad esama valstybei priskirtino atrankiojo pranašumo, suteikto įmonei „Oltchim“, agentūra AAAS nesiėmė veiksmų aplinkybėmis, kuriomis Ekonomikos ministerija dėl nepaaiškinamų priežasčių įmonei „Oltchim“ taikė specialiąją privatizavimo procedūros tvarką net ir tada, kai 2012 m. rugsėjo mėn. privatizavimas nepavyko. Agentūra AAAS galėjo bandyti apskūsti ministro sprendimą šio specialiojo statuso taikymą pratęsti be jokio paaiškinimo.

- (230) Antra, Rumunija nepateikė jokio tyrimo, ataskaitos ar vidaus dokumento, iš kurio būtų matyti, kad agentūra AAAS, priimdama sprendimą nesiėkti susigrąžinti savo reikalavimų 2012 m. rugsėjo mėn. nepavykus privatizavimui, veikė kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas. Remiantis naujausiu to meto tyrimu, kuriuo vertinta galimybė agentūrai AAAS susigrąžinti savo reikalavimus (2011 m. įmonės „Raiffeisen“ tyrimu), pagal likvidavimo scenarijų agentūra AAAS būtų atgavusi 12 % reikalavimų ⁽⁹⁸⁾.
- (231) Kiti kreditoriai, įskaitant viešojo sektoriaus subjektus, tuo laikotarpiu ėmėsi neatidėliotinų veiksmų, kad susigrąžintų tai, kas jiems priklauso. Visų pirma, įmonė „Electrica“ – remiantis 2011 m. įmonės „Raiffeisen“ parengtu tyrimu, jos susigrąžinimo rodiklis buvo toks pat, kaip agentūros AAAS, – 2012 m. lapkričio 1 d. ėmė reikalauti, kad būtų grąžintos jos skolos ir pasiekė, kad sumos būtų nurašytos iš įmonės „Oltchim“ banko sąskaitų. Be to, 2013 m. vykdymo užtikrinimo priemonės inicijavo ir dvi ne valstybės valdomos įmonės – „Polcheme S.A.“ ir „Bulrom Gas“; kategorijoje, kurią sudarė 21 apsaugotas kreditorius, šių įmonių reikalavimai pagal svarbą buvo 8 ir 10 vietoje. Agentūra AAAS iš tikrųjų buvo svarbiausia įmonės „Oltchim“ kreditorė ir galėjo pasinaudoti savo padėtimi bei išsireikalauti geresnės derybines savo skolų susigrąžinimo sąlygas, bet to nepadarė. Pagrąsinus įmonei „Oltchim“ likvidavimu, agentūrai AAAS galėjo būtų suteiktos geresnės skolų susigrąžinimo sąlygos.
- (232) Nepaisant Rumunijos teiginio, memorandumo sudarymas neprilygsta didžiausioms pastangoms gauti informaciją ir nepakeičia tų pastangų, atsižvelgiant į tai, kad vėliau buvo užsakyta atlikti *gyvybingumo analizę*, paminėtą memorandume, ir trys finansiniai kreditoriai ja pasinaudojo, tačiau pati agentūra AAAS to nepadarė. Rumunija dokumentais neįrodė, kad agentūra AAAS būtų atlikusi kokią nors tokią analizę.
- (233) Taigi, agentūros AAAS bendras elgesys (nors ji jau seniai žinojo apie įmonės „Oltchim“ struktūrinius sunkumus) buvo pasyvus, vertinant pagal didžiausias pastangas susigrąžinti savo reikalavimus arba bent užimti geresnę padėtį tarp kreditorių, ir, pasirodo, juo labiau siekta išgelbėti ir išlaikyti veikiančią įmonę „Oltchim“.
- (234) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad, ėmusių veiksmų, agentūra AAAS būtų turėjusi daugiau galimybių susigrąžinti savo reikalavimus, kartu atsižvelgiant į tai, kad įmonė „Oltchim“ sustabdė gamybą ir dėl to nebeturėjo perspektyvų artimoje ateityje gauti veiklos pajamų.
- (235) Trečia, užuot bandžiusi reikalauti, kad būtų užtikrintas jos skolų grąžinimas, agentūra AAAS kartu su finansų, ekonomikos bei transporto ministrais bei Valstybės dalyvavimo privatizuojant pramonės objektus tarnyba inicijavo memorandumą (žr. *in extenso* 31 ir 203 bei tolesnes šio sprendimo konstatuojamąsias dalis), 2012 m. lapkričio 13 d. patvirtintą Rumunijos Ministro Pirmininko ir pasirašytą valstybės bei septynių kreditorių, iš jų penki kreditoriai buvo viešojo sektoriaus, t. y. AAAS, „Salrom“, „CFR Marfă“, „CEC Bank“, „Electrica“ (tuo metu dar visiškai valdyta valstybės), ir du kreditoriai – privačiojo sektoriaus, t. y. „Romanian Commercial Bank“ (vėliau pervadintas „Erste Bank“) ir „Transilvania Bank“. Priešingai nei teigia Rumunija, memorandumo negalima laikyti *pari passu* sandoriu, nes tarp jį pasirašiusių šalių labai vyrauja viešojo sektoriaus kreditoriai ir valstybės institucijos. ⁽⁹⁹⁾
- (236) Konkrečiai, iš dvylikos pasirašiusiųjų šalių, dešimt įtrauktos į viešojo administravimo struktūrą arba yra valdomos valstybės ⁽¹⁰⁰⁾ ir tik dvi yra privačiojo sektoriaus valdomos finansų įstaigos ⁽¹⁰¹⁾. Memorandumą inicijavo valstybė (Finansų ministerija, Ekonomikos reikalų ministerija, Transporto ir infrastruktūros ministerija, agentūros AAAS ir OPSP), jį patvirtino Ministras Pirmininkas. Be to, procentinė reikalavimų, priklausančių privačiojo sektoriaus kreditoriams, dalis sudarė tik apie 20 % visų memorandumą pasirašiusių šalių reikalavimų. Taigi, viešojo sektoriaus subjektų dalyvavimo mastas buvo didžiulis, o privačiojo sektoriaus veiklos vykdytojų įsikišimas – ribotas. Galiausiai, sandorių sąlygų negalima lyginti, nes dviejų memorandumą pasirašiusių privačiojo sektoriaus kreditorių 77 % reikalavimų buvo užtikrinti, palyginti tik su vidutiniškai 14 % reikalavimų, tenkančių viešojo sektoriaus kreditoriams.

⁽⁹⁸⁾ Žr. 2011 m. spalio mėn. įmonės „Raiffeisen“ ataskaitą.

⁽⁹⁹⁾ Žr. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos sąvokos (2016/C 262/01) 86–88 konstatuojamąsias dalis.

⁽¹⁰⁰⁾ Trys ministerijos, agentūra AAAS, Valstybės dalyvavimo privatizuojant pramonės objektus tarnyba, „Electrica“, „CFR Marfă“, „Salrom SA“, „Oltchim“, „CEC Bank“. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad tik nuo 2014 m. liepos mėn. dauguma įmonės „Electrica“ akcijų priklauso privačiajam sektoriui, o valstybei priklauso 48,78 % ir akcijos.

⁽¹⁰¹⁾ „Banca Transilvania SA“ ir „Banca Comercială Română“ (vėliau pavadintas „Erste Bank“).

- (237) Memorandumu įrodoma, kad viešojo sektoriaus kreditoriai dėl negrąžinimo scenarijaus susitarė deramai neįvertinę kitų alternatyvų. Visų pirma, memorandumo 2.3 punkte nurodyta, kad jo šalys susitaria dėl priemonių sąrašo, stengdamosi „įgyvendinti tvarią veiklos atnaujinimo strategiją, atsižvelgiant į teigiamą gyvybingumo vertinimo rezultatą“. Perspektyvumo vertinimo Rumunija nepateikė, bet paminėjo, kad jį atliko bankai. Pasak įmonių R ir BDO, bankai „Transilvania Bank“ ir „Erste Bank“ (privaciojo sektoriaus kreditoriai) kartu su banku „CEC Bank“ (valstybinis bankas) užsakė, kad įmonė „Alvarez&Marsal“ atliktų tyrimą, ir ši pateikė ataskaitą, į kurią „įtrauktos restruktūrizavimo priemonės ir patvirtinta galimybė reorganizuoti įmonės „Oltchim“ veiklą, prieš tai įgyvendinus pasiūlytas priemones“. Remiantis Rumunijos spauda ⁽¹⁰²⁾, Rumunijos institucijos parodė, kad įmonės „Alvarez&Marsal“ parengta ataskaita, užsakyta kreditoriais esančių bankų įmonės „Oltchim“ padėčiai įvertinti, patvirtinta „institucijų hipotezė ir tai, jog siūlomai struktūrai reikia sanavimo pagalbos“.
- (238) Rumunija dokumentais nepagrindė šio vertinimo, atlikto agentūros AAAS vardu, taip pat nepatvirtino dokumentais to, kad agentūra AAAS tuo vertinimu rėmėsi. Rumunija taip pat neįrodė, kad agentūra AAAS rėmėsi įmonės „Alvarez&Marsal“ ataskaita, be to, kaip aiškiai matyti iš viešų šaltinių, paminėtų šio sprendimo 237 konstatuojamojoje dalyje, ataskaita tik patvirtinta, kad reikia suteikti pagalbą, bet nebūtinai patvirtintas ilgalaikis reorganizavimo perspektyvumas.
- (239) Šiuo klausimu Komisija, remdamasi šio sprendimo 22 konstatuojamąja dalimi, pakartoja savo išvadą, kad skolų konvertavimu (taigi ir agentūros AAAS skolų nurašymu įmonės „Oltchim“ naudai), vėliau įmonę visiškai privatizuojant, nesuteikiama pranašumo, jeigu „<...> įmonė yra visiškai privatizuojama per trumpą laiką nuo skolų konvertavimo. Memorandumu patvirtinama, kad agentūra AAAS ir toliau nereikalaus užtikrinti savo reikalavimų vykdymo bei leis kauptis naujoms skoloms.
- (240) Rumunija taip pat teigia, kad agentūra AAAS išanalizavo galimybę prašyti areštuoti įmonės „Oltchim“ sąskaitas, bet negalėjo to padaryti, nes lėšas iš įmonės „Oltchim“ sąskaitų jau nusirašė kiti kreditoriai. Tačiau Rumunija nepateikė jokių įrodymų, kuriais būtų pagrįstas šis teiginys. Bet kuriuo atveju, agentūra AAAS neveikė kaip apdairus privaciojo sektoriaus kreditorius, nes nesiėmė jokių veiksmų savo reikalavimams apsaugoti. Jeigu agentūra AAAS būtų anksčiau įsikišusi į procesą, ji būtų nepraradusi galimybės nusirašyti lėšas iš įmonės „Oltchim“ sąskaitos pirma (t. y. anksčiau už kitus kreditorius, pvz., už 2012 m. lapkričio mėn. tai padariusią įmonę „Electrica“) arba kaip užstatą gauti nekilnojamąjį turtą (kaip padarė įmonė „Salrom“).
- (241) Rumunija teigia, kad, jeigu agentūra AAAS būtų pareikalavusi užtikrinti jos reikalavimų vykdymą, įmonė „Oltchim“ būtų turėjusi pradėti nemokumo bylą. Komisija mano, kad vien grasinimas priversti pradėti nemokumo bylą agentūrai AAAS būtų suteikęs didesnę svertą reikalaujant, kad įmonė „Oltchim“ grąžintų jai skolas. NET pagal nemokumo scenarijų, kurio būtų prireikę dėl agentūros AAAS veiksmų, agentūra AAAS būtų įgijusi faktinę galią siūlyti reorganizuoti įmonę „Oltchim“ ir susigrąžinti kuo daugiau savo reikalavimų, visų pirma, turtą parduodant grupėmis (žr. 265 konstatuojamąją dalį). Turint tokią galimybę, agentūros AAAS padėtis būtų gerokai kitokia.
- (242) O tuo metu, kai 2015 m. kovo mėn. buvo balsuojama kreditorių susirinkime, agentūros AAAS pasirinkimas buvo ribotas dėl jos ankstesnio neveikimo, ir ji galėjo rinktis likvidavimą arba reorganizavimo planą. Atitinkamai, jeigu agentūra AAAS būtų veikusi kaip apdairus kreditorius, ji būtų pasinaudojusi Nemokumo įstatymo nuostatomis, kuriomis bet kuriam kreditoriui, kuriam tenka daugiau kaip 20 % reikalavimų, leidžiama siūlyti reorganizavimo planą ⁽¹⁰³⁾. Tai padariusi, agentūra AAAS būtų ėmusi veiksmų, dėl kurių būtų galėjusi pasirinkti kitokios rūšies reorganizavimo planą (pardavimą turto grupėmis), t. y. scenarijų, pagal kurį būtų gavusi daugiausia pajamų (kaip išsamiau aiškinama 265 konstatuojamojoje dalyje) ir kuris būtų vykdytas jau nuo 2012 m. rugsėjo mėn., iškart po to, kai nepavyko privatizavimas.
- (243) Remdamasi pirmiau išdėstytais svarstymais, Komisija laikosi nuomonės, kad 1 priemone įmonei „Oltchim“ suteiktas atrankusis pranašumas tuo, kad nebuvo reikalaujama vykdymo užtikrinimo, ir, atitinkamai laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. reikalavimams įmonei „Oltchim“ padidėjus iki 152 mln. RON ⁽¹⁰⁴⁾ (33 mln. EUR), atsirado su laiku susijusi vertė, nes agentūra AAAS atidėjo reikalavimą grąžinti jai skolas, ir tai reiškė, kad įmonės „Oltchim“ skolos pozicija išaugo.

⁽¹⁰²⁾ Žr. 2013 m. gruodžio 23 d. leidinyje „Criterii Nationale“ pateiktą straipsnį *Combinatul Oltchim în agonie. Pagini pentru o istorie neagră*, galima rasti adresu <http://www.criterii.ro/index.php/en/valcea/8291-combinatul-oltchim-in-agonie-pagini-pentru-o-istorie-neagra>.

⁽¹⁰³⁾ Nemokumo įstatymo 33 straipsnio 4 dalis.

⁽¹⁰⁴⁾ Agentūros AAAS reikalavimų su 1 priemone susijusio nagrinėjamo laikotarpio pabaigoje (1 201 mln. RON) ir pradžioje (1 049 mln. RON) skirtumas.

6.1.2.2. 2 priemonė. Įmonių „CET Govora“ ir „Salrom“ veiksmas – įmonės „Oltchim“ veiklos rėmimas nuo 2012 m. rugsėjo mėn. tęsiant tiekimą, už kurį nemokėta

- (244) Kaip aiškinama pirmiau (žr. 29 konstatuojamąją dalį), įmonei „Oltchim“ 2012 m. atnaujinti gamybą pavyko dėl įmonių „CET Govora“ ir „Salrom“ sprendimo tęsti tiekimą įmonei „Oltchim“, nors ši ir nemokėjo susikaupusių skolų.
- (245) Komisija pareiškė abejojanti, kad rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, žinodamas apie įmonės „Oltchim“ ekonominius sunkumus, būtų priėmęs tokius pat sprendimus, kaip šios dvi valstybės valdomos įmonės.
- (246) Vykstant tyrimui, Rumunija pateikė svarių argumentų, susijusių su technologine įmonių „Salrom“ bei „CET Govora“ ir įmonės „Oltchim“ tarpusavio priklausomybę. Šiems argumentams pritarė ir trečiosios šalys, pavyzdžiui įmonių „Oltchim“ ir „CET Govora“ patikėtiniai nemokumo klausimais, toliau šie argumentai yra apibendrinti.
- a) Vilčos pramoninėje teritorijoje veikia 4 stambios įmonės: „Oltchim“, „CET Govora“, „Uzinele Sodice Govora“ ir „Salrom“. Jų veikla technologiškai nepriklausoma, kiekviena jų yra viena kitos tiekėja ir komunalinių paslaugų klientė.
- b) Įmonė „Salrom“ įmonei „Oltchim“ tiekia druskos tirpalą ir kreidą, o įmonė „Oltchim“ įmonei „Salrom“ tiekia pramoninį vandenį, naudojamą tirpinant druskos sluoksni. Dar viena įmonės „Salrom“ druskos tirpalo klientė yra įmonė „Uzinele Sodice Govora“. Druska ir pramoninis vanduo tarp įmonių „Salrom“ ir „Oltchim“ tiekiami vamzdynais, jungiančiais šias dvi tiekėjas ir (arba) vartotojas.
- c) Įmonė „CET Govora“ įmonei „Oltchim“ tiekia elektrą ir garus, o iš įmonės „Oltchim“ gauna žaliavinį vandenį, reikalingą vykstant gamybos procesui. Įmonė „Uzinele Sodice Govora“ taip pat yra įmonės „CET Govora“ klientė, perkanti elektros energiją ir garus, garai miesto šildymo tikslais taip pat tiekiami Rimniku Vilčos savivaldybei. Įmonės „Uzinele Sodice Govora“ ir „Oltchim“ yra priklausomos klientės, ir joms įmonė „CET Govora“ tiekia garus, o įmonė „Salrom“ – druską. Kita vertus, įmonės „CET Govora“ galimybė veikti priklausė nuo to, ar įmonė „Oltchim“ jai teiks pramoninį vandenį ⁽¹⁰⁵⁾.
- (247) Kalbant apie įmonę „Salrom“, Rumunija teigia, jog įmonė pateko į tokią padėtį, kad turėjo rinktis savo verslą išlaikyti veikiantį arba uždaryti dėl to, kad negautų komunalinių paslaugų, kurias jai teikia įmonė „Oltchim“. Jeigu įmonės „Oltchim“ neliktų, tai taip pat reikštų, kad neliktų ir kito įmonės „Salrom“ kliento – įmonės „Uzinele Sodice Govora“, ir tai turėtų neigiamų padarinių įmonei „CET Govora“.
- (248) Kalbant apie įmonę „CET Govora“, Rumunija teigia, kad ji neturėjo praktinio sprendimo, kuo pakeisti įmonę „Oltchim“, iš jos perkančią pramoninius garus. Jeigu įmonė „CET Govora“ nebeteiktų garų dviem priklausomoms klientėms (atsižvelgiant į tai, kad garai yra elektros energijos gamybos šalutinis produktas), vienintelė galimybė būtų tų klienčių praradimą kompensuoti išleidžiant garus į atmosferą. Taigi, Rumunija tvirtina, kad, žvelgiant iš ekonominės perspektyvos, bet kuris veiklos vykdytojas, kurio padėtis būtų buvusi kaip įmonės „CET Govora“, būtų pasirinkęs tiekti garus į skolą, užuot išleidus juos į atmosferą, nes tokiu atveju jie apskritai būtų beverčiai.
- (249) Be technologinės tarpusavio priklausomybės, Rumunija taip pat tvirtino, kad įmonių „CET Govora“ ir „Salrom“ priimti sprendimai tęsti tiekimą įmonei „Oltchim“ buvo pagrįsti ir atitiko rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principą, nes abiem įmonėms naujai (t. y. po 2012 m. rugsėjo mėn.) susidaranti skola buvo užtikrinta.
- (250) Be to, Rumunija duoda suprasti, kad įmonių „CET Govora“ ir „Salrom“ sprendimai tiekti žaliavas, reikalingas įmonės „Oltchim“ veiklai, yra panašūs į privačių įmonių, tokių kaip „Bulrom Gas Impex“, „SC Arelco Power“, „Ciech Chemical Group“, „Tricon, Alum“, „MFC Commodities“, „Chemimplex“, sprendimus. Tokių sprendimų pagrindas būtų buvusi tikimybė susigrąžinti didesnę skolų dalį, jeigu veikla būtų atnaujinta, verslas taptų gyvybingas ir vėliau pavyktų įmonę parduoti.

⁽¹⁰⁵⁾ Atrodo įtikima, kad įmonė „CET Govora“ būtų negalėjusi prisiimti savo veiklos, susijusios su pramoninio vandens tiekimu, įvairinimo išlaidų ir kad tokie darbai buvo įmanomi per pagrįstą laikotarpį.

- (251) Iš esmės, kalbant apie technologinę įmonių „Salrom“ bei „CET Govora“ ir įmonės „Oltchim“ tarpusavio priklausomybę, Komisija neginčija Rumunijos argumentų svarumo.
- (252) Tačiau Komisija negali sutikti su Rumunijos pozicija dėl įmonės „CET Govora“ veiksmų atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui. Tai paaiškinta toliau.
- (253) Kaip galima matyti iš toliau pateiktos 7 lentelės, nuo 2012 m. spalio mėn. iki 2013 m. sausio mėn., įmonės „Salrom“ reikalavimai įmonei „Oltchim“ padidėjo 15 mln. RON (apie 3 mln. EUR). Kartu, kaip taip pat galima matyti iš toliau pateiktos 8 lentelės, įmonės „CET Govora“ reikalavimai įmonei „Oltchim“ taip pat padidėjo 52 mln. RON (apie 12 mln. EUR), iš jų 27 mln. RON (apie 6 mln. EUR) buvo delspinigiai už vėlavimą mokėti.
- (254) Remiantis Rumunijos pateikta naujausia informacija, nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. įmonė „CET Govora“ įmonei „Oltchim“ tiekė dujas ir garus, jų vertė buvo beveik 50 mln. RON, o tuo pat laikotarpiu įmonė „Oltchim“ sumokėjo tik apie 8 mln. RON ⁽¹⁰⁶⁾. Nors, viena vertus, Rumunija teigia, kad 27 mln. EUR delspinigiai atitinka didesnę skolą, susikaupusią per ilgesnį laikotarpį, kuris prasidėjo 2008 m. vasario mėn. ir baigėsi 2012 m. gruodžio mėn., kita vertus, Rumunija nepateikė patikimų skaičių, iš kurių būtų matyti tiksliai delspinigių suma, atitinkanti per vertinamą laikotarpį, kuris prasidėjo 2012 m. rugsėjo mėn. ir baigėsi 2013 m. sausio mėn., susikaupusias skolas ⁽¹⁰⁷⁾.

7 lentelė

Įmonės „Oltchim“ įsipareigojimų įmonei „Salrom“ raida

Aprašymas	Bendra skola	Iš jos:	
	(RON)	tiekti produktai	delspinigiai
I. Skola 2012 m. spalio 24 d.	15 729 325,14	15 383 302,06	346 050,08
II. Skola 2013 m. sausio 30 d.	30 860 560,64	17 262 141,93	13 598 418,71
III. Skirtumas (II – I)	15 131 235,55	1 878 839,87	13 252 368,63

Šaltinis – Įmonių R ir BDO pastabos dėl sprendimo pradėti tyrimą, p. 34.

8 lentelė

Įmonės „Oltchim“ įsipareigojimų įmonei „CET Govora“ raida

Aprašymas	Bendra skola	Iš jos:		
	(RON)	elektros energija	garai	delspinigiai
I. Skola 2012 m. spalio 24 d.	84 543 999,44	1 181 003,76	83 362 995,68	
II. Skola 2013 m. sausio 30 d.	136 899 918,98	22 530 599,80	86 958 973,79	27 410 345,39
III. Per laikotarpį susidaręs skirtumas (II – I)	52 355 919,54	21 349 596,04	3 595 978,11	27 410 345,39

Šaltinis – Įmonių R ir BDO pastabos dėl sprendimo pradėti tyrimą, p. 33.

⁽¹⁰⁶⁾ Rumunijos 2018 m. gegužės 16 d. atsakymas, R15 ir toliau.

⁽¹⁰⁷⁾ Rumunijos 2018 m. gegužės 16 d. atsakymas, R14 ir toliau.

- (255) Kad ir kaip būtų, remdamasi surinkta informacija Komisija daro išvadą, kad įmonės „Salrom“ ir „CET Govora“ laikėsi visiškai skirtingo požiūrio į įmonę „Oltchim“.
- (256) Kalbant apie įmonę „Salrom“, Komisija atkreipia dėmesį, kad įmonė priėmė sprendimą tęsti tiekimą įmonei „Oltchim“ (šiai atnaujinus veiklą 2012 m.) tik nustačiusi sąlyga, kad už tiekiamas prekes būtų mokama iš anksto. Be to, įmonė „Salrom“ išklė sąlygą, kad už druskos tirpalo tiekimo atnaujinimą ir skolų mokėjimo paskirstymą turi būti įkeistas nekilnojamasis turtas, ir direktorių valdyba, o vėliau ir 2012 m. lapkričio 6 d. neeilinis akcininkų susirinkimas, iš esmės tai patvirtino.
- (257) Kalbant apie įmonę „CET Govora“, Komisija atkreipia dėmesį, kad, priešingai nei įmonės „Salrom“ atvejis, ši įmonė nenustatė jokios panašios išankstinio mokėjimo už atnaujinamą tiekimą sąlygos, ji taip pat neišklė panašios sąlygos, susijusios su nekilnojamojo turto įkeitimu, susijusiu su ankstesnėmis įmonės „Oltchim“ skolomis jai.
- (258) Remiantis įmonės „Euroinsol“ (t. y. įmonės „CET Govora“ patikėtinės nemokumo klausimais) ataskaita, įmonės „CET Govora“ vadovybė pritarė, kad toliau būtų palaikomi komerciniai ryšiai su tokiais klientais, kaip įmonė „Oltchim“, taikant nuolaidas arba suteikiant galimybę mokėti dalimis: dėl to įmonės „CET Govora“ gautina 136 mln. RON suma tuo metu, kai buvo pradėta įmonės „Oltchim“ nemokumo byla, dar padidėjo 44 mln. RON suma, užregistruota kaip vykstant nemokumo procedūrai (nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 30 d.) gautina suma.
- (259) Be to, įmonės „CET Govora“ patikėtinis nemokumo klausimais nurodo, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 30 d. ši įmonė įmonei „Oltchim“ nuolat tiekė elektros energiją ir pramoninius garus žemesnėmis nei gamybos sąnaudos kainomis (per šį laikotarpį ji patyrė 103,3 mln. RON (23,9 mln. EUR) dydžio nuostolį). Iš tikrųjų, ataskaitoje padaryta išvada, kad tokios tiekimo sutartys su įmone „Oltchim“ yra viena iš pagrindinių pačios įmonės „CET Govora“ nemokumo priežasčių. Bendras nuostolis dėl per mažos komunalinių paslaugų, teikiamų įmonei „Oltchim“, kainos buvo 91 mln. EUR, nes įmonė „Oltchim“ padengė tik 60 % tų paslaugų savikainos.
- (260) Be to, sprendimą, kad įmonė „CET Govora“ įmonei „Oltchim“ toliau teiks paslaugas, visiškai nesistengdama rengti derybas ir imtis priemonių savo reikalavimams įmonei „Oltchim“ apsaugoti⁽¹⁰⁸⁾, priėmė Vilčos apskrities taryba⁽¹⁰⁹⁾, remdamasi viešais politiniais aspektais, į kuriuos rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nebūtų atsižvelgęs⁽¹¹⁰⁾. Bet kuriuo atveju, dėl tų apskrities tarybos sprendimų įmonė „CET Govora“ tapo nemoki, kaip nurodė įmonės „CET Govora“ patikėtinis nemokumo klausimais. Iš to matyti, kad tokie sprendimai neatitiko rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principo.
- (261) Kaip nurodyta 133 konstatuojamojoje dalyje cituojant įmonę PCC, „CET Govora“ patikėtinis nemokumo klausimais taip pat pabrėžia, kad „įmonės „CET Govora“ sprendimas tiekti elektros energiją ekonomiškai nebuvo pagrįstas, bet buvo pagrįstas politiniais motyvais, ir tai yra puikus politinio kišimosi valdant įmonę skolininkę pavyzdys <...>“. Tas pats patikėtinis taip pat pareiškė⁽¹¹¹⁾, kad „daugiau kaip dešimt metų įmonė „Oltchim“ naudojosi įmone CET. Blusa negali išmaitinti dramblio. Pakanka, kad dėl reorganizavimo plano ji prarado 136 mln. [RON]. Tai reiškia apie 35 mln. EUR, kuriuos mes galėjome panaudoti mechanizmams, įrenginiams ir įrangai, kurie naudojami daugiau kaip 30 metų ir jau pasibaigę jų optimalaus veikimo ciklas, atnaujinti“.

⁽¹⁰⁸⁾ Įmonės „CET Govora“ patikėtinis taip pat pabrėžė, kad „įmonė „CET Govora“ buvo vienintelė įmonė, įmonei „Oltchim“ toliau tiekusi elektros energiją ir pramoninius garus, taip ne tik prisiimdama riziką dėl išpareigojimų nevykdymo, bet ir patirdama didesnę pavojų, kad pati taps nemoki <...>, [įmonės „CET Govora“] vadovybė nesiėmė nei kokių nors tvirtų veiksmų, kad jai turimos skolos būtų padengtos, nei prevencinių priemonių, pavyzdžiui, <...> neįspėjo išpareigojimų nevykdančių skolininkų apie riziką, kad bus normuojamas ar net visiškai nutrauktas garų ir elektros energijos tiekimas <...>, arba kokių nors veiksmų, kurių imamasi blogiausiu atveju ir kurie tinkami tais atvejais, kai esama ženklių, kad kyla rizika, jog reikalavimai bus neįvykdyti: tai galėjo būti naujos derybos dėl sąlygų bei kainų ir nustatymas, kad pristatymas priklausys nuo to, ar bus sumokėtos susidariusios skolos“.

⁽¹⁰⁹⁾ 2012 m. rugpjūčio 31 d. Sprendimas Nr. 27, 2012 m. spalio 31 d. Sprendimas Nr. 58, 2012 m. lapkričio 16 d. Sprendimas Nr. 61 ir 2012 m. gruodžio 28 d. Sprendimas Nr. 86.

⁽¹¹⁰⁾ Pavyzdžiui, 2012 m. gruodžio 24 d. Paaiškinimuose Nr. 15976, kuriuose paaiškintos priežastys, dėl kurių buvo priimtas 2012 m. gruodžio 28 d. Vilčos apskrities tarybos sprendimas Nr. 86, aiškiai nurodytas tikrasis Vilčos apskrities tarybos pastangų tikslas – apsaugoti apskrities ir, galiausiai, regiono ekonomiką, sutinkant, kad įmonė „CET Govora“ chemijos įmonių teritorijos gamykloms toliau tiekis elektros energiją ir garus, nors šios nemokėjo savo skolų įmonei „CET Govora“ (nors įmonė „Oltchim“, atnaujinusi savo veiklą, išpareigojo tai daryti). Tuose pat paaiškinimuose nurodytas motyvas, dėl kurio įmonės „CET Govora“ reikalavimai įmonei „Oltchim“ buvo perduoti įmonei „Complexul Energetic Oltenia“, – siekta išsaugoti darbo vietas, užtikrinti įprastą įmonės „Oltchim“ ir kitų su susijusių ekonominės veiklos vykdytojų veikimą, taip pat siekta užtikrinti šilumos energijos tiekimą gyventojams. Dėl visų šių priežasčių matyti, kad remtasi motyvais, į kuriuos rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nebūtų atsižvelgęs priimtas sprendimą dėl sandorio <http://www.cjvalcea.ro/images/sedinte/2012/12-28/ordinea/pct1.pdf>.

⁽¹¹¹⁾ Žr. straipsnį spaudoje adresu <http://ziaruldevalcea.ro/2016/07/01/remus-borza-invingator-in-negocierea-cu-oltchimul-a-obtinut-tarife-crescute-la-energie-electrica-si-abur/>.

(262) Be to, įmonės „CET Govora“ patikėtinis taip pat pabrėžė, kad „įmonė „CET Govora“ visada rėmė įmonės „Oltchim SA“ gamybos procesą teikdama komunalines paslaugas (teikdama pramoninius garus ir elektros energiją) už gerokai mažesnę nei gamybos kainą <...>. Įmonė „CET Govora“ buvo vienintelė įmonė, įmonei „Oltchim“ toliau tiekusi elektros energiją ir pramoninius garus, taip ne tik prisiimdama riziką dėl išipareigojimų nevykdymo, bet ir patirdama didesnę pavojų, kad pati taps nemoki <...>, [įmonės „CET Govora“] vadovybė nesiėmė nei kokių nors tvirtų veiksmų, kad jai turimos skolos būtų padengtos, nei prevencinių priemonių, pavyzdžiui, <...> neišpėjo išipareigojimų nevykdančių skolininkų apie riziką, kad bus normuojamas ar net visiškai nutrauktas garų ir elektros energijos tiekimas <...>, arba kokių nors veiksmų, kurių imamasi blogiausiu atveju ir kurie tinkami tais atvejais, kai esama ženklų, kad kyla rizika, jog reikalavimai bus neįvykdyti: tai galėjo būti naujos derybos dėl sąlygų bei kainų ir nustatymas, kad pristatymas priklausys nuo to, ar bus sumokėtos susidariusios skolos. Be to, taip pat nustatėme, kad esama keistų aplinkybių, – banko „Alpha Bank“ reikalavimai įmonei „Oltchim“, sudarę 2,5 mln. RON, buvo vertinami nominaliaja verte, nors reorganizavimo plane nustatyta, kad buvo sumokėta tik 70 % dalis. <...> Vadinas, įmonės „Oltchim“ nemokumas yra dar viena įmonės „CET Govora“ nemokumo priežastis <...>. Kadangi galimybės įmonę „Oltchim“ privatizuoti už 306 mln. EUR pardavimo kainą, nustatytą pagal reorganizavimo planą, labai mažos arba jų iš esmės nėra, 30 % įmonės „CET Govora“ pateiktų reikalavimų, nurodytų įmonės „Oltchim“ likvidavimo balanse, taip pat bus įmonės nuostoliai“. Be to, kaip Rumunija tuo metu akcentavo spaudoje ⁽¹¹²⁾, iš įvairių pareiškimų buvo aišku, kad tikrieji motyvai, dėl kurių siekta atnaujinti tiekimą įmonei „Oltchim“, buvo regione išvengti apie 2 300 darbuotojų atleidimo ir socialinės katastrofos, galinčios kilti dėl tokio atleidimo. Nė vienas toks motyvas įprastomis rinkos sąlygomis neatitinka rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principo.

(263) Vadinas, Komisija laikosi nuomonės, kad 2 priemone įmonei „Oltchim“ suteikiamas atrankusis pranašumas, susijęs su įmone „CET Govora“, bet nesusijęs su įmone „Salrom“. **Susigražintinas pranašumas, kurį įmonė „CET Govora“ suteikė įmonei „Oltchim“** nepakankamai apsaugojusi savo reikalavimus (t. y. nepareikalavusi, kad būtų apmokėtos ankstesnės skolos arba nepareikalavusi už ankstesnes skolas įkeisti nekilnojamąjį turtą, kaip tai padarė įmonė „Salrom“, ir nenustačiusi išankstinio mokėjimo už atnaujintą tiekimą), yra **suma**, kurią sudaro delpinigia, atitinkantys įmonės „CET Govora“ nevykdyto reikalavimų įmonei „Oltchim“ susigražinimo laiko vertę, kai buvo priimtas sprendimas tęsti tiekimą įmonei „Oltchim“ laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. Kaip jau aiškinta 253 ir 254 konstatuojamosiose dalyse, remiantis įmonių R ir BDO pateikta informacija, tokie delpinigia buvo apie 27 mln. RON (apie 6 mln. EUR). Tačiau Rumunijos vėliau pateikti skaičiai buvo negalutiniai, t. y. suma, atitinkanti vertintą laikotarpį, buvo netiksli.

6.1.2.3. 3 priemonė. Agentūros AAAS ir valstybės valdomų įmonių (visų pirma „Electrica“, „Salrom“, „CET Govora“, Nacionalinės vandens administracijos) veiksmai – skolų panaikinimas 2015 m. pagal reorganizavimo planą

A) Agentūros AAAS ir valstybės valdomų įmonių atliktas reorganizavimo plano ir likvidavimo scenarijaus palyginimas turėjo trūkumų ir buvo pagrįstas klaidingais motyvais, į kuriuos rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nebūtų atsižvelgęs

(264) Kaip aiškinta 51–73 konstatuojamosiose dalyse, teismo paskirtų administratorių parengtame plane (aptartame 2015 m. kovo 9 d. ir patvirtintame įmonės „Oltchim“ kreditorių) buvo nustatyta, kad „Oltchim“ kreditoriai turi atsisakyti visų arba didelės dalies skolų, nes tikėtina įmonės „Oltchim SPV“ kaina buvo nepakankama visoms įmonės „Oltchim SA“ skoloms padengti.

(265) **Visų pirma, pritardama *de facto* ⁽¹¹³⁾ *en bloc* pardavimui ir tą scenarijų palyginusi tik su visišku įmonės „Oltchim“ likvidavimu agentūra AAAS neveikė kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas.** Remiantis Rumunijos įstatymais ⁽¹¹⁴⁾, agentūra AAAS turėjo teisinių priemonių savo reorganizavimo planui pasiūlyti, nes agentūrai AAAS (atskirai ir kartu kitomis valstybės valdomomis įmonėmis) teko daugiau kaip 20 % įmonės „Oltchim“ reikalavimų; rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, siekdamas susigražinti kuo daugiau savo reikalavimų, būtų tai padaręs. Tomis aplinkybėmis rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų įvertinęs pardavimo veikiančio turto grupėmis proceso alternatyvą ir siekęs jos. Tokia trečia galimybė galėjo būti sėkmingesnė nei planas, visų pirma atsižvelgiant į šešis nepavykusius bandymus 2001, 2003, 2006, 2007, 2008 ir 2012 m. privatizuoti įmonę „Oltchim“ panašiai, kaip to siekta reorganizavimo plane – bandyti parduoti įmonę „Oltchim SPV“ kaip vieną subjektą: siūlomame reorganizavimo plane buvo numatyta perduoti turtą, darbuotojus ir sutartis specialiosios paskirties įmonei, taigi tai buvo panašu į ankstesnius bandymus.

⁽¹¹²⁾ Žr. įmonės PCC 2016 m. rugsėjo 2 d. pateiktos medžiagos 18 ir 19 priedus.

⁽¹¹³⁾ Kaip nustatyta 37 išnašoje, įmonę „Oltchim SPV“ galėjo sudaryti Vilčos teritorijoje esantis turtas ir (arba) Bradu gamykla. Atsižvelgiant į tai, kad veikla Bradu jau seniai buvo nuostolinga, nė vienas pirkėjas vis tiek nebūtų to turto pirkęs atskirai (išskyrus likvidavimo procedūrą). Be to, nebuvo plano abi teritorijas padalyti į atskiras turto grupes. Taigi, toks specialiosios paskirties įmonės scenarijaus rezultatas greičiausiai būtų buvęs *de facto* vieno subjekto pardavimas, jeigu tą scenarijų apskritai būtų pavykę įgyvendinti.

⁽¹¹⁴⁾ Nemokumo įstatymo 33 straipsnio 4 dalis ir 94 straipsnio 1 dalies c punktas.

- (266) Esant tokiai alternatyvai, būtų padidėjusi suma, kurią kreditoriai tikėjosi susigrąžinti, nes būtų buvę galimybių pateikti daugiau pasiūlymų derinių, neatmetant vienintelio pirkėjo ir neatimant galimybės įmonės „Oltchim“ dalį vykstant šiam procesui tuo pačiu metu parduoti atskiromis dalimis, atsižvelgiant į pasiūlymų teikėjų pareikštą susidomėjimą parduoti siūlomomis turto grupėmis dar ankstyvame procedūros etape. Taigi, tikėtina kaina, vykstant atviram ir skaidriam pardavimo procesui, turtą parduodant grupėmis, galėjo būti tik didesnė nei, viena vertus vargiai tikėtinos pajamos iš *en bloc* privatizavimo, numatyto reorganizavimo plane, ir, kita vertus, pajamos iš likvidavimo.
- (267) Antra, net jeigu dėmesys būtų sutelktas į įmonių R ir BDO atliktą klaidingai ribotą likvidavimo scenarijaus ir siūlomo reorganizavimo plano palyginimą (neįtraukiant atviro, skaidraus pardavimo proceso, turtą parduodant grupėmis), kuriuo rėmėsi viešojo sektoriaus kreditoriai, šis palyginimas vis tiek turėjo trūkumų:
- a) reorganizavimo planą patvirtinę kreditoriai perversino lėšas iš reorganizavimo plano, o likvidavimo procedūros rezultatas taip pat buvo gerokai labiau užtikrintas nei tikėtinas reorganizavimo plano rezultatas, ir
 - b) priešingai, pajamos iš likvidavimo buvo neteisingai įvertintos.
- (268) Kalbant apie reorganizavimo plano esmę, reorganizavimo planą patvirtinę kreditoriai jį perversino dėl šių priežasčių:
- a) sėkmingas pardavimas, kaip nurodyta plane, buvo vargiai tikėtinas, nes anksčiau jau ne kartą pastangos privatizuoti įmonę „Oltchim“ buvo nesėkmingos. Tuo metu, kai planas buvo pasiūlytas ir dėl jo susitarta, nebuvo investuotojų ir patikimos informacijos apie kainą, kurią būtų buvę galima gauti, nors pasiūlymų pateikimo terminas buvo kelis kartus pratęstas nuo 2014 m. sausio 31 d. iki gruodžio 12 d.
 - b) Rumunija nesutinka su tuo, kad įmonė PCC įmonės „Oltchim“ finansinę padėtį laiko „neatitinkančia priimtinių standartų <...> ir toliau nuostolinga“, ir pabrėžia, kad pelningiausių Pietryčių Europos įmonių sąraše (156 konstatuojamoji dalis) įmonė „Oltchim“ buvo 63 vietoje iš 100. Viena vertus, tokie veiklos rezultatai yra *ex post* informacija, kurios neturėta tuo metu, kai balsuota, ir dėl to tai nėra svarbi informacija vertinant šią priemonę⁽¹¹⁵⁾ ir, antra vertus, tokie veiklos rezultatai buvo visiškai išimtinis vienkartinis rezultatas, gautas nurašius dideles skolas, kaip aiškinta toje pat ataskaitoje: „analizuodami įmonių veiklos rezultatų tendencijas, neįtraukiame įmonės „Oltchim“ – jos pelningumas padidėjo ir pajamų rodikliai išaugo dėl ginčytino beveik pusės milijardo eurų vertės skolų valstybei nurašymo, ir Europos Komisija dabar atlieka su tuo susijusį galimos neteisėtos valstybės pagalbos tyrimą. Veiksmiais, kuriais siekta padidinti gamyklos patrauklumą privačiojo sektoriaus investuotojams, įmonės skolos buvo paverstos pajamomis, ir įmonė dėl to galėjo 2015 m. užregistruoti 507 mln. EUR pelną, 73 % savo pajamų grąžą, ir beveik penkis kartus (iki 697 mln. EUR) padidinti savo pajamas“.
 - c) Anoniminės šalies pateikta informacija (žr. 3.2.3 skirsnį) taip pat pritariama, kad potencialūs investuotojai nesidomėjo tokia įmone, kaip ir įmonė „Oltchim“, t. y. įmone, kuriai būdingi didžiuliai veiklos sunkumai, nulemiantys gerokai per žemą pelningumo lygį, kad verslas ilgalaikiu laikotarpiu būtų tvarus.
 - d) Be to, valstybės kreditoriai turėjo atsižvelgti į tai, kad i) reorganizavimo etapo trukmė buvo itin ilga (beveik 6 metai nuo nemokumo pradžios), ir greičiausiai dėl to įmonės „Oltchim“ kaina sumažėtų, ir ii) kad įmonė „Oltchim“ iš naujo išiskolino per tą laikotarpį ir naujoms skoloms suteiktas pirmaeiliskumas, palyginti su iki nemokumo buvusiomis skolomis, taigi, gerokai sumažėjo pagal planą tikėtina susigrąžintina suma – ši rizika, kad trumpalaikių skolų suma pasikeis, buvo daug mažesnė įmonę likviduojant, nes likvidavimo trukmė buvo trumpesnė. Atsižvelgiant į prastus įmonės „Oltchim“ veiklos rezultatus, ši rizika buvo tikra, nors Rumunija ir teigė, kad įmonės „Oltchim“ EBITDA rodiklis buvo teigiamas (žr. 165 konstatuojamąją dalį).
 - e) Įmonės R ir BDO paaiškino faktą, kad 306 mln. EUR kaina už įmonės „Oltchim SPV“ akcijas, kaip nurodyta įmonės „Winterhill“ 2013 m. ataskaitoje, buvo klaidinga, bet per 2014 m. gruodžio 4 d. kreditorių susirinkimą buvo ištaisyta į 294 mln. EUR. Vis tiek šis įvertis buvo gerokai didesnis už nuosavo kapitalo vertę 2011 m. įmonės „Raiffeisen“ parengtame tyrime (28–97 mln. EUR), o tuo metu įmonė „Oltchim“ buvo sustabdžiusi savo gamybą, ir tam pritarė įmonės „Oltchim“ smulkioji akcininkė PCC, taip pat vykdžiusi veiklą chemijos pramonės sektoriuje.

⁽¹¹⁵⁾ Remiantis 2012 m. birželio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimu Komisija/EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, 85 punktu, „ekonominių vertinimų, atliktų po minėtos naudos suteikimo, retrospektyvus atitinkamos valstybės narės investicijos faktinio pelningumo konstatavimu ar vėlesnių pateisinimų dėl faktiškai atliktų veiksmų nepakanka“.

- f) Kaip aiškinta 141 konstatuojamojoje dalyje, įmonės „Oltchim“ smulkioji akcininkė įmonė PCC užsakė, kad įmonė [...] parengtų įmonės „Oltchim“ finansinės padėties ataskaitą. Ši 2016 m. rugpjūčio mėn. ataskaita yra pagrįsta nepriklausomo atestuoto vertintojo atliktu tyrimu; tuo tyrimu buvo nustatyta įmonės „Oltchim“ materialiojo turto vertė, paremta įmonių R ir BDO parengtos reorganizavimo plano ataskaitos A ir B scenarijais. Šiame tyrime įmonės „Oltchim“ turto vertė, įgyvendinant reorganizavimo planą, apskaičiuoti yra taikoma diskontuotų pinigų srautų metodika. Rumunija ginčijo tą metodą teigdama, kaip nurodyta 157 konstatuojamojoje dalyje, kad diskontuotų pinigų srautų metodika galėtų būti taikoma tik nustatant įmonės vertę; Rumunija savo teiginį pagrindė nuorodomis į Harvardo universiteto ir Sterno verslo mokyklos medžiagą. Tačiau, nors toje medžiagoje iš tikrųjų pateikta mintis, kad diskontuotų pinigų srautų metodika yra naudinga priemonė įmonės vertei nustatyti, joje nepaminėta, kad taikant diskontuotų pinigų srautų metodiką galima nustatyti ir turto tikrąją vertę. Be to, Rumunijos nurodytoje Sterno verslo mokyklos medžiagoje faktiškai nustatyta, kad diskontuotų pinigų srautų metodika yra viena metodikų, tinkamų apskaičiuojant turto tikrąją vertę ⁽¹¹⁶⁾. Todėl šiam tyrimui, atliktam naudojant duomenis, turėtus pasibaigus balsavimui, taikyta tinkama metodika, ir iš jos matyti, kad atsižvelgęs į pirmiau paminėtas įmonių R ir BDO atlikto vertinimo, kuriuo nustatyta 306 mln. EUR vertė, klaidas, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, veikdamas atsargiai ir pagrįstai, galbūt būtų galėjęs, remdamasis priešinga padėtimi, apskaičiuoti, kad įmonės „Oltchim“ materialiojo ilgalaikio turto vertė būtų 14–128 mln. EUR, jeigu būtų įgyvendintas reorganizavimo planas. Remiantis [...] ataskaita], tas turtas sudarė apie 85 % įmonės „Oltchim“ turto; taigi, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų padaręs išvadą (atsižvelgęs į tai, kad pirkėjas būtų iš jam taikomos pirkimo kainos iš anksto atskaitęs specialiosios paskirties įmonės išpareigojimus, pavyzdžiui, išpareigojimus, susijusius su įmonės „Oltchim SPV“ darbuotojais), kad lėšos, kurias galėtų gauti kreditoriai ir kurios lygios kainai, kurių potencialus pirkėjas galėtų mokėti už įmonę „Oltchim SPV“, atskaičius procedūros išlaidas, būtų vidutiniškai mažesnės nei likvidavimo procedūros pesimistiškiausias rezultatas, lygus, kaip apskaičiuota įmonės „Winterhill“, 141 mln. EUR *ex situ* pardavimo vertei. Kadangi atsakomybės už žalą aplinkai ekonominė vertė yra panaši pagal abu scenarijus (žr. 269 konstatuojamąją dalį), o įmonės „Oltchim SA“ trumpalaikės skolos greičiausiai yra didesnės pagal reorganizavimo planą nei pagal likvidavimo scenarijų, nes reorganizavimo plano laikotarpis yra ilgesnis ⁽¹¹⁷⁾, rinkos ekonomikos kreditorius būtų padaręs išvadą, kad didžiausias sumas atgautų pagal likvidavimo scenarijų.
- g) Tokia pozicija Rumunijos cituojamais pardavimo skaičiais, susijusiais su suma, kurią pasiūlė įmonė „Chimcomplex“ vykstant dabartiniam pardavimo procesui, pradėtam 2016 m. rugpjūčio mėn., t. y. parduodant apie 57 % įmonės „Oltchim SA“ turto, negali būti paneigta dėl šių priežasčių: i) tokia vertė atitinka pardavimo procesą, kuris skiriasi nuo įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo (įskaitant išpareigojimus, pavyzdžiui, darbuotojams), ii) ši vertė atitinka *ex post* informaciją, į kurią kreditoriai tuo metu, kai 2015 m. pradžioje balsavo dėl plano, negalėjo atsižvelgti, iii) ši vertė yra susijusi su 57 % įmonės „Oltchim“ turto – ją nustatant neatsižvelgta į tai, kad kitas turtas, daugiausia susijęs su Bradu gamykla (įmonių R ir BDO pateiktame reorganizavimo plane buvo ketinama ją įtraukti į specialiosios paskirties įmonės turtą), galėjo būti laikomas esančiu neigiamos vertės (o ne papildomos teigiamos vertės, kaip Rumunija nurodė savo 2018 m. gegužės 16 d. pateiktoje medžiagoje), nes ne vienus metus jis buvo nuolat nuostolingas, kadangi nebuvo vykdoma veikla; Bradu gamykla (anksčiau vadinta „Arpechim“) buvo nuostolinga net iki to laiko, kai įmonė „Oltchim“ už simbolinę kainą ją įsigijo 2009 m. ⁽¹¹⁸⁾
- h) Tas pat pasakytina apie *ex post* informaciją, Rumunijos pateiktą apie teigiamą EBITDA rodiklį, dėl kurio įmonė „Oltchim“ galėjo sumažinti savo trumpalaikes skolas, susidariusias pradėjus nemokumo bylą. Komisija atkreipia dėmesį, kad Rumunija nenurodė kitų *ex post* verčių, dėl kurių sumažėja pajamos, susijusios su įmonės

⁽¹¹⁶⁾ <http://people.stern.nyu.edu/adamodar/pdfiles/country/fairvalue.pdf>, p. 3, „[Pirma įtrauka] Tikrosios vertės nustatymo metodai. Diskontuoto pinigų srauto vertinimo turto vertė siejama su tikėtinų būsimų pinigų srautų iš to turto dabartine verte“.

⁽¹¹⁷⁾ Įmonių R ir BDO parengtoje reorganizavimo plano ataskaitoje nurodyta 50,3 mln. EUR trumpalaikė skola, buvusi 2014 m. lapkričio 30 d., pasikeičianti į 58 mln. EUR pagal plano A scenarijų ir į 65 mln. EUR pagal B scenarijų (p. 86 ir 90), per 3 metų laikotarpį – įmonės R ir BDO tikėjosi, kad per tą laikotarpį įmonė bus parduota kaip vienas subjektas, nedarant poveikio tolesniam keitimuisi, jeigu pardavimo procesas būtų ilgesnis, o tai buvo labai tikėtina atsižvelgiant į anksčiau nepavykusius bandymus įmonę privatizuoti kaip vieną subjektą.

⁽¹¹⁸⁾ Šaltinis – įmonių R ir BDO pastabų dėl sprendimo pradėti tyrimą 11, 16 ir 18 punktai. Pasak įmonių R ir BDO, „[k]albant apie „Arpechim“ objekto vertę, 2009 m. gruodžio mėn. privati pardavėja įmonė „OMV Petrom“ laikėsi nuomonės, kad 1 EUR kainą, prašoma iš perkančios įmonės „Oltchim SA“, pakankamai atitinka jos interesus. Vykdam šį sandorį, pagal Nekilnojamojo turto pardavimo ir pirkimo susitarimą, patvirtintą 2010 m. sausio 29 d., įmonė „Oltchim SA“ sumokėjo 1 RON už sklypą ir 0,50 ROM už pastatus“. Be to, pasak įmonių R ir BDO, „[i]š šių dokumentų peržiūros rezultatų matyti, kad įmonė „SC OMV Petrom SA“ buvo tikra, kad „Arpechim“ objekto vertė, pakoreguota pagal su šiuo turtu susijusias išlaidas (atsakomybės už žalą aplinkai), kreditoriams buvo nulinė, o savininkui – galbūt neigiama“.

„Oltchim“, kaip vieno subjekto, pardavimu, – pavyzdžiui, ji nenurodė 2016 m. įmonės „Chimcomplex“ savanoriškai pateikto pasiūlymo, susijusio tik su Vilčos gamykla (remiantis viešais šaltiniais) ⁽¹¹⁹⁾, mažos vertės (t. y. [daugiau kaip 100 mln. EUR], kaip teigė įmonė PCC, arba D. Diaconescu'o pasiūlymo vertės (45 mln. EUR 2012 m.), kaip nurodė įmonė PCC (žr. 140 konstatuojamąją dalį), palyginti su įmonės „Wintherhill“ apskaičiuota tikėtina 293,7 mln. EUR verte, – ir kuriomis buvo grindžiama reorganizavimo ataskaitą, įmonių R ir BDO pateikta kreditoriams.

- i) Panašiai, nors, kaip aiškinta pirmiau (žr. 266 konstatuojamąją dalį), pardavimo, parduodant turto grupėmis, vertė gali nulemti tik didesnę kainą nei vykstant vieno subjekto pardavimo procesui, faktinis tokio pardavimo turto grupėmis rezultatas (129 mln. EUR), nebūdamas *ex ante* verte, pasirodė esantis gerokai prastesnis nei įmonės „Winterhill“ apskaičiuotos pajamas, nurodytos reorganizavimo plane.

(269) Priešingai, kalbant apie potencialias pajamas, vykstant likvidavimui ⁽¹²⁰⁾, jas valstybiniai kreditoriai, tvirtindami reorganizavimo planą ir atsižvelgę į įmonių R ir BDO ataskaitas, per menkai įvertino dėl šių priežasčių:

- a) Rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų ne tik nagrinėjęs *ex situ* likvidavimo (141 mln. EUR suma, kurią kreditoriai gali tikėtis atgauti ⁽¹²¹⁾) atvejį; jis taip pat būtų vertinęs galima *in situ* pardavimo rezultatą arba tarpinę situaciją, kai didelė dalis turto būtų nupirkta perkant veikiančio turto grupę (žr. techninio priedo 11 konstatuojamąją dalį).
- b) Įmonės R ir BDO teigė, kad į įmonės „Winterhill“ apskaičiuotą likvidacinę vertę įtraukta ne visa atsakomybės už žalą aplinkai suma. Tačiau, 464 mln. EUR atsakomybės už žalą aplinkai suma, kurią apskaičiavo įmonė „Oltchim“ ir į kurią savo ataskaitoje, kuria siekta palaikyti reorganizavimo planą, o ne įmonės „Oltchim“ likvidavimą, atsižvelgė teismo paskirti administratoriai, yra išpūsta: didelė dalį turto greičiausiai būtų nusipirkęs pirkėjas, ketinantis įmonės „Oltchim“ teritorijoje vykdyti pramoninę veiklą, taigi teritorijoje būtų išvengta visiško objekto nugriovimo, numatyto atliekant tuos skaičiavimus. Todėl pagrindinė atsakomybės už žalą aplinkai vertė, į kurią atsižvelgta likvidavimo scenarijuje, turėjo būti gerokai mažesnė, nei įmonės „Oltchim“ apskaičiuota 464 mln. EUR vertė – tam pritarė įmonė PCC, taip pat vykdanči veiklą naftos chemijos sektoriuje: visiškas įmonės „Oltchim“ užteršto dirvožemio pakeitimas vegetacijai palankiu dirvožemiu arba gamyklos betoninių struktūrų eksploatavimo nutraukimas (iš viso apie 420 mln. EUR iš visos įmonės „Oltchim“ apskaičiuotos 464 mln. EUR sumos), pavyzdžiui, nebūtų būtinas, jeigu įmonės „Oltchim“ turtas būtų dalinai perimtas.
- c) Be to, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nebūtų rėmęsis skolininko, tiesiogiai suinteresuoto savo paties išlikimu (dėl to diskredituojančio likvidavimo scenarijų), pateiktais skaičiavimais, bet būtų rėmęsis nepriklausomomis išorės ataskaitomis.
- d) Komisija laikosi nuomonės, kad, lyginant pajamas, kurių galima tikėtis vykstant likvidavimo procedūrai, ir pajamas, kurios siūlomos reorganizavimo plane, atsakomybė už žalą aplinkai būtų buvusi neutralizuota ir laikoma vienodai darančia poveikį rinkos ekonomikos kreditoriaus perspektyvoms susigrąžinti savo skolas, ir tai būtų dėl šių priežasčių:

(1) pasak Rumunijos ⁽¹²²⁾, pajamų paskirstymas, prieš tai atskaičius aplinkos apsaugos sąnaudas arba jų neatskaičius, atitiktų pardavimo rūšį, t. y. tai, ar turtas yra parduodamas *in situ*, ar *ex situ*. *In situ* pardavimas galėtų būti galimas likvidavimo rezultatas, remiantis įmonių R ir BDO pateikta medžiaga (žr. techninio priedo 10 konstatuojamąją dalį). Šiomis aplinkybėmis Rumunijos institucijos turėtų *de facto* pripažinti, kad atsakomybė už žalą aplinkai nebūtų taikoma, kad ir koks būtų galimas likvidavimo procedūros rezultatas.

(2) Į atsakomybės už žalą aplinkai sumą, įmonės „Oltchim“ apskaičiuotą likvidavimo scenarijuje, potencialus įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjas būtų atsargiai atsižvelgęs.

(3) Jeigu ta suma būtų perduota įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjui, net diskontuota pagal atitinkamą laiko vertę bendra tokios atsakomybės suma būtų tokio pat dydžio, kaip ir pagal likvidavimo scenarijų, nes „Oltchim“ teritorijos atkūrimo išlaidos laikui bėgant greičiausiai padidėtų (visų pirma, dėl infliacijos).

⁽¹¹⁹⁾ <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/un-iesean-vrea-sa-cumpere-oltchim-137339.html>.

⁽¹²⁰⁾ Pajamas, gautinas vykstant likvidavimui, savo ataskaitoje kreditoriams nustatė teismo paskirti administratoriai, remdamiesi įmonės „Winterhill“ atliktu *ex situ* vertinimu, kuriuo numatytas įmonės „Oltchim“ turto pardavimas likviduojamo turto verte, atskaičius jo išmontavimo ir pašalinimo išlaidas. Įmonė „Winterhill“ yra konsultantė, kurią 2013 m. birželio 3 d. įmonės R ir BDO paskyrė nustatyti įmonės „Oltchim“ likvidacinę ir rinkos vertes. Įmonės R ir BDO tvirtino, kad likvidacinė vertė yra neigiama dėl atsakomybės už žalą aplinkai sumos, pagal įmonės „Oltchim“ skaičiavimus esančios 464 m. EUR.

⁽¹²¹⁾ 108 mln. EUR už užtikrintą turtą ir 32 mln. EUR už nesuvaržytą turtą, remiantis 2013 m. įmonės „Winterhill“ tyrimu.

⁽¹²²⁾ 2018 m. gegužės 16 d. pateikta medžiaga, R13 punkto i papunktis.

- (4) Be to, įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjas savo pasiūlyme būtų atsižvelgęs į tą atsakomybę arba būtų prašęs, kad pardavėjas ją prisiimtų ir padengtų, kaip matyti iš įmonės „Petrom“ privatizavimo atvejo, kai įmonė OMV pateikė išankstinę sandorio sąlygą – įmonė „Petrom“ (per savo akcininką) prisiima atsakomybę už žalą aplinkai, siejamą su gamyklos „Arpechim Pitesti“ uždarymu (apskaičiuota, kad tos išlaidos Rumunijos valstybei buvo apie 600 mln. EUR ⁽¹²³⁾).
- (5) Be to, jeigu atsakomybė būtų perduota pirkėjui, uolios aplinkosaugos institucijos galbūt būtų reikalausios, kad jis pateiktų garantiją, kad bus padengtos su ta atsakomybe susijusios išlaidos; rinkos ekonomikos kreditorius būtų manęs, kad pirkėjui bus sunku rasti garantą arba banką, atsižvelgiant į tai, kad įmonės „Oltchim“ pelningumas buvo mažas, palyginti su potencialiai didžiule atitinkama atsakomybe.
- (6) Dėl to labai tikėtina, kad potencialūs pirkėjai būtų reikalavę, kad įmonė „Oltchim SA“ prisiimtų atsakomybę už žalą aplinkai išlaidas. Ši mintis patvirtinama ir Rumunijos institucijų pateiktais paaiškinimais; remiantis jais, didžioji dalis atsakomybės už žalą aplinkai (o gal ir visa ji) teko įmonei „Oltchim“; pasak Rumunijos, vykstant privatizavimui, teršiančios bendrovės perimamos su jų prievolėmis (įskaitant atsakomybę už ankstesnę žalą aplinkai), o įmonės „Oltchim SPV“ atveju tos prievolės turėjo likti pardavėjui dėl paties bandymo įmonės „Oltchim“ turtą per įmonę „Oltchim SPV“ perduoti kaip vieną subjektą pobūdžio.
- (7) Taigi, rinkos ekonomikos kreditorius būtų pagrįstai atsižvelgęs į tai, kad tos atsakomybės suma būtų atskaityta iš įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo pajamų, panašiai, kaip Rumunija nurodė tuo atveju, jeigu būtų įgyvendinamas likvidavimo scenarijus. Iš tikrųjų buvo didelė tikimybė, kad atsakomybė už žalą aplinkai turėjo būti iš anksto atskaityta iš įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo pajamų (jeigu atsakomybė nebūtų perduota) prieš mokant kreditoriams (aplinkybėmis, kai greitai po įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo įmonė „Oltchim SA“ turėtų būtų likviduota): priešingas atvejis galėjo reikšti pastangas pasitelkiant sudėtingą specialiosios paskirties įmonės struktūrą apeiti ES taikomą principą „teršėjas moka“.
- (8) Tai, kad atsakomybė už žalą aplinkai turi būti padengta pagal likvidavimo scenarijų, negali būti argumentu siekiant visam laikui atidėti netvaraus verslo likvidavimą: kadangi anksčiau privatizavimas jau keletą kartų nepavyko, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų galvojęs, kad įgyvendinti 2014 m. parengtą privatizavimo planą taip pat nepavyks ir kad atsakomybė už žalą aplinkai turės vis tiek būti padengta vėlesniame etape, kai įmonė „Oltchim“ bus greičiausiai likviduota, nepavykus įgyvendinti plano (ir, pradėjus nemokumo bylą, susidarys papildomų trumpalaikių skolų, ir jas taip pat reikės iš anksto atskaityti iš pajamų, gautinų vykstant likvidavimui).
- (9) Galiausiai, **Rumunija nepateikė jokio pavyzdžio, kai įmonės likviduojant atsakomybė už žalą aplinkai buvo iš anksto atskaityta iš pajamų, gaunamų vykstant likvidavimui**, prieš sumokant kreditoriams. Tuo taip pat patvirtinama, kad rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas negalėjo manyti, jog likvidavimo etape atsakomybė už žalą aplinkai būtų atskaityta iš turto pardavimo pajamų, o vykstant reorganizavimo procedūrai, ta atsakomybė būtų padengta iš plano įgyvendinimo pajamų, prieš tai sumokėjus kreditoriams.
- (10) Taigi, lygindamas reorganizavimo planą ir likvidavimo scenarijų, tą atsakomybę įmonės „Oltchim“ rinkos ekonomikos kreditorius būtų laikęs neutralia.
- (11) Nors atkreipdama dėmesį, kad agentūra AAAS savo ekonominiame vertinime iš tikrųjų kritikavo didelę įmonės „Oltchim“ nustatytą vertę ⁽¹²⁴⁾, Komisija pažymi, jog Rumunija nepateikė įrodymo, kad agentūra AAAS arba kiti valstybiniai kreditoriai, remdamiesi ta pastaba, būtų patys apskaičiavę atsakomybės už žalą aplinkai sumą. Jie taip pat neneutralizavo to elemento lygindami likvidavimo ir reorganizavimo scenarijus.
- e) Galiausiai, įmonės R ir BDO ⁽¹²⁵⁾ nurodė, kad, vykstant likvidavimui, sumas iš turto pardavimo gautų tik apsaugoti kreditoriai. Taigi, jos pripažino, kad apsaugotiems kreditoriams buvo perspektyvų susigrąžinti skolas, ir tai reiškė, kad į įmonės „Oltchim“ apskaičiuotą atsakomybės už žalą aplinkai sumą (žr. 102 konstatuojamąją dalį) kreditoriams nereikėjo atsižvelgti. Vėliau Rumunija teigė, kad dauguma apsaugotų kreditorių balsavo už planą, nes buvo įsitikinę, kad negaus sumos, kuria pagal likvidavimo scenarijų būtų padengti visi jų reikalavimai, taigi neneigė galimybės, kad apsaugotų kreditorių reikalavimai bus iš dalies padengti.

⁽¹²³⁾ <http://romanialibera.ro/economie/companii/petrom-a-fost-dat-gratis-in-contul-poluarii-istorice-236881>.

⁽¹²⁴⁾ Agentūra AAAS visų pirma palygino įmonės „Oltchim“ apskaičiuotą 464 mln. EUR vertę su nurodytąja įmonės „Romcontrol“ ataskaitoje, t. y. su 91,4 mln., ir manė, kad pirmoji yra išpūsta.

⁽¹²⁵⁾ 2016 m. rugsėjo 1 d. jų pateiktos informacijos 104 punktas.

B) Negali būti laikoma, kad balsuodami valstybiniai kreditoriai veikė *pari passu*

- (270) Komisija mano, kad Rumunijos pateikti argumentai dėl tariamo valstybinių kreditorių balsavimo *pari passu* (tai apibendrinta 168–170 konstatuojamosiose dalyse) yra nepagrįsti: visų pirma, nei agentūra AAAS, nei įmonė „Electrica“ negali būti laikomos veikusiomis *pari passu* apsaugotų kreditorių atžvilgiu, nes dauguma jų reikalavimų priklausė biudžetinių kreditorių kategorijai (atitinkamai, neapsaugotų kreditorių kategorijai).
- (271) Komisija taip pat negali laikytis nuomonės, kad valstybiniai kreditoriai, patenkantys į biudžetinių kreditorių kategoriją (agentūra AAAS, Rumunijos vandens administracija), ir pagrindiniai tiekėjai (įmonė „CET Govora“, Rumunijos vandens administracija) atitinka *pari passu* sąlygas dėl to, kad tose kategorijose nėra privačiojo sektoriaus kreditorių. Kalbant apie neapsaugotus kreditorius, Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad Rumunijos institucijos pripažįsta *pari passu* kriterijaus neaktualumą tiems kreditoriams, nes tie kreditoriai neturi galimybės susigrąžinti savo skolas pagal reorganizavimo planą; Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad įmonių „Electrica“ ir „Salrom“ padėtis nebuvo panaši į kitų neapsaugotų kreditorių padėtį, nes jos reikalavimų turėjo ir kaip apsaugotos, ir kaip neapsaugotos kreditorės.
- (272) Be to, Rumunijos institucijos teigė, kad vien tuo, kad planą patvirtino apsaugoti kreditoriai (sutikę, kad būtų nurašyta apie 20–27 % jų skolų), įrodoma, kad biudžetinių kreditorių reikalavimai buvo beverčiai; pasak Rumunijos, apsaugoti kreditoriai galėjo užsitikrinti mažesnę nurašymą, jeigu nebūtų sutikę su tuo, kad planu būtų užtikrinama biudžetinių kreditorių galimybė susigrąžinti bent 20 % skolų ir pagrindinių tiekėjų galimybė susigrąžinti bent 30 % skolų, kad šių dviejų kategorijų kreditoriai balsuotų už planą. Tačiau šie argumentai turi trūkumų: jeigu biudžetiniai kreditoriai ir pagrindiniai tiekėjai visai neturėjo galimybių susigrąžinti savo skolas pagal likvidavimo scenarijų, labai tikėtina, kad pagrindiniai kreditoriai būtų sutikę su mažesne savo skolų susigrąžinimo norma, pvz., 5 % (arba net 10 %), palyginti su 20–30 % susigrąžinimo norma, galima pagal reorganizavimo planą.
- (273) Rumunijos institucijos taip pat pabrėžė, kad daug privačiojo sektoriaus kreditorių balsavo už planą siekdami palaikyti rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principą atitinkantį valstybinių kreditorių balsavimą. Iš tikrųjų, nors privačiojo sektoriaus kreditoriai, kuriems tenka arba tik užtikrintos skolos, arba didžioji dauguma užtikrintų skolų, daugiausia balsavo už planą, tie, kam tenka tik neužtikrintos skolos, balsavo prieš jį ⁽¹²⁶⁾. Tuo dar labiau įrodoma, kad agentūros AAAS ir įmonės „Electrica“ balsavimas už planą neatitiko rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principo, nes, atsižvelgiant į tai, kad didelė dalis jų skolų buvo nurašyta ir į tai, kiek jų skolų buvo neužtikrintos skolos, jų padėtis buvo artimesnė pastarųjų privačiojo sektoriaus kreditorių padėčiai, o šie balavo prieš.
- (274) Be to, atsižvelgdamas į įmonių R ir BDO atlikto reorganizavimo plano ir likvidavimo palyginimo trūkumus, balsuodamas uolus ekonominės veiklos vykdytojas būtų labai atsargiai atsižvelgęs į šio tyrimo rezultatus. Bet privačiojo sektoriaus kreditoriai negalėjo pagrįstai atsižvelgti į ne kartą girdėtus įmonės „Oltchim SA“ akcininkės tvirtinimus (žr. 27, 28, 30 konstatuojamąsias dalis), iš kurių buvo galima suprasti, kad Rumunijos valstybė įmonei „Oltchim“ neleis žlugti; jie negalėjo pagrįstai nepaisyti Ministro Pirmininko patvirtinto memorandumo ir neatsižvelgti į galimybę, kad tokiomis aplinkybėmis Rumunijos valstybė stengtųsi įmonei „Oltchim“ suteikti pagalbą, ir tokiomis aplinkybėmis reorganizavimo planas jiems buvo palankesnis nei likvidavimas, būtent dėl to, kad buvo galimybė, jog įmonei „Oltchim“ bus teikiama tolesnė pagalba. Tuo paaiškinama, kodėl vieni privačiojo sektoriaus kreditoriai balsavo už planą arba susilaikė, o kiti, pvz., „Electrica Furnizare“ balsavo prieš planą. Kaip buvo pagrįsta įmonės PCC, reorganizavimo planą patvirtinę privačiojo sektoriaus kreditoriai veikiau pakluso valstybės sprendimui, o ne skatino, kad būtų priimtas toks reorganizavimo planas.
- (275) Remdamasi 270–274 konstatuojamosiomis dalimis Komisija daro išvadą, kad viešojo sektoriaus kreditorių balavimas nebuvo *pari passu*.

c) Rinkos kreditorius, atlikęs kruopštų priešingos padėties vertinimą, grindžiamą atitinkamo laikotarpio įrodymais, būtų nesutikęs su planu

- (276) Remdamasi pirmiau išdėstytais svarstymais ir atsižvelgdama į tai, kad likvidavimo ir reorganizavimo planuose, kreditoriams pateiktuose įmonių R ir BDO parengtoje reorganizavimo ataskaitoje, buvo daug trūkumų, taip pat į tai, kad viešojo sektoriaus kreditorių veiksmai nė vienoje kategorijoje nebuvo *pari passu*, palyginti su viešojo sektoriaus kreditorių veiksmais, Komisija laikosi nuomonės, kad uolus ir apdairus rinkos ekonomikos kreditorius, prireikus balsuoti, būtų pats atlikęs tyrimus bei palyginęs likvidavimo galimybę ir reorganizavimo planą.

⁽¹²⁶⁾ Tai, pavyzdžiui, būtų pasakytina apie šiuos neapsaugotus kreditorius: „Herbing Srl“, „Kronos Worldwide Limited“, „Tricon energy ltd Houston“, „Cooperative Centrale Raiffeisen - Rabobank International“, „Tesatoria euro Tehnica Textil S.r.l.“, „Electrica Furnizare S.A.“ arba „CFR Marfă“. Be to, iš privačiojo sektoriaus kreditorių, turinčių daugumą neužtikrintų arba biudžetinių skolų arba mažumą užtikrintų skolų, du balsavo prieš planą („Electrica Furnizare“, „DGFP Craiova“), du susilaikė (visų pirma, Nyderlandų bankas ING), ir tik vienas („MFC Commodities GmbH“) balsavo už planą.

- (277) Agentūros AAAS tyrimas buvo labai glaustas, ir, nors jame kritikuota atsakomybės už žalą aplinkai suma, į reorganizavimo plano vertės nustatymo trūkumus nebuvo atsižvelgta, taigi klaidingai padaryta išvada, kad dėl plano jai pavyks atgauti didžiausias sumas. Savo pateiktoje medžiagoje įmonė „Electrica“ nurodė nemaniusi, kad būtų naudinga pačiai atlikti *ex ante* rinkos ekonomikos tyrimą, ir pasiklioję įmonių R ir BDO tyrimu, nors jame buvo trūkumų. Rumunijos institucijos nepateikė jokių įrodymų, kad įmonė „Salrom“, Nacionalinė vandens administracija arba įmonė „CET Govora“, tuo metu, kai reikėjo balsuoti, būtų atlikusios kokią nors vidinį atitikties rinkos ekonomikos kreditoriaus principui, vertinimą.
- (278) **Komisija atliko atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui vertinimą, išsamiai aprašytą techniniame priede**, vertindama jį remėsi duomenimis, kuriuos kreditoriai galėjo turėti tuo metu, kai reikėjo balsuoti. Šioje galutinėje atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui vertinimo versijoje Komisija atsižvelgė, kai tai buvo pagrįsta ir tinkama, į pastabas, kurias Rumunijos institucijos buvo paragintos pateikti dėl šio vertinimo projekto, Komisijos parengto vykstant oficialiai procedūrai (žr. 172 konstatuojamąją dalį).
- (279) **Iš šio vertinimo rezultatų matyti, kad pagal visus tris scenarijus, svarstytus agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos ir įmonių „Salrom“, „Electrica“ bei „CET Govora“ atžvilgiu, lėšos, gautinos likviduojant, būtų didesnės už lėšas, gautinas įgyvendinant reorganizavimo planą, arba lygios joms.**
- (280) Rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas taip pat būtų atsižvelgęs į tai, kad dėl anksčiau ne kartą nepavykusių bandymų buvo didelė tikimybė, kad su reorganizavimo planu siejami veiksmai nepavyks arba ilgai užtruks: tų veiksmų vykdymas reišktų, kad įmonei „Oltchim SA“ buvo leista toliau kaupti didžiules trumpalaikes skolas, o šios turėjo būti iš anksto atskaitytos iš pajamų, gautinų likviduojant įmonę, jeigu nepavyktų įmonės „Oltchim SVP“ parduoti pagal reorganizavimo planą (arba užtruktų ilgiau, nei tikėtasi). Taigi, manyta, kad pajamos, kreditorių gautinos įgyvendinant reorganizavimo planą, buvo net mažesnės, neatsižvelgiant į neišvengiamas administracines ir teisines išlaidas, kurių kreditoriai patirtų patys stebėdami įmonės „Oltchim“ poziciją.
- (281) Taigi, kaip matyti vertinant atitiktį, kaip aprašyta techniniame priede, agentūra AAAS, įmonės „Electrica“, „Salrom“ ir Nacionalinė vandens administracija, palaikydamos reorganizavimo planą, o ne likvidavimą, **neveikė taip, kaip veiktų rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas**, nes tikėtinos pajamos pagal planą buvo mažesnės ir gerokai labiau abejotinos. Jų balsavimu įmonei „Oltchim“ suteiktas pranašumas, lygus nurašytoms skolų, su kurių nurašymu jos sutiko, sumoms. Dėl atitinkamų konkrečių aplinkybių, susijusių su įmone „CET Govora“ ir išsamiai aprašytų 246 ir 248 konstatuojamosiose dalyse, Komisija negali daryti išvados, kad šiam kreditoriui 3 priemonės atžvilgiu suteiktas ekonominis pranašumas.
- (282) Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad šis skolų nurašymas iš tikrųjų buvo įvykdytas, ir tai matyti iš išskirtinių rezultatų, įmonės „Oltchim“ nurodytų 2015 m. ir susijusių su bendru skolų viešojo ir privačiojo sektorių kreditoriams, lygių 518 mln. EUR (žr. 91 konstatuojamąją dalį ir 268 konstatuojamosios dalies b punktą) ir sudarančių daugiau kaip 95 % žemutinės ribinės nurašytinų skolų sumos, kreditorių patvirtintos (žr. 4 lentelę) teismo patvirtintame plane, nurašymu.
- (283) **Taigi, Komisija 3 priemonės atžvilgiu laikosi nuomonės, kad įmonės „CET Govora“ balsavimu įmonei „Oltchim“ nesuteiktas pranašumas, agentūros AAAS, įmonių „Electrica“, „Salrom“ ir Nacionalinės vandens administracijos balsavimu įmonei „Oltchim“ suteiktas atrankusis ekonominis 1 486 mln. RON (327 mln. EUR ⁽¹²⁷⁾) dydžio pranašumas, atitinkantis žemutinės ribinės nurašytinų skolų sumas nuo 1 486 mln. RON (327 mln. EUR ⁽¹²⁸⁾) iki 1 525 mln. EUR (335 mln. EUR), kaip tų kreditorių susitarta reorganizavimo plane ir nurodyta šioje lentelėje:**

Kreditorius	Pagal 3 priemonę suteiktas pranašumas	
	(EUR)	(RON)
AAAS	211 198 788	959 994 490
Įmonė „Electrica“	109 574 383	498 065 377

⁽¹²⁷⁾ Remiantis tuo metu, kai balsuota, buvusi valiutos kursu, t. y. 1 EUR = 0,22 RON (žr. 4 lentelę).

⁽¹²⁸⁾ Remiantis tuo metu, kai balsuota, buvusi valiutos kursu, t. y. 1 EUR = 0,22 RON (žr. 4 lentelę).

Kreditoriai	Pagal 3 priemonę suteiktas pranašumas	
	(EUR)	(RON)
„Salrom“	4 014 997	18 249 986
Rumunijos nacionalinė vandens administracija	2 234 711	10 157 777
Iš viso	327 022 879	1 486 467 630

6.1.2.4. Bendras 1, 2 bei 3 priemonėmis suteikto ekonominio pranašumo ir šių priemonių priskirtinumo valstybei vertinimas

- (284) Įvertinusi kiekvieną priemonę atskirai Komisija laikosi nuomonės, kad būtina atlikti bendresnį strategijos, kurios įmonės „Oltchim“ atžvilgiu valstybė laikėsi nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2015 m. balandžio mėn. vertinimą.
- (285) Pirmiau paminėtos 1, 2 ir 3 priemonės iš tikrųjų yra savaime susijusios ir jomis siekiama to paties pagrindinio tikslo – paremti bei išlaikyti rinkoje įmonę „Oltchim“ ir išsaugoti jos darbuotojų darbo vietas, ir to buvo siekiama nereikalaujant grąžinti skolų, nurašant skolas ir tęsiant tiekimą. Visos tos priemonės parengtos ir patvirtintos pasirašant valstybės inicijuotą ir Ministro Pirmininko patvirtintą memorandumą (žr. 1, 31, 150, 203, 205 konstatuojamąsias dalis). Be to, šios priemonės buvo palaikomos ir aukšto lygio valstybės pareigūnams spaudoje vis skelbiant pranešimus, iš kurių buvo aišku, kad Vyriausybė buvo strategiškai suinteresuota išlaikyti įmonę „Oltchim“ veikiančią ir kad ji ketino bet kokia kaina išvengti įmonės likvidavimo (žr. 28, 30, 31 konstatuojamąsias dalis ir 204 konstatuojamosios dalies d, e, f, g, h bei i punktus).
- (286) Atsižvelgus į tai, kad i) priemonių garantų tapatybė buvo ta pati, ir į tai, kaip buvo balsuota dėl įmonės „Oltchim“ reorganizavimo, ii) į nagrinėjamų priemonių chronologiją, iii) į jų paskirtį, t. y. bet kokia kaina išlaikyti įmonę „Oltchim“ veikiančią ir išvengti likvidavimo, ir iv) į įmonės (finansinę ir rizikos) padėtį tuo metu, kai buvo priimtas sprendimas dėl kiekvienos priemonės, t. y. priartėjus įmonės „Oltchim“ nemokumui, ši strategija tampa net dar aiškesnė ⁽¹²⁹⁾.
- (287) 3 priemone įmonei „Oltchim“ suteikiamas pranašumas, ir ši priemonė yra neatskiriama nuo 1 ir 2 priemonių. 3 priemonės nebūtų be 1 ir 2 priemonių. Pagal 1 priemonę susikaupusios skolos agentūrai AAAS ir įmonei „CET Govora“, dėl to, kad pagal 2 priemonę buvo tęsiamas tiekimas, už kurį nemokėta, buvo panaikintos 3 priemonė.
- (288) Remiantis memorandumu, jį pasirašę viešojo ir privačiojo sektorių veiklos subjektai susitarė bendradarbiauti, kad būtų plėtojama „tvirta įmonės „Oltchim“ veiklos atnaujinimo strategija“ turint pagrindinį tikslą: i) „paskatinti ir apsaugoti kreditorius, visų pirma darbuotojus,“ siekiant visiškai atnaujinti pelningą ir ilgalaikę veiklą, kartu užtikrinant tinkamo lygio pasitikėjimą, kad jie palaikytų strategiją, ii) leisti šalims rinkoms, tarptautinei bendruomenei ir plačiajai visuomenei pranešti, kad atliekamas ilgalaikio tvaraus įmonei „Oltchim“ skirto sprendimo vertinimas, ir iii) užtikrinti kontroliuojamą įmonės „Oltchim“ reorganizavimą.
- (289) Apskritai, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, kurio padėtis būtų artimiausia agentūros AAAS padėčiai, atsižvelgdamas į anksčiau ne kartą nepavykusias pastangas įmonę privatizuoti kaip vieną subjektą, pirmiausia būtų bandęs pareikšti savo nuomonę dėl reorganizavimo plano, pagrįsto įmonės pardavimu turto grupėmis. Agentūra AAAS turėjo priemonių (žr. 265 konstatuojamąją dalį) susigrąžinti iš įmonės „Oltchim“ kuo didesnę skolų sumą – pirmiausia ji galėjo kreiptis į teismą, kad būtų užtikrintas jos reikalavimų vykdymas ir, taigi, pradėta įmonės „Oltchim“ nemokumo byla, o vėliau, kaip nustatyta Nemokumo įstatyme, ji galėjo pateikti savo pasiūlymą dėl reorganizavimo plano (Nemokumo įstatymo 94 straipsnio 1 dalis).
- (290) Taigi, kadangi 3 priemonė negali būti pagrįsta atskirta nuo 1 ir 2 priemonių, visos šios priemonės yra serija tarpusavyje susijusių intervencinių veiksmų, priskirtinų valstybei, suteikiančiai įmonei „Oltchim“ pranašumą, kaip nustatyta memorandume.

⁽¹²⁹⁾ Žr., pvz., Sprendimą BP Chemicals/Komisija, T-11/95, ir Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos sąvokos 2016/C 262/01 81 punktą.

- (291) **Vadinasi, Komisija bendrai laikosi nuomonės, kad agentūra AAAS įmonei „Oltchim“ suteikė iš viso 217 827 557 EUR ⁽¹³⁰⁾ 990 125 260 RON) vertės atrankųjį ekonominį pranašumą, o bendras atrankusis ekonominis pranašumas, įmonei „Oltchim“ suteiktas kreditorių, t. y. agentūros AAAS, įmonių „Salrom“, „CET Govora“, Nacionalinės vandens administracijos ir įmonės „Electrica“, yra lygus 1 516 598 405 RON (333 651 649 EUR), kartu vertinant 1 ir 3 priemones ⁽¹³¹⁾, ir padidėja pranašumo, suteikto pagal 2 priemonę, suma.**

6.1.3. Konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai

- (292) Valstybės parama gali iškraipyti konkurenciją, net jei ja įmonei gavėjai nepadedama didinti turimos rinkos dalies ar jos įgyti. Užtenka vien to, kad tokia pagalba jai suteikiama galimybė išlaikyti stipresnę konkurencinę padėtį, nei ji būtų turėjusi, jeigu ta pagalba nebūtų suteikta. Tokiomis aplinkybėmis, kad pagalba būtų laikoma iškraipančia konkurenciją, paprastai užtenka remtis tuo, kad dėl pagalbos gavėjui suteikiamas pranašumas, nes ja sumažinamos jo išlaidos, kurias jis priešingu atveju būtų turėjęs patirti vykdydamas kasdienę verslo veiklą ⁽¹³²⁾.
- (293) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį valstybės parama įmonėms yra valstybės pagalba tik tada, kai ji „daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Todėl neprivaloma konstatuoti, kad pagalba daro realią įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, reikia tik išsiaiškinti, ar pagalba gali daryti poveikį šiai prekybai ⁽¹³³⁾. Visų pirma Sąjungos teismai nusprendė, jog jeigu valstybės suteikta finansinė pagalba sustiprina tam tikros įmonės padėtį, palyginti su kitomis [Sąjungos] vidaus prekyboje konkuruojančiomis įmonėmis, manytina, kad pagalba turėjo įtakos šiai prekybai ⁽¹³⁴⁾.
- (294) Gali būti laikoma, kad valstybės parama gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai net ir tuo atveju, kai jos gavėjas tarpvalstybinėje prekyboje tiesiogiai nedalyvauja. Pavyzdžiui, dėl subsidijos, kuria yra išlaikoma arba didinama vietos pasiūla, kitų valstybių narių veiklos vykdytojams gali būti sunkiau patekti į rinką ⁽¹³⁵⁾.
- (295) Komisija laikosi nuomonės, kad priemonėmis, kuriomis įmonei „Oltchim“ suteikta galimybė tęsti savo veiklą, reorganizuoti ją ir nurašyti skolas valstybei, gali būti pagerinta įmonės „Oltchim“ konkurencinė padėtis, palyginti su jos konkurentais, veikiančiais vidaus rinkoje.
- (296) Įmonės „Oltchim“ veikla yra susijusi su pagrindinių cheminių medžiagų gamyba, t. y. ji veikia konkurencingose Europos ir viso pasaulio rinkose.
- (297) Todėl Komisija daro išvadą, kad priemonės turi potencialo arba gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.4. Išvada dėl pagalbos buvimo

- (298) Atsižvelgiant į tai, kad visos valstybės pagalbos buvimo sąlygos pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį įvykdytos (žr. šio sprendimo 6.1.1–6.1.3 poskirsnius) visų trijų priemonių atžvilgiu, Komisija daro išvadą, kad:

— 1 priemonė yra valstybės pagalba;

⁽¹³⁰⁾ Bendra 1 ir 3 priemonių suma yra mažesnė nei pranašumo, skaičiuojamo pagal 1 priemonę (33 mln. EUR) ir 3 priemonę (327 EUR), suma, nes siekiama išvengti agentūros AAAS pagal 1 priemonę suteikto pranašumo dalies, nurašytos įgyvendinant 3 priemonę, dvigubo skaičiavimo. Agentūros AAAS pagal 1 ir 3 priemones kartu suteiktas pranašumas buvo apskaičiuotas prie agentūros AAAS pagal 3 priemonę suteikto pranašumo (skolos nurašymo) (211 mln. EUR) pridėjus 33 mln. EUR papildomos skolos, atsiradusios pagal 1 priemonę ir nenurašytos pagal 3 priemonę, dalį; apie 20 % 33 mln. EUR vertės pranašumo, suteikto dėl to, kad agentūra AAAS nesiėmė veiksmų nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. (1 priemonė), nebuvo nurašyta 2015 m. (3 priemonė), taigi šią dalį reikia pridėti prie 1 priemonės, kad būtų galima apskaičiuoti agentūros „AAAS“ suteiktą pranašumą, susijusį su 1 ir 3 priemonėmis kartu.

⁽¹³¹⁾ Žr. 130 išnašą.

⁽¹³²⁾ 2005 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Heiser*, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, 55 punktas.

⁽¹³³⁾ 2015 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eventech/The Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 65 punktas; 2013 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Libert ir kiti*, sujungtos bylos C-197/11 ir C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, 76 punktas.

⁽¹³⁴⁾ 2015 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eventech/The Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 66 punktas; 2013 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Libert ir kiti*, sujungtos bylos C-197/11 ir C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, 77 punktas; 2001 m. balandžio 4 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Friulia Venezia Giulia*, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, 41 punktas.

⁽¹³⁵⁾ 2015 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eventech/The Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 67 punktas; 2013 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Libert ir kiti*, sujungtos bylos C-197/11 ir C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, 78 punktas; 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 78 punktas.

- 2 priemonė yra valstybės pagalba vertinant įmonės „CET Govora“ veiksmus ir nėra valstybės pagalba vertinant įmonės „Salrom“ veiksmus;
- 3 priemonė yra valstybės pagalba vertinant agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos, įmonių „Salrom“ bei „Electrica“ veiksmus ir nėra valstybės pagalba vertinant įmonės „CET Govora“ veiksmus.

(299) 1, 2 ir 3 priemonės, nagrinėjamos kartu, yra pagalba vertinant agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos, įmonių „Salrom“, „CET Govora“ ir „Electrica“ veiksmus. Remdamasi šio sprendimo 291 konstatuojamąja dalimi Komisija daro išvadą, kad Rumunijos valstybė įmonei „Oltchim“ suteikė 1 516 598 405 RON (333 651 649 EUR) pagalbą, ir jos vertė dar padidėjo dėl pranašumo, suteikto įgyvendinant 2 priemonę.

6.1.5. Pagalbos teisėtumas

- (300) Komisija atkreipia dėmesį, kad 1, 2 (įmonės „CET Govora“ veiksmams) ir 3 (agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos, įmonių „Salrom“ ir „Electrica“ veiksmams) priemonės 2012–2015 m. buvo įgyvendintos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytus įpareigojimus nesiimti veiksmų.
- (301) Todėl, atsižvelgdama į tai, kad nustatyta, jog priemonės yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija daro išvadą, kad tai – neteisėta valstybės pagalba.

6.2. Pagalbos suderinamumas ir teisinis vertinimo pagrindas

- (302) Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, valstybei narei, siekiančiai gauti leidimą suteikti pagalbą nukrypstant nuo Sutarties nuostatų, tenka pareiga bendradarbiauti su Komisija.
- (303) Vykdydama tą pareigą ji visų pirma turi teikti visą informaciją, kuria remdamasi Komisija galėtų patikrinti, ar įvykdytos nukrypimo, dėl kurio kreiptasi, sąlygos ⁽¹³⁶⁾. Šiuo atveju Rumunijos institucijos nenurodė jokio teisinio pagrindo, kuriuo turėtų būti grindžiamas suderinamumo vertinimas.
- (304) Atsižvelgiant į tai, kad įmonė „Oltchim“ gali būti laikoma sunkumų patiriančia įmone (žr. 88 konstatuojamąją dalį), vienintelis Komisijos sprendime pradėti tyrimą ⁽¹³⁷⁾ nustatytas suderinamumo pagrindas buvo sanavimo ir restruktūrizavimo pagalba pagal 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires.
- (305) Iš tikrųjų, Rumunijos institucijos (gana vėlyvame procedūrų etape ⁽¹³⁸⁾) pareiškė, kad priemonės galbūt atitinka restruktūrizavimo pagalbos priemonėms taikomus reikalavimus ir nurodė, kad gali būti galimybė reorganizavimo planą šiuo tikslu laikyti restruktūrizavimo planu. Šiuo tikslu Rumunija pabrėžia labai didelę pažangą, įmonės padarytą reorganizavimo laikotarpiu.
- (306) Tačiau, pasibaigus tyrimo etapui, Komisija padarė išvadą, kad nė viena priemonė neatitinka Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytų kriterijų, taikomų suderinamai sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbai, net ir pagal tokį reorganizavimo planą, koks Rumunijos buvo patvirtintas ir įgyvendintas.
- (307) Konkrečiai, Komisija bent jau negalėjo nustatyti jokio didelio tikro, faktinio ir pakankamo prisidėjimo prie restruktūrizavimo išlaidų, kuris būtų remiamas iš įmonės „Oltchim“ nuosavų išteklių, kaip nustatyta 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 35 punkte. Pagalbos suma yra daug didesnė už pardavimo kainą, kuri būtų gauta kitu atveju surengus konkursą. Konkrečiai, bendra pagalbos suma viršija 333 mln. EUR (šis skaičius atitinka 1 ir 3 priemonių, vertinamų kartu, sumą, ir ši suma turėtų būti papildyta pagal 2 priemonę suteiktos pagalbos suma), o pardavus daugumą įmonės „Oltchim“ turto gauta suma neviršija 143 mln. EUR, ir ši suma yra daug mažesnė nei būtina bent 50 % nuosavo įnašo riba, kaip reikalaujama 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse ⁽¹³⁹⁾. Įmonės „Oltchim“ reorganizavimo planas šiuo metu dar neįgyvendintas, nes naujas likusio įmonės „Oltchim“ turto pardavimo konkursas tebevyksta, ir nemanoma, kad konkursas bus baigtas iki 2019 m. balandžio mėn. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad vertinant nuosavą įnašą nėra galimybės atsižvelgti į kokį nors papildomą galimą finansavimo, gaunamo pardavus turtą, šaltinį, išskyrus šaltinius, jau užregistruotus ir susijusius su dalimi pardavimo pajamų, gautų per pirmą užbaigtą konkursą.

⁽¹³⁶⁾ Žr. Sprendimo *Italijos Respublika/Europos Bendrijų Komisija*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, 20 punktą.

⁽¹³⁷⁾ Žr. sprendimo pradėti tyrimą (SA.36086 (2016/NN)(ex2013/CP) – Galima pagalba įmonei „Oltchim SA“) 148 punktą http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/263778/263778_1773690_109_2.pdf.

⁽¹³⁸⁾ Žr. Rumunijos 2018 m. gegužės mėn. atsakymo į 2018 m. sausio 30 d. prašymą, IV skirsnio A punktą, p. 31.

⁽¹³⁹⁾ Nors 1 ir 2 priemonės buvo įgyvendintos dar neįsigaliojus 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėms, taikant 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires padėtis, susijusi nuosavo įnašo principo taikymu, būtų tokia pati (44 punktas).

- (308) Be to, remiantis 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 65 punktu, „[j]eigu valstybės pagalba teikiama tokia forma, dėl kurios pagerėja gavėjo nuosavo kapitalo padėtis, pavyzdžiui, jeigu valstybė <...> arba nurašo skolas, tokia valstybės pagalba gali apsaugoti akcininkus ir subordinuotuosius kreditorius nuo jų sprendimo investuoti į gavėją padarinių“. Rumunija nepateikė jokios informacijos, iš kurios būtų matyti tinkamas naštos pasidalijimas pagal reorganizavimo planą. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 67 punkte taip pat reikalaujama, kad „valstybės pagalba, dėl kurios pagerėja gavėjo nuosavo kapitalo padėtis, turėtų būti teikiama tokiomis sąlygomis, pagal kurias valstybei suteikiama pagrįsta gavėjo vertės padidėjimo ateityje dalis, atsižvelgiant į valstybės suteikto nuosavo kapitalo sumą, palyginti su bendrovės nuosavu kapitalu, likusiu po nuostolių apskaitos“. Kalbant apie įmonę „Oltchim“, toks pakankamas naštos pasidalijimas nebuvo įrodytas.
- (309) Galiausiai, atsižvelgiant į svarbią įmonės „Oltchim“ padėtį Rumunijos chemijos sektoriuje ir į tai, kad jai tenka didelės įvairių produktų ir geografinių rinkų, kuriose ji veikia, dalys, taip pat atsižvelgiant į Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 3.6.2. skirsnį, įmonė „Oltchim“ turėjo įgyvendinti priemones, kuriomis būtų apribotas dėl pagalbos atsiradęs rinkos iškraipymas. Šiomis aplinkybėmis Komisija atkreipia dėmesį, kad Rumunija nepasiūlė jokių struktūrinių ar su elgesiu susijusių kompensacinių priemonių.
- (310) Dėl tos priežasties Komisija daro išvadą, kad reorganizavimo planas negali atitikti kelių bendrai taikytinų sąlygų, reikalaujamų 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse, todėl negali toliau nagrinėti šios galimybės, nors Rumunija pareiškė šiuo klausimu galinti pateikti daugiau informacijos.

6.3. Susigrąžinimas

- (311) Remiantis SESV ir nusistovėjusia Sąjungos teismų praktika, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė turi nutraukti arba pakeisti pagalbą, jeigu nustatoma, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka ⁽¹⁴⁰⁾. Sąjungos teismai nuosekliai laikėsi nuomonės, kad valstybės narės prievolė nutraukti pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį ⁽¹⁴¹⁾.
- (312) Šiuo atžvilgiu Sąjungos teismai yra nustatę, kad šis tikslas būna pasiektas, kai gavėjas grąžina sumas, jau suteiktas kaip neteisėta pagalba, taip netekdamas rinkoje turėto pranašumo prieš savo konkurentus, ir yra atkuriamą iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ⁽¹⁴²⁾.
- (313) Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ⁽¹⁴³⁾ 16 straipsnio 1 dalyje, kuri atitinka Teismo praktiką, nustatyta, kad „[j]eigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo <...>“.
- (314) Kaip matyti iš 291 ir 299 konstatuojamųjų dalių, pagalba, įmonei „Oltchim“ suteikta įgyvendinant visas tris priemones kartu, sudaranti 1 516 598 405 mln. RON (333 651 649 EUR) (1 ir 3 priemonės kartu) ir padidintina su 2 priemone susijusia suma, buvo suteikta pažeidžiant SESV 108 straipsnį ir turi būti laikoma neteisėta bei nesuderinama pagalba. Todėl ši pagalba turi būti susigrąžinta, kad būtų atkurta prieš suteikiant pagalbą rinkoje buvusi padėtis.
- (315) Pagalbą reikia susigrąžinti už laikotarpį nuo tos dienos, kai pagalbos gavėjui buvo suteiktas pranašumas ⁽¹⁴⁴⁾, t. y. kai pagalbos gavėjas galėjo pradėti disponuoti pagalba, iki faktinio susigrąžinimo dienos; nuo susigrąžintinų sumų iki faktinio susigrąžinimo dienos turi būti skaičiuojamos palūkanos.

⁽¹⁴⁰⁾ Žr. 1973 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija/Vokietija*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13 punktą.

⁽¹⁴¹⁾ Žr. 1974 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija/Komisija*, sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75 punktą.

⁽¹⁴²⁾ Žr. 1999 m. birželio 17 d. Sprendimo *Komisija/Belgija*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:31, 64 ir 65 punktus.

⁽¹⁴³⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

⁽¹⁴⁴⁾ Įmonei „Oltchim“ i) agentūra AAAS suteikė ekonominį 152 mln. RON (33 mln. EUR) dydžio pranašumą, atitinkantį per laikotarpį nuo 2012 m. rugsėjo 21 d. iki 2013 m. sausio 30 d. pagal 1 priemonę susikaupusias įmonės „Oltchim“ skolas agentūrai AAAS, ir ši suma atitinka laiko vertę, siejamą su prašymo užtikrinti agentūros AAAS reikalavimų vykdymą atidėjimu (tai reiškia, kad įmonės „Oltchim“ pozicija iki 2015 m. balandžio 21 d. išaugo) nuo to laikotarpio iki 2015 m. balandžio 22 d., kai teismas patvirtino planą; ii) agentūra AAAS, įmonė „Salrom“, Rumunijos nacionalinė vandens administracija ir įmonė „Electrica“ suteikė ekonominį 1 516 598 405 RON pranašumą, atitinkantį 1 ir 3 priemones kartu (neskaičiuojant dvigubai) nuo 2015 m. balandžio 22 d., kai teismas patvirtino planą; iii) įmonė „CET Govora“ pagal 2 priemonę suteikė ekonominį pranašumą laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo 21 d. iki 2013 m. sausio 30 d., pranašumo forma – tolesnis įmonės „Oltchim“ skolų kaupimasis nuo to laikotarpio dėl to, kad tuo laikotarpiu jai tęstas tiekimas.

6.4. Ekonominio tęstinumo pardavus įmonę „Oltchim“ klausimas ⁽¹⁴⁵⁾

- (316) Jei pagal SESV 107 ir 108 straipsnius Komisija priima neigiamą sprendimą, kuriuo nurodo susigrąžinti su vidaus rinka nesuderinamą pagalbą, atitinkama valstybė narė su vidaus rinka nesuderinamą pagalbą turi susigrąžinti. Įpareigojimas sugrąžinti lėšas gali būti išplėstas ir taikomas naujai įmonei, kuriai pagalbą gavusi įmonė perdavė arba pardavė savo turto dalį, jei iš perdavimo ar pardavimo struktūros galima daryti išvadą, kad tarp abiejų įmonių yra ekonominis tęstinumas ⁽¹⁴⁶⁾.
- (317) Remiantis Teismo sprendimu *Italija ir SIM 2/Komisija* ⁽¹⁴⁷⁾, – juo Komisija grindė savo sprendimus *Olympic Airlines, Alitalia ir SERNAM* ⁽¹⁴⁸⁾ – ekonominio tęstinumo vertinimas tarp „senos“ įmonės ir naujų struktūrų atliekamas pagal rodiklių rinkinį. Gali būti atsižvelgiama į šiuos veiksnius: pardavimo dalyką (turtas ir įsipareigojimai, personalo perėmimas, turto grupės), pirkimo kainą, pirkėjo (pirkėjų) tapatybę, pardavimo laiką (pradėjus pirminį tyrimą, pradėjus oficialią tyrimo procedūrą ar priėmus galutinį sprendimą) ir ekonominį sandorio nuoseklumą. Šį rodiklių rinkinį Teismas patvirtino savo 2012 m. kovo 28 d. sprendime *Ryanair/Komisija* ⁽¹⁴⁹⁾, o juo buvo patvirtintas sprendimas *Alitalia*.
- (318) Kaip minėta šio sprendimo 5 konstatuojamojoje dalyje, kelis kartus su Rumunijos institucijomis pasikeitęs informacija ekonominio tęstinumo klausimu, 2016 m. gruodžio 23 d. Konkurencijos GD Rumunijos institucijoms nusiuntė ekonominio tęstinumo preliminarus vertinimo raštą. Šiame rašte, remdamasis Rumunijos institucijų pateikta informacija apie pardavimo dalyką, t. y. 9 turto grupes, ir pardavimo procesą (rinkos sąlygomis rengiamas konkursas), Konkurencijos GD laikėsi preliminarios nuomonės, kad įmonės „Oltchim“ pardavimo procesas, toks, koks tuo metu buvo parengtas Rumunijos institucijų, nebūtinai gali nulemti ekonominę įmonės „Oltchim“ ir įmonės (-ių), galinčios (-ių) atsirasti įvykus pardavimo procesui, tęstinumą, nedarant poveikio svarbiausių elementų, kurie tuo metu dar buvo nežinomi, – pavyzdžiui, faktinio pardavimo įvykdymo ir gauto rezultato, faktinio perdavimo masto, kainos ir ekonominės logikos – vertinimui.
- (319) Šiame pardavimo proceso etape, kreditorių susirinkime balsavimu patvirtinus du pirkėjus, perkančius daugumą įmonės „Oltchim“ turto, dauguma tų elementų yra žinomi. Siekdama nuspręsti, ar suteikta valstybės pagalba, naudinga įmonei „Oltchim“ pirkėjui (-ams), Komisija toliau vertins kiekvieną iš penkių pirmiau nurodytų kriterijų.

6.4.1. Pagal reorganizavimo planą vykdomo pardavimo dalykas

- (320) Komisija atkreipia dėmesį, kad pagrindinio pirkėjo – „Chimcomplex“, įsigijusio 1–5 turto grupes ir dalį 7 turto grupės – perimamas turtas sudaro tik 58 % įmonės „Oltchim“ turto ir gamybos įrenginių (remiantis įmonės „Winterhill“ parengtu vertinimu). Kalbant apie įmonę DSG, ji perimtų labai nedidelę dalį įmonės „Oltchim“ turto, būtent 6 turto grupę (PVC apdirbimo gamyklą, kurią anksčiau nuomojosi iš įmonės „Oltchim“). Įmonės DSG siekiamas gauti turtas sudaro labai mažą dalį įmonės „Oltchim“ turto ir gamybos įrenginių (1,94 %, remiantis įmonės „Winterhill“ parengtu vertinimu).
- (321) Kalbant apie įmonę „Chimcomplex“, ji neišsis ir neperims jokių įmonės „Oltchim“ įsipareigojimų, komercinių sutarčių ar esamų žaliavų, (ne)galutinių produktų arba atsarginių dalių. Galimos išlaidos, susijusios su ankstesniu žemės užteršimu, tenka pardavėjui, taikant principą „teršėjas moka“. Tai atitinka Komisijos požiūrį, pareiktą jos 2016 m. gruodžio 23 d. rašte, t. y. tai, kad įmonės „Oltchim“ įsipareigojimai <...>, įskaitant ankstesnes su aplinkos apsauga susijusias skolas, tenka įmonei „Oltchim“. Tas pat pasakytina apie įmonę DSG.

⁽¹⁴⁵⁾ Šiame skirsnyje pateikta informacija daugiausia pagrįsta 3-iaja (3.2.3 punktas), 4-ąja (2.2 ir 3.1 punktai), 5-ąja (4 skirsnis) ir 6-ąja ataskaitomis dėl įmonės „Oltchim“ pardavimo turto grupėmis proceso (3.1 punktas), parengtomis įmonės „Oltchim“ konsultantų.

⁽¹⁴⁶⁾ 2012 m. kovo 28 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Ryanair Ltd/Europos Komisija*, T-123/09, ECLI:EU:T:2012:164, 155 punktas.

⁽¹⁴⁷⁾ 2003 m. gegužės 8 d. Teismo sprendimas *Italijos Respublika ir SIM 2 Multimedia SpA/Europos Bendrijų Komisija*, sujungtos bylos C-328/99 ir C-399/00, Rink. P. 2003 I-4035.

⁽¹⁴⁸⁾ 2008 m. rugsėjo 17 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos N 321/2008, N 322/2008 ir N 323/2008 – Graikija – *Olympic Airways Services* ir *Olympic Airlines*; 2008 m. lapkričio 12 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos N 510/2008 – Italija – *Alitalia* turto pardavimas; 2012 m. balandžio 4 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos Nr. SA.34547 – Prancūzija – *Grupės SERNAM turto perėmimas dėl jos bankroto*.

⁽¹⁴⁹⁾ 2012 m. kovo 28 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Ryanair Ltd/Komisija*, T-123/09, ECLI:EU:T:2012:164.

- (322) Kalbant apie darbuotojus, konkurso specifikacijose arba pardavimo sutartyje nereikalauja, kad pirkėjai iš naujo pasamdytų kuriuos nors darbuotojus. Tačiau, galimiems pirkėjams buvo pasiūlyta galimybė iš naujo pasamdyti įmonės „Oltchim“ darbuotojus ir paprašyta jų preliminariniuose pasiūlymuose nurodyti, ar jie ketina tai daryti, taip pat nurodyti pagal jų atitinkamus verslo planus perimamų darbuotojų skaičių. Galiausiai, pasirodė, kad įmonė „Chimcomplex“ ketino iš naujo pasamdyti 1 215 darbuotojų, t. y. apie 62 % įmonės „Oltchim“ darbuotojų, buvusių tuo metu, kai buvo pateiktas įmonės „Chimcomplex“ įpareigojantis pasiūlymas ⁽¹⁵⁰⁾. Skaičius, pardavėjo manymu tinkamas vertinant įpareigojančius pasiūlymus (žr. šio sprendimo 335 konstatuojamąją dalį), buvo tik ne daugiau kaip 984 darbuotojai – tai darbuotojų, kurie faktiškai sutiko su naujo samdymo paketu, skaičius, sudarantis apie 50 % visos įmonės „Oltchim“ esamos darbo jėgos. Bet kuriuo atveju, darbuotojų, kurie galiausiai bus perkelti į įmonę „Chimcomplex“, dalis išlieka mažesnė nei darbuotojų, iš naujo pasamdytų atvejais, nagrinėtais ankstesniuose Komisijos sprendimuose, kuriais nenustatytas ekonominis tęstinumas, skaičius ⁽¹⁵¹⁾.
- (323) Be to, Komisija atkreipia dėmesį, kad tiekimo ir pardavimo sutartys, svarbios vykdant verslą, bus nutrauktos. Visų pirma, įmonė „Chimcomplex“ teigia turinti savo klientų tinklą, taigi klientų bazė gerokai pasikeis įsigijus turtą, kurį siekiama įsigyti. Įmonė „Chimcomplex“ taip pat aiškiai patvirtino nenaudosianti įmonės „Oltchim“ prekių ženklą.
- (324) Galiausiai, Komisija atkreipia dėmesį, kad veiklos, kurią vykdys įmonės „Chimcomplex“ ir DSG, naudodamos iš įmonės „Oltchim“ įsigytas turto grupes, mastas kažkiek skirsis, palyginti su įmonės „Oltchim“ veikla tuo metu, kai buvo pasirašytas pirkimo ir pardavimo susitarimas, kaip matyti iš to, kas išdėstyta toliau (visų pirma žr. 6.4.5 skirsnį).
- (325) Kalbant apie likusias neparduotas turto grupes (8, 9 ir dalis 7 grupės), jos sudaro mažumą įmonės „Oltchim“ verslo ir apima neveikianti turtą. Taigi, akivaizdu, kad potencialaus pirkėjo (-ų) vykdytina veikla neapims įmonės „Oltchim“ verslo, ir labai tikėtina, kad veiklos, vykdytinos naudojant tą turtą, mastas skirsis nuo įmonės „Oltchim“ veiklos masto.

6.4.2. Pirkimo kaina

- (326) Kad nebūtų ekonominio tęstinumo, turtas pagal konkurso procedūrą turi būti parduotas rinkos verte. Tokia rinkos kaina apibrėžiama kaip kaina, kurią galėtų nustatyti privačiojo sektoriaus investuotojas, veikiantis rinkos sąlygomis ⁽¹⁵²⁾.
- (327) Baigusi vykdyti konkursą Rumunija atvirame, skaidriame, nediskriminaciniame ir besąlyginiame konkurse geriausią pasiūlymą pateikusiems konkurso dalyviams, užtikrinusiems finansavimą, kaip aiškinama toliau, pardavė daugumą turto, suskirstyto į įvairias grupes (1–6 grupės ir dalį 7 grupės).
- (328) Pirma, kvietime pareikšti susidomėjimą įvairiomis įmonės „Oltchim“ turto grupėmis nebuvo nustatyta jokių apribojimų, susijusių su šalimis, galinčiomis teikti pasiūlymus; todėl vykstant konkursui pasiūlymą galėjo teikti bet kuris subjektas.
- (329) Kaip aiškiai matyti iš įvairių įmonės „Oltchim“ turto pardavimo ataskaitų (žr. 8 konstatuojamąją dalį), įmonė „Chimcomplex“ buvo vienintelė iš daugelio kitų konkurso dėl įvairių įmonės „Oltchim“ turto grupių, rengto teismo paskirtų įmonės „Oltchim“ administratorių, kartu su įmone „AT Kearney“ (toliau – pardavėjas), dalyvių (galutinį etapą pasiekė iš viso 9 subjektai).
- (330) Antra, kalbant apie skaidrumo principą, pardavėjas, visiems konkurso dalyviams suteikė pakankamai laiko tinkamai įvertinti turtą, vykstant išsamaus patikrinimo procesui, ir pateikė visą reikalingą ir išsamią informaciją. Remiantis 2-ąja ir 3-iąja įmonės „Oltchim“ pardavimo ataskaitomis, paminėtomis šio sprendimo 8 konstatuojamojoje dalyje, konkurso dalyviams, pateikusiems užtikrinto finansavimo jų preliminariniuose pasiūlymuose nurodytai kainai sumokėti įrodymą, buvo suteikta visiška prieiga prie elektroninės duomenų bazės, jie galėjo dalyvauti posėdžiuose su įmonės „Oltchim“ vadovybe, lankytis gamyklos patalpose ir dalyvauti vykstant struktūriniam klausimų ir atsakymų procesui.

⁽¹⁵⁰⁾ Šaltinis – 4-oji įmonės „Oltchim“ pardavimo ataskaita.

⁽¹⁵¹⁾ Žr., pvz., 2014 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimo (ES) 2016/151 dėl valstybės pagalbos SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), kurią Vokietija suteikė *Nürburgring* (OL L 34, 2016 2 10, p. 1), 235 konstatuojamąją dalį; joje nurodyta, kad pirkėjas iš pardavėjo perėmė 85 % darbuotojų.

⁽¹⁵²⁾ 2010 m. gruodžio 16 d. Teismo sprendimas *Saydaland*, C-239/09, 34 punktas.

- (331) Be to, per visą konkurso procesą nuo viešo paskelbimo apie pardavimą ir pirminio išplatavimo potencialiems konkurso dalyviams (prasidėjusio 2016 m. rugpjūčio 23 d.), informacijos apie pareikštą susidomėjimą gavimo ir neatskleidimo susitarimo pasirašymo su suinteresuotaisiais konkurso dalyviais (nuo 2016 m. rugsėjo iki gruodžio mėn.), taip pat nuo 2017 m. sausio 23 d. (preliminarių pasiūlymų pateikimo terminas) iki 2017 m. birželio 26 d. (galutinių įpareigojančių pasiūlymų pateikimo terminas) buvo nuolat palaikomas pardavėjo („AT Kearney“) ir visų konkurso dalyvių, atitinkusių atitinkamą konkurso etapų reikalavimus, ryšys.
- (332) Trečia, iš Rumunijos pateiktų įrodymų matyti, kad nė viename konkurso procedūros etape konkurso dalyviai nebuvo diskriminuojami. Iš tikrųjų, kaip matyti iš 328 ir tolesnių konstatuojamųjų dalių, visiems konkurso dalyviams buvo teikiama informacija ir patikslinimai dėl per konkurso procedūrą taikytų atrankos kriterijų, taisyklių ir procedūrų, preliminarių ir galutinių pasiūlymų pateikimo terminų, jų pratęsimo, finansinės ir ekonominės įmonės „Oltchim“ padėties, preliminariniuose ir galutiniuose konkurso dalyvių pasiūlymuose trūkstamų duomenų ir galimų konkurso dalyvių klausimų. Vykstant procesui, pašalinus iš pradžių buvusį tam tikrą neskaidrumą, susijusį su vienodomis galimybėmis gauti informaciją, visiems konkurso dalyviams buvo pateikta informacija, reikalinga tinkamam 9 grupėmis parduodamo turto įvertinimui.
- (333) Ketvirta, be teisės aktais nustatytų suvaržymų, konkurso dalyviams nebuvo keliama jokių sąlygų, tai aiškiai matyti iš kvietimo teikti pasiūlymus ir pardavėjo („AT Kearney“) raštų konkurso dalyviams.
- (334) Penkta, atrinktų konkurso dalyvių derinys buvo tas, kurio kaina pardavėjui buvo didžiausia, atsižvelgiant į tai, kad pasitraukė įmonė „White Tiger Management“, nes pasirodė, kad ji negali laikytis objektyvių sandorio užtikrintumo kriterijų, kuriais siekiama garantijomis užtikrinti, kad bus sumokėta pasiūlymo kaina (žr. 181 konstatuojamąją dalį). Ši išvada dėl maksimalios gautos kainos neprieštarauja tam, kad dėl neužtikrino finansavimo ir reikalaujamus standartus atitinkančių garantijų nepateikimo (užtikrintumas, kad sandoris bus įvykdytas, buvo menkas) buvo atmestas įmonės „White Tiger“ pasiūlymas, buvęs geresniu už įmonės „Chimcomplex“ pasiūlymą.
- (335) Principui, kad kaina turi būti kuo didesnė, neprieštarauta ir tuo, kad vertindamas pasiūlymus prie siūlomų kainų pardavėjas pridėjo papildomą balą, siejamą su darbuotojų perkėlimu. Ši papildoma suma, sudaranti 40 % vidutinių atleidimo išlaidų (ta papildoma vertė yra 5 000 EUR vienam darbuotojui), buvo nustatyta viršutinė riba – ne daugiau kaip 50 % įmonės „Oltchim“ darbuotojų. Pagal Rumunijos nemokumo įstatymą, išieitinėms kompensacijoms iš tikrųjų teikiamas pirmumas, palyginti su kitais privačiojo arba viešojo sektoriaus kreditoriais. Taigi, kreditoriaus požiūriu, išieitinių kompensacijų poveikis yra toks pats kaip ir atitinkamai mažesnės sumokėtos kainos. Be to, nagrinėjamuoju atveju ši papildoma suma nepadarė jokio skirtumo įvairių pasiūlymų eilės tvarkai. ⁽¹⁵³⁾
- (336) Kalbant apie likusias neparduotas grupes (8, 9 grupės ir dalį 7 grupės), sudarančias įmonės „Oltchim“ turto mažumą, remiantis informacija, Rumunijos pateikta 2018 m. balandžio 20 d. medžiagoje, ir naujausia 7-ąja ataskaita, pardavėjo pateikta 2018 m. liepos 16 d., šis turtas taip pat planuojamas parduoti rinkos kainomis (vykstant planuojamam konkursui, parengtam panašiai, kaip ir jau surengtas konkursas, t. y. vykstant atviram, skaidriam, nediskriminaciniam konkursui) konkurso dalyviams, kurie pateiks didžiausią grupės (-ių) kainą ir kurių pasiūlymai bus patikimi, taigi turtas bus parduotas rinkos kaina.
- (337) Remdamasi tuo, kas pirmiau išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad pats atrankos procesas buvo pakankamas, kad būtų užtikrinta turto, parduoto atrinktiems ir patvirtintiems pirkėjams kaina, atitinkanti rinkos kainą, ir tai buvo vienintelis atrankos kriterijus (tačiau konkurso dalyvis turėjo įrodyti, kad jo pasiūlymo finansavimas yra užtikrintas). Taigi, Komisija daro išvadą, kad įmonės „Oltchim“ turto grupių pardavimas įvykdytas arba planuojamas įvykdyti vykstant atviram, skaidriam, nediskriminaciniam ir besąlyginiam konkursui, taigi, pardavimas, vykstant konkursui, buvo arba bus atliktas parduodamo turto grupių rinkos kaina.

⁽¹⁵³⁾ Žr. kreditorių susirinkimui parengtos ataskaitos, pateiktos 5-iosios įmonės „Oltchim“ pardavimo ataskaitos 1 priede, 23 puslapį.

6.4.3. Pirkėjo (-jų) tapatybė

- (338) Iš pardavėjo ir pirkėjo savininkų tapatybės aiškiai matyti, ar turto perdavimas nulems faktinį ekonominį tęstinumą ⁽¹⁵⁴⁾. Pagrindinė pirkėja, įmonė „Chimcomplex“, yra kontroliuojama įmonės SCR, o ši yra galiausiai kontroliuojama savo pagrindinio individualaus akcininko, turinčio 97,25 % akcijų. Remdamasi turima informacija Komisija daro išvadą, kad nei įmonę SCR galiausiai kontroliuojančiam asmeniui, nei bet kuriam subjektui, tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojamam jo arba įmonės SCR, nepriklauso jokia įmonės „Oltchim“ arba bet kurio įmonės „Oltchim“ akcininko dalis.
- (339) Kalbant apie įmonę DSG, verta paminėti, kad su įmone „Oltchim“ ji palaikė ilgalaikius komercinius ryšius. Įmonė DSG nuo 2014 m. sausio mėn. iš įmonės „Oltchim“ nuomojosi PVC perdirbimo įrenginius ir darbuotojus. Kol nebuvo išsineuomę „Ramplast“ įrenginių (pardavimo procedūros 6 turto grupė), įmonė DSG buvo viena iš pagrindinių įmonės „Oltchim“ PVC profilių platintojų. Remiantis Komisijos turima informacija, įmonės DSG ir „Oltchim“ tarpusavio ryšių neturi.

6.4.4. Pardavimo momentas

- (340) Komisija turi ištirti, ar dėl konkurso procedūros laiko galima apeiti Komisijos sprendimą dėl su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos susigrąžinimo.
- (341) Šiuo atveju Komisija atkreipia dėmesį, kad nemokumo byla buvo pradėta ir kompetentingas nacionalinis teismas administratorius paskyrė 2013 m. 2016 m. teismo paskirti administratoriai pradėjo turto pardavimo procedūrą, tuo metu oficiali tyrimo procedūra nebuvo baigta ir galutinis Komisijos sprendimas nebuvo priimtas. Taip pat, pagrindinio pirkėjo, įmonės „Chimcomplex“, atžvilgiu banko raštai, kuriais užtikrintas pardavimas, buvo pateikti jau 2017 m. gruodžio mėn. ir 2018 m. pradžioje, taigi prieš priimant šį sprendimą.
- (342) Šiuo atveju, Komisijos nuomone, faktas, kad pardavimo procedūrą pradėjo kompetentingo nacionalinio teismo paskirti administratoriai ir sprendimas dėl įmonės „Oltchim“ daugumos turto pardavimo priimtas prieš priimant šį sprendimą, nėra toks akivaizdus ekonominio tęstinumo požymis, negu būtų tuo atveju, jeigu sprendimą dėl pardavimo būtų priėmusios pačios pagalbos gavėjos arba pardavimo procesas būtų pradėtas tik Komisijai priėmus neigiamą sprendimą, kuriuo, kaip šiuo sprendimu, nurodyta susigrąžinti pagalbą.

6.4.5. Ekonominis sandorio nuoseklumas

- (343) Ekonominio nuoseklumo kriterijumi siekiama patikrinti, ar turtą įsigyjantis subjektas naudoja jį taip pat, kaip ankstesnis jo savininkas. Ekonominio tęstinumo nėra, jeigu pirkėjas turtą integruoja į savo ekonominę veiklą ir dėl to atsiranda papildoma sinergija, o ne turtas tiesiog naudojamas taip pat, kaip jį naudojo pardavėjas ⁽¹⁵⁵⁾.
- (344) Komisija, remdamasi turima informacija, atkreipia dėmesį į tai, kad įmonė „Chimcomplex“ ketina pasirinktas turto grupes (1–5 ir dalį 7 grupės) vertikalčiai integruoti į savo verslo modelį kartu su dabartiniais gamybos įrenginiais, esančiais Oneštyje (Rumunija), nes siekia įsteigti chemijos ir naftos chemijos produktų tiekėją, kurio produktų portfelyje būtų [...]. [...].
- (345) Be to, remiantis įsigyjančio subjekto planais ⁽¹⁵⁶⁾, bus toliau investuojama į naują turtą, siekiant jį integruoti į savo gamybos grandinę ir toliau plėtoti, kad įmonė „Chimcomplex“ galėtų padidinti tam tikrus pajėgumus, veikdama efektyviau ir našiau.
- (346) Visų pirma, įmonė „Chimcomplex“ turto, kuri įsigyja, nenaudos taip, kaip jį naudojo nemoki įmonė „Oltchim“. Priešingai, įmonė „Chimcomplex“ įsigytą turtą integruos į savo verslo strategiją ir užtikrins sinergiją, ir tuo pateisinamas jos suinteresuotumas įsigyti turto grupę, dėl kurios ji pateikė pasiūlymą. Be to, kai kurių turto objektų veikla buvo struktūriškai nuostolinga, todėl gali prireikti tolesnio restruktūrizavimo, investavimo ir optimizavimo.

⁽¹⁵⁴⁾ Žr., pavyzdžiui, 2014 m. spalio 15 d. Komisijos sprendimo (ES) 2015/1826 dėl valstybės pagalbos SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), kurią Slovakija teikė įmonei NCHZ, 159 konstatuojamąją dalį (OL L 269, 2015 10 15, p. 71).

⁽¹⁵⁵⁾ Žr. Sprendimo (ES) 2015/1826 164 konstatuojamąją dalį.

⁽¹⁵⁶⁾ Žr. 2017 m. lapkričio 24 d. ir 2018 m. sausio 16 d. įmonė „Chimcomplex“ pateiktą medžiagą.

- (347) Iš pirmiau paminėtų elementų matyti, kad įmonės „Chimcomplex“ pasiūlymo ekonominis nuoseklumas nėra susijęs su įmonės „Oltchim“ veiklos tęsimu; ji veikiau susijusi su dalies jos turto ir dalies įmonės „Oltchim“ darbuotojų, susijusių su išgytomis turto grupėmis, integravimu į atskirą grupę, sieksiančią savo ekonominio nuoseklumo, pramonės strategijos ir tikslų.
- (348) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad operacijos ekonominis nuoseklumas yra susijęs su tuo, kad įmonė „Chimcomplex“ turtą, patenkančią į įmonės „Oltchim“ 1–5 grupes ir dalį 7 grupės, naudotų kitokiomis sąlygomis ir netęs įmonės „Oltchim“ strategijos.
- (349) Galiausiai, kalbant apie likusias neparduotas turto grupes (8, 9 grupes ir dalį 7 grupės), jos sudaro mažumą įmonės „Oltchim“ turto ir apima tik neveikianti turtą. Todėl, net kraštutiniu hipotetiniu atveju, kai visas likusias turto grupes įsigytas potencialus pirkėjas (ne įmonė „Chimcomplex“, jau patvirtinusi, kad nesidomi jokio likusio turto įsigijimu), tai nebus tas pat verslas, kurį įmonė „Oltchim“ vykdė prieš baigiantis pirmam pardavimo etapui, ir vargiai tikėtina, kad potencialus to turto pirkėjas galėtų būti laikomas įmonės „Oltchim“ verslo tęsėju.

6.4.6. Išvada dėl įmonės „Oltchim“ ekonominio tęstinumo (nebuvo) parduodant turtą įmonėms „Chimcomplex“, DSG ir kitiems potencialiems likusių neparduotų turto grupių pirkėjams

- (350) Įmonės „Oltchim“ turtas buvo parduotas arba planuojamas parduoti rinkos kaina, nustatyta vykstant atviram, skaidriam, nediskriminaciniam ir besąlyginiam konkursui, konkurso dalyviams, pateikusiems arba pateiksiantiems geriausią pasiūlymą dėl turto grupių, kad pardavimo pajamos būtų kuo didesnės. Rumunija Komisijai pranešė, kad patvirtintas pagrindinis 1–5 turto grupių ir dalies 7 turto grupės pirkėjas – įmonė „Chimcomplex“ – neturi ekonominių arba tarpusavio ryšių su įmone „Oltchim“. Panašiai, įmonė DSG dabar valdo 6 turto grupę (išnuomota PVC apdirbimo gamykla), bet neturi nuosavybės arba tarpusavio ryšių su įmone „Oltchim“. Bet kuriuo atveju, sprendimas dėl pardavimo buvo priimtas anksčiau nei šis neigiamas Komisijos sprendimas, susijęs su oficialia tyrimo procedūra. Galiausiai, visi nauji savininkai ir potencialūs pirkėjai turtą naudotų kitokiomis sąlygomis ir pagal kitokius verslo modelius nei įmonė „Oltchim“. Pirkėjų veiklos aprėptis labai skirsis nuo įmonės „Oltchim“ veiklos.
- (351) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija laikosi nuomonės, kad tarp įmonės „Oltchim“ ir įmonių „Chimcomplex“ bei DSG, daugumos įmonės „Oltchim“ turto grupių pirkėjų, ekonominio tęstinumo nėra, todėl jos neprivalo grąžinti jokios valstybės pagalbos, susigrąžintinos iš pagalbos gavėjų. Panašiai, Komisija mano, jog labai vargiai tikėtina, kad tarp įmonės „Oltchim“ ir bet kurio (-ių) potencialaus (-ių) likusio turto, kurį planuojama parduoti naujame konkurse, kaip aprašyta Rumunijos 2018 m. balandžio 20 d. pateiktoje medžiagoje, pirkėjo (-ų) bus ekonominio tęstinumo.

7. IŠVADA

- (352) Komisija daro išvadą kad 1, 2 (įmonės „CET Govora“ veiksmi) ir 3 (agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos, įmonių „Salrom“ ir „Electrica“ veiksmi) priemonės, vertinamos kartu arba atskirai, yra valstybės pagalba įmonei „Oltchim SA“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- (353) Komisija daro išvadą kad 2 (įmonės „Salrom“ veiksmi) ir 3 (įmonės „CET Govora“ veiksmi) priemonės nėra valstybės pagalba įmonei „Oltchim SA“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- (354) Komisija taip pat daro išvadą, kad Rumunija neteisėtai įgyvendino 1, 2 (įmonės „CET Govora“ veiksmi) ir 3 (agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos, įmonių „Salrom“, „Electrica“ veiksmi) priemones, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.
- (355) Komisija konstatuoja, kad 1, 2 (įmonės „CET Govora“ veiksmi) ir 3 (agentūros AAAS, Nacionalinės vandens administracijos, įmonių „Salrom“ ir „Electrica“ veiksmi) priemonių pagalbos elementai yra nesuderinami su vidaus rinka, nes atitinkamos 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių sąlygos nebuvo įvykdytos ir nebuvo nustatyta kitų suderinamumo priežasčių, todėl pagalba turi būti susigrąžinta iš pagalbos gavėjo kartu su susigrąžinimo palūkanomis.
- (356) Toks susigrąžinimas įmonėms „Chimcomplex“ ir DSG nebus taikomas, nes tarp įmonės „Oltchim“ ir šių dviejų pirmiau paminėtų pirkėjų, t. y. įmonių „Chimcomplex“ ir DSG, nėra ekonominio tęstinumo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šios šiame sprendime nagrinėjamos priemonės, Rumunijos neteisėtai įgyvendintos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, kartu ir atskirai yra valstybės pagalba:

- a) tai, kad nereikalauta vykdymo užtikrinimo, ir nuo 2012 m. rugsėjo mėn. iki 2013 m. sausio mėn. toliau kaupėsi skolos;
- b) įmonės „Oltchim“ veiklos rėmimas, nuo 2012 m. rugsėjo mėn. tęsiant tiekimą, už kurį nemokėta, ir tolesnis skolų kaupimasis įmonei „CET Govora“, šiai nesiimant tinkamų priemonių savo reikalavimams – jų suma bus nustatyta kartu su Rumunija per susigrąžinimo etapą – apsaugoti;
- c) tai, kad pagal reorganizavimo planą agentūra AAAS, Nacionalinė vandens administracija, įmonės „Salrom“ ir „Electrica SA“ panaikino skolas, kurių bendra suma kartu su 1 straipsnio a punkte nurodyta pagalba yra 1 516 598 405 RON.

2 straipsnis

Šios šiame sprendime nagrinėjamos priemonės nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį:

- a) įmonės „Salrom“ parama, įmonės „Oltchim“ veiklai teikta nuo 2012 m. rugsėjo mėn. tęsiant tiekimą;
- b) tai, kad įmonė „CET Govora“ 2015 m. pagal reorganizavimo planą panaikino skolas.

3 straipsnis

1 straipsnio a ir c punktuose nurodyta valstybės pagalba, sudaranti iš viso 1 516 598 405 mln. RON, taip pat 1 straipsnio b punkte nurodyta valstybės pagalba, įmonei „Oltchim“ Rumunijos neteisėtai suteikta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama su vidaus rinka.

4 straipsnis

- (1) Rumunija susigrąžina iš pagalbos gavėjo 1 straipsnyje nurodytą pagalbą.
- (2) Susigrąžinamoms sumoms taikomos palūkanos, skaičiuojamos nuo sumų išmokėjimo pagalbos gavėjui dienos iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.
- (3) Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir susikaupusių palūkanų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių ⁽¹⁵⁷⁾.

5 straipsnis

- (1) 1 straipsnyje nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.
- (2) Rumunija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.

6 straipsnis

- (1) Per penkis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Rumunija Komisijai pateikia šią informaciją:
 - a) visą iš pagalbos gavėjo susigrąžintiną sumą (pagrindinę sumą ir susigrąžinimo palūkanas);

⁽¹⁵⁷⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589, nustatantį išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

- b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis šiam sprendimui įgyvendinti, aprašymą;
- c) dokumentus, įrodančius, kad gavėjui buvo nurodyta grąžinti pagalbą.

(2) Rumunija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti, taikymo eigą tol, kol bus susigrąžinta 1 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijos paprašyta, Rumunija nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, kad būtų įvykdytas šis sprendimas.. Rumunija taip pat pateikia išsamią informaciją apie iš pagalbos gavėjo jau susigrąžintas pagalbos sumas ir susigrąžinimo palūkanas.

7 straipsnis

(1) Šis sprendimas skirtas Rumunijai.

(2) Komisija gali paskelbti taikant šį sprendimą susigrąžintas pagalbos sumas ir susigrąžinimo palūkanas, nedarant poveikio Reglamento (ES) 2015/1589 30 straipsniui.

Priimta Briuselyje 2018 m. gruodžio 17 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė

TECHNINIS PRIEDAS

ATITIKTIES RINKOS EKONOMIKOS KREDITORIAUS KRITERIJUI, RENKANTIS ARBA SIŪLOMĄ REORGANIZAVIMO PLANĄ, ARBA LIKVIDAVIMO PROCEDŪRĄ, VERTINIMAS

1. Bendrosios pajamos ir išlaidos pagal reorganizavimo planą ir vykstant likvidavimo procedūrai

- (1) Komisija atidžiai apžvelgė įvairias esamas su įmone „Oltchim“ susijusias ataskaitas, duomenis ir tyrimus, į kuriuos apdairus rinkos ekonomikos kreditorius, kurio padėtis panaši į agentūros AAAS, įmonių „Electrica“, „Salrom“, „CET Govora“ ir Nacionalinės vandens administracijos padėtį, būtų pagrįstai atsižvelgęs vertindamas 2015 m. kovo 9 d. kreditoriams pasiūlyto reorganizavimo plano ir alternatyvaus kelio, t. y. įmonės „Oltchim“ bankroto pradėjimo, esmę.
- (2) Remdamasi *ex ante* duomenimis Komisija parengė pagrindinį atskaitos scenarijų, kurį rinkos ekonomikos kreditorius, įvertinęs ir reorganizavimo planą, ir likvidavimo procedūrą, būtų laikęs labiausiai tikėtinu.
- (3) Vėliau Komisija išanalizavo pagal tą pagrindinį scenarijų gautų rezultatų patikimumą – tam ji vertino pajamas, kurias kreditoriai gautų pagal pesimistinį ir optimistinį scenarijų.

1.1. Bendrosios pajamos vykstant likvidavimui ir įgyvendinant reorganizavimo planą

- (4) 2013 m. balandžio 30 d. baigtoje rengti ataskaitoje įmonė „Winterhill“ įmonės „Oltchim“ turtą įvertino pagal *in situ* scenarijų, atitinkantį padėtį, kai pirkėjas gausų įmonės „Oltchim“ turtą perka visą kartu.
- (5) Ta vertė naudota reorganizavimo plane nustatant pradinę įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo kainą – 306 mln. EUR (žr. sprendimo pradėti tyrimą 47 punktą) ⁽¹⁾.
- (6) Įmonės „Oltchim SA“ *in situ* vertę įmonė „Winterhill“ apskaičiavo taikydama grynosios atkuriamosios vertės metodą. Šis metodas yra priimtinas įmonės, kurią kaip vieną subjektą pirsks pirkėjas, likvidacinės vertės *pakaitinis kintamasis*: kaip pabrėžta įmonės „Winterhill“ 2013 m. ataskaitoje, tokia vertė iš tikrųjų atspindi ir žemės, įrangos bei įrenginių įsigijimo, atitinkamų pastatų parengimo išlaidas, tų pastatų išlaidų padengimą, ir kiekvieno įsigyto turto objekto nusidėvėjimo, nulemtu laiko, išlaidas.
- (7) Priešingai nei buvo numatyta reorganizavimo plane, *in situ* vertė neatspindėjo rinkos kainos, susijusios su veikiančios įmonės „Oltchim SA“ pardavimu pasitelkiant įmonę „Oltchim SPV“: įmonės „Oltchim SPV“ akcijų pirkėjas pirmumą tikrai būtų teikęs tikėtinoms pajamoms ir pelnui, kuriuos galėtų gauti iš savo investicijų į įmonę „Oltchim SPV“, t. y. į visą įmonę (įskaitant, pavyzdžiui, ir prievoles, atsirandančias dėl įmonės „Oltchim SA“ darbuotojų sutarčių perkėlimo), o ne įmonės „Oltchim SA“ turto grynajai atkuriamajai vertei, kurią nustatant nepaisoma su specialiosios paskirties įmonės perėmimu siejamų išipareigojimų ir linkstama neatsižvelgti į verslo, kurį galima vykdyti naudojant parduodamą turtą, pelningumo lygį.
- (8) Todėl, laikantis požiūrio, kurio įmonė „Raiffesen“ laikėsi 2009 m. (įmonės „Raiffesen“ parengta patariamoji ataskaita, p. 71), įmonės „Oltchim SPV“ vertę galima apskaičiuoti taikant įmonės vertinimo metodiką, pagrįstą pajamų neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) kartotiniais: atsižvelgiant į tai, kad tuo metu, kai balsuota dėl teismo paskirtų administratorių parengto reorganizavimo plano, buvo išsamų EBITDA prognozių, EBITDA kartotinių metodas iš tikrųjų yra tinkamas būdas nustatyti įmonės „Oltchim SPV“ vertę, o ši yra lygi įmonės „Oltchim SPV“ akcijų vertei, atsižvelgiant į tai, kad nėra finansinių skolų.

1.1.1. Bendrosios pajamos, gautinos vykstant likvidavimo procedūrai, ir procedūros trukmė

- (9) Įmonė „Winterhill“ (įmonės R ir BDO ją nurodo savo reorganizavimo ataskaitoje) apskaičiavo *ex situ* vertę, atitinkančią įmonės „Oltchim SA“ likvidacinę vertę, jeigu jos turtas būtų parduotas individualiai, daugumos objektų, sudarančių įmonės „Oltchim SA“ turtą, *in situ* vertei taikydama standartizuotus koeficientus. Pavyzdžiui, siekdama apskaičiuoti įrangos ir įrenginių *ex situ* vertę (remiantis skaičiavimais, 99,1 mln. EUR), įmonė „Winterhill“ apskaičiuotąją *in situ* vertę, lygią 198,2 mln. EUR ir susijusią su įmonės „Oltchim“ įranga bei įrenginiais (jie sudaro didelę dalį įmonės „Oltchim“ turto bendros *in situ* vertės, o ši, remiantis skaičiavimais, yra 297 mln. EUR) padalijo iš dviejų.

⁽¹⁾ Įmonės R ir BDO paaiškino faktą, kad 306 mln. EUR kainą už įmonės „Oltchim SPV“ akcijas, kaip nurodyta įmonės „Winterhill“ 2013 m. ataskaitoje, buvo klaidinga, ir per 2014 m. gruodžio 4 d. kreditorių susirinkimą buvo ištaisyta į 294 mln. EUR.

- (10) Tuo patvirtinamas požiūris, kad buvo *nepertraukiama seka* tarpinių galimybių, o ne vien galimybė įmonės „Oltchim“ turtą likviduoti, kaip vieną objektą, arba galimybė jį likviduoti pavienėmis dalimis, ir tai dar labiau patvirtinta įmonių R ir BDO pateikta medžiaga (100 punktas): „kreditoriai galėjo rinktis arba reorganizavimą [...], arba bankrotą; pastaruoju atveju jie nurodo dvi pardavimo rūšis – „*in situ* ir *ex situ*“. *Ex situ* pardavimas atitinka pesimistinį scenarijų: pagal šį scenarijų joks turtas nebus perkamas kaip veikiančio turto grupė. *In situ* pardavimas atitinka optimistinę padėtį, kai vienas pirkėjas turtą išgyja visą kartu. Pagrindinis scenarijus būtų grindžiamas tikėtiniu vidutiniu scenarijumi, pagal kurį apie pusę turto vertės sudarantis turtas būtų parduotas kaip veikiančio turto grupė, o likęs turtas būtų parduotas likviduojamo turto verte. Dėl šios priežasties yra tinkama išvesti įmonės „Winterhill“ nustatytos *ex situ* ir *in situ* vertės vidurkį ir pagal jį nustatyti pagrindinę likvidacinę vertę, kurios rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų tikėjęsis ⁽²⁾, nes įmonės „Winterhill“ nustatyta *ex situ* vertė ⁽³⁾ atitiktų pesimistinį likvidavimo procedūros rezultatą, o įmonės „Winterhill“ nustatyta *in situ* ⁽⁴⁾ vertė – optimistinį likvidavimo procedūros rezultatą.“
- (11) Be to, remiantis tuo, ką įmonės R ir BDO nurodė reorganizavimo plane (p. 110), buvo pagrįstai tikimasi, kad likvidavimas bus užbaigtas per 18 mėnesių.

1.1.2. Bendrosios pajamos įgyvendinant reorganizavimo planą

Atskaitos scenarijus

- (12) Kalbant apie reorganizavimo planą, reorganizavimo plano A scenarijuje buvo numatytas įmonės „Oltchim SPV“ pardavimas pirkėjui, kuris yra suinteresuotas turtą naudoti atnaujinus oksoalkoholių gamyklos veiklą, ir tam nereikėtų jokio išorės finansavimo. Toks scenarijus atspindėjo įmonės „Oltchim“ galimo pardavimo pasitelkiant specialiosios paskirties įmonę atskaitos vertinimą.
- (13) Pagal šį scenarijų teismo paskirti administratoriai darė prielaidą, kad įmonė „Oltchim SPV“ būtų parduota per 36 mėnesių laikotarpį ⁽⁵⁾. Todėl galima laikyti, kad, remiantis bendra nuomone, įmonė turėjo būti parduota vidutiniškai per 18 mėnesių.
- (14) Rinkos ekonomikos kreditorius įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo kainą būtų siejęs su tuo scenarijumi, remdamasis EBITDA kartotine metodika, aprašyta 8 konstatuojamojoje dalyje, – jis būtų vidutines EBITDA 3 metų laikotarpio prognozes, įmonių R ir BDO ⁽⁶⁾ apskaičiuotas reorganizavimo plane, padauginęs iš 5,0 kartotinio, taikytino cheminių biržos prekių gamintojams, kaip įmonė „Raiffesen“ nurodė savo 2009 m. ataskaitoje. Priešingai nei Rumunijos institucijos teigia savo 2018 m. gegužės 16 d. medžiagoje (E skirsnio II skyriaus 13–14 punktuose), rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas neturėjo priežasčių manyti, kad EBITDA prognozės yra geresnės nei įmonių R ir BDO pasiūlytosios jų plano B scenarijuje. Rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas taip pat nebūtų manęs, kad įmonės „Raiffesen“ skaičiavimai turi trūkumų, ir nebūtų svarstęs alternatyvių EBITDA kartotinių (tokių, kaip pasiūlytasis Rumunijos institucijų), kurie iš dalies pagrįsti *ex post* duomenimis, neturėtais tuo metu, kai kreditoriai balsavo.

Pesimistinis scenarijus

- (15) Pagal pesimistinį scenarijų galima laikyti, kad potencialūs įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjai, siekdami nustatyti savo pasiūlymų kainą, būtų bandę remtis įmonės „Oltchim SA“ ankstesnių laikotarpių finansiniais veiklos rezultatais. Įmonės „Oltchim SA“ ankstesnis vidutinis 10 metų EBITDA rezultatas buvo minus 7,4 mln. EUR. Tačiau tokie prasti veiklos rezultatai yra paprasčiausiai susiję su įmonės „Oltchim“ būtent nuo 2012 m. patiriamais sunkumais; taigi rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas įmonių R ir BDO atskaitos scenarijuje pateiktus EBITDA duomenis būtų vertinęs nepalankiausiomis sąlygomis ir vidutines 3 metų EBITDA prognozes, įmonės BDO parengtas atskaitos scenarijuje (t. y. 3,4 mln. EUR), būtų diskontavęs, pavyzdžiui, 50 % Todėl įmonės „Oltchim SPV“ akcijų vertei pagal šį pesimistinį scenarijų nustatyti būtų buvę tinkama taikyti 5,0 EBITDA kartotinį.
- (16) Pagal pesimistinį scenarijų buvo pagrįsta laikyti, kad įmonei „Oltchim SPV“ parduoti prireiks ilgiausio – 36 mėnesių – laikotarpio.
- (17) Siekdama palyginti pajamas, gautinas vykstant likvidavimo procedūrai, trunkančiai 18 mėnesių, ir pajamas, gautinas pagal reorganizavimo planą, kurį įgyvendinti pagal pesimistinį scenarijų užtruktų 36 mėnesius, dėl šio 18 mėnesių skirtumo su įmonės „Oltchim SPV“ pardavimu susijusioms pajamoms ir išlaidoms turi būti taikomas diskonto koeficientas, pagrįstas sektoriaus vidutine svertine kapitalo kaina (VSKK) ⁽⁷⁾.

⁽²⁾ Apie 217 mln. EUR, iš jų 171 mln. EUR sudaro užtikrintas turtas.

⁽³⁾ Apie 140 mln. EUR, iš jų 108 mln. EUR sudaro užtikrintas turtas.

⁽⁴⁾ Apie 294 mln. EUR, iš jų 234 mln. EUR sudaro užtikrintas turtas.

⁽⁵⁾ Sprendimo pradėti tyrimą 47 konstatuojamoji dalis.

⁽⁶⁾ 6,85 mln. EUR.

⁽⁷⁾ Vidutinis chemijos pramonės VSKK yra 11,58 %, remiantis Sterno verslo mokyklos (Niujorkas) profesoriaus Aswatho Damodarano (jo specializacija – įmonių finansų ir turto vertinimas) duomenų baze, *EV/EBITDA ratio*, 2015 m. sausio mėn. (<http://people.stern.nyu.edu/adamodar/>).

Optimistinis scenarijus

- (18) Rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas optimistiniu scenarijumi būtų laikęs ir reorganizavimo plano B scenarijų ⁽⁸⁾: pagal jį, įmonės „Oltchim“ verslas pagerėtų, nes pirkėjas, pasinaudojęs išorės finansavimo šaltiniais, atnaujintų Italijos rūgšties anhidrido DOF gamyklos veiklą. Priešingai, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nebūtų manęs, jog yra tikroviška plačiau atnaujinti Bradu gamyklos veiklą (įskaitant PVC/VCM ir naftos chemijos gamyklą), kaip Rumunijos institucijos nurodė savo 2018 m. gegužės 16 d. medžiagoje (II skyriaus E skirsnio 19 punktą): rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas neturėjo priežasties manyti, kad EBITDA prognozės yra geresnės nei įmonių R ir BDO pasiūlytosios jų plano B scenarijuje.
- (19) Buvo remtasi trumpesniu – 18 mėnesių – laikotarpiu (kaip pagal likvidavimo scenarijų): būtų pasirodę, kad per trumpesnį laikotarpį įmonei „Oltchim“ gauti išorės finansavimą, reikalingą siekiant preliminarai atnaujinti Italijos rūgšties anhidrido DOF gamyklos veiklą, būtų per sudėtinga. To gerojo varianto įgyvendinimas iš tikrųjų buvo būtina sąlyga siekiant užtikrinti, kad įmonės „Oltchim SPV“ pirkėjas sumokėtų aukštesnę kainą, siejamą su optimistiniu variantu B.
- (20) Kalbant apie EBITDA kartotinį, pagal optimistinį scenarijų buvo galima apskaičiuoti įmonės „Raiffesen“ pasiūlyto 5.0 EBITDA kartotinio vidurkį, iš kitų šaltinių imant didesnius kartotinius, pavyzdžiui, 8,46 kartotinį, nurodytą specializuotoje Sterno verslo mokyklos duomenų bazėje ⁽⁹⁾ ir taikytiną diversifikuotą veiklą vykdančių chemijos bendrovių grupei, kuriai, kaip minėta, priskiriama įmonė „Oltchim“ (taigi, būtų gautas 6,73 kartotinis).

2. Išlaidos, atskaitytinos iš pajamų, gautinų pardavus įmonę „Oltchim SPV“ arba vykstant įmonės „Oltchim SA“ likvidavimo procedūrai

- (21) Remiantis įmonių R ir BDO parengta reorganizavimo plano ataskaita (p. 96), laikyta, kad, vykstant abiem procedūroms, UNPIR išlaidos, sudarančios 2 % pajamų, yra atskaitytos. Remiantis Rumunijos 2018 m. gegužės 16 d. pateikta medžiaga, iš pajamų atskaityti ir 4 % dydžio administratoriaus mokesčiai. Be to, 12 mln. EUR dydžio išlaidos apsaugai (apskaičiuos pagal R ir BDO pateiktą informaciją *pro rata* pagrindu 18 mėnesių laikotarpiui, t. y. tiek, kiek, kaip tikėtasi, truktų likvidavimas), reikalingai turtui išsaugoti, taip pat buvo paskirstytos užtikrintam ir nesuvaržytam turtui, remiantis Nemokumo įstatymo 121 ir 123 straipsniais, susijusiais su likvidavimo procedūra.
- (22) Trumpalaikių skolų (susidariusių pradėjus nemokumo bylą) suma, apskaičiuota įmonių R ir BDO ⁽¹⁰⁾, pagal visus tris scenarijus buvo atimta iš pajamų, gautinų įmonę likviduojant.
- (23) Į vidutinę trumpalaikės skolos sumą (įskaitant prognozuojamą su atlyginimais, mokėtinais pradėjus nemokumo procedūrą, susijusią bendrą skolos sumą, esančią įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo metu), apimančią 3 metų reorganizavimo planą ir apskaičiuotą įmonių R ir BDO, buvo atsižvelgta ir pagal pagrindinį (A) scenarijų ⁽¹¹⁾, ir pagal optimistinį (B) scenarijų. Siekiant atsižvelgti į trumpalaikės skolos padidėjimo padarinius, jeigu, įgyvendinant reorganizavimo planą, įmonės „Oltchim“ finansiniai veiklos rezultatai toliau būtų prasti, trumpalaikės skolos suma, apskaičiuota įmonių R ir BDO pagal A scenarijų pirmųjų metų pabaigoje ⁽¹²⁾, buvo palikta kaip trumpalaikės skolos suma, grąžintina pagal pesimistinį scenarijų, susijusį su reorganizavimo planu.
- (24) Panašiai įmonių R ir BDO apskaičiuotas vidutinis kiekvienų galimo įmonės „Oltchim SPV“ pardavimo metų per 3 metų laikotarpį pagal A ir B scenarijus mokestis buvo paliktas atitinkamai pagal reorganizavimo plano atskaitos scenarijų ir optimistinį scenarijų (žr. toliau pateiktą lentelę), kaip nustatyta Rumunijos pateiktoje medžiagoje ⁽¹³⁾.
- (25) Pasak įmonių R ir BDO, įmonės „Oltchim“ veiklos atnaujinimas, kai įmonė likviduojama ir turtas parduodamas *in situ*, reikštų, kad reikia 2,5 mln. EUR pradinių išlaidų; todėl tos išlaidos buvo atskaitytos iš potencialaus pirkėjo siūlomos kainos, jeigu įmonė būtų likviduota *in situ* ⁽¹⁴⁾. Atskaitos scenarijuje numatyta 50 % jų, nes laikoma, kad tik pusę turto vertės sudarys turtas, parduotas kaip veikiančio turto grupė ir toliau naudojamas valdant gamyklą, o šios veikla turi būti atnaujinta, ir laikoma, kad likęs turtas bus parduotas likviduojamo turto verte.

⁽⁸⁾ Įmonių R ir BDO vertinimu, vidutiniškai 10,9 mln. EUR per 3 metų laikotarpį.

⁽⁹⁾ Žr. 7 išnašą (*Global enterprise value multiples*, 2015 m. sausio mėn.).

⁽¹⁰⁾ 2014 m. lapkričio 30 d. ji buvo 50,34 mln. EUR.

⁽¹¹⁾ 66,36 mln. EUR pagal A scenarijų (atliekant šį atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijui vertinimą jis laikomas atskaitos scenarijumi) ir 69,52 mln. EUR pagal B scenarijų (atliekant šį atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijui vertinimą jis laikomas optimistiniu scenarijumi) (įmonės BDO parengta reorganizavimo plano ataskaita, p. 97).

⁽¹²⁾ 70,43 mln. EUR.

⁽¹³⁾ 2018 m. gegužės 16 d. Rumunijos pateiktos medžiagos E skirsnio II skyriaus 35 punktą.

⁽¹⁴⁾ Į 50 % tų išlaidų buvo atsižvelgta atskaitos scenarijuje: pagal jį laikoma, kad tik dalis įmonės „Oltchim“ turto perimama visa kartu, siekiant tą turtą naudoti, o likęs turtas parduodamas pavieniui.

- (26) Rinkos ekonomikos kreditorius, lygindamas pajamas, kurių tikimasi vykstant likvidavimo procedūrai, ir pajamas, kurių tikimasi iš pasiūlyto reorganizavimo plano, atsakomybę už žalą aplinkai būtų vertinęs neutraliai, kaip išsamiai pagrįsta šio sprendimo pagrindinės dalies 269 konstatuojamojoje dalyje.
- (27) Lyginant likvidavimo scenarijų ir reorganizavimo planą, gyvsidabrio elektrolizės gamyklos eksploatavimo nutraukimas bei dirvožemio regeneravimas (26,6 mln. EUR) – taip pat įrenginių atnaujinimas, pasak įmonių R ir BDO, buvo reikalingi ir likviduojant įmonę (24,6 mln. EUR), ir „būtų laipsniškai reikalingi, jeigu įmonė „Oltchim“ toliau vykdytų veiklą“ – buvo vertinti neutraliai. Toks požiūris atitinka požiūrį į atsakomybę už žalą aplinkai (žr. 26 konstatuojamąją dalį), t. y. į šias išskirtines išlaidas iš tikrųjų turėtų atsižvelgti, viena vertus, įmonės „Oltchim SA“ kreditoriai pagal likvidavimo scenarijų ir, kita vertus, potencialus pirkėjas, teikdamas pasiūlymą dėl įmonės „Oltchim SPV“. Rumunijos institucijos nesutiko su tuo, kad konkurso dalyviai būtų atsižvelgę į tai, kad tos sąnaudos yra vienodos ir pagal likvidavimo, ir pagal restruktūrizavimo scenarijų, jeigu tie įrenginiai perkami siekiant juos naudoti, kaip nurodyta jų 2018 m. gegužės 16 d. pateiktos medžiagos 10 punkte; verta paminėti, kad tai prielaida, kuri daro teigiamą poveikį pajamoms, gautinoms įgyvendinant planą, palyginti su pajamomis, gautinomis likviduojant įmonę, nes pesimistiniame ir atskaitos scenarijuose tų atnaujinimo išlaidų būtų reikėję nebūtinai visų.
- (28) Galiausiai, vykdant likvidavimo procedūrą būtų reikėję, kad įmonė „Oltchim SA“ sumokėtų kompensacijas, mokėtinas 2015 m. kovo mėn. tebedirbusiems darbuotojams, atleidžiamiems pagal likvidavimo scenarijų. Pagal atskaitos ir pesimistinių scenarijų tos išmokos buvo apskaičiuotos pagal įmonių R ir BDO pateiktą medžiagą (24,6 mln. EUR), ir laikoma, kad jos yra 9,6 mln. EUR, remiantis įmonės „Raiffesen“ atliktais skaičiavimais, pateiktais optimistiniame scenarijuje ⁽¹⁵⁾.
- (29) Reorganizavimo scenarijuje buvo atsižvelgta į 1,5 mln. EUR mokesčių, susijusių su turto perdavimu, remiantis įmonių R ir BDO ataskaita, kuria palaikomas reorganizavimo planas.

3. Grynųjų pajamų, kiekvieno kreditoriaus gautinų pagal reorganizavimo planą ir vykstant likvidavimo procedūrai, apskaičiavimas

- (30) Remiantis ankstesnėmis prielaidomis, visa bendrųjų ir grynųjų pajamų, gautinų vykstant likvidavimo procedūrai ir pagal reorganizavimo planą, suma apskaičiuota tolesniuose poskyriuose.

Likvidavimo procedūra

- (31) Atsižvelgiant į Nemokumo įstatymo nuostatas, visų pirma, į 121 ir 123 straipsnius, likvidavimo scenarijuje gryniesiems pinigams modeliuoti buvo taikytas principu „iš viršaus žemyn“ pagrįstas metodas: pajamos iš užtikrinto turto (žr. toliau pateiktos diagramos A punktą) pirmumo tvarka paskirstomos apsaugotiems kreditoriams, prieš tai sumokėjus atitinkamas procedūros išlaidas (C).
- (32) Pajamos iš nesuvaržyto turto pirmiausia skiriamos procedūros bei išsaugojimo išlaidoms padengti ir atlyginimams sumokėti.
- (33) Pagal visus tris scenarijus pajamų iš nesuvaržyto turto, sumokėjus procedūros išlaidas ir su darbuotojais susijusias išlaidas, nepakanka visoms trumpalaikėms skoloms, susidariusioms pradėjus nemokumo procedūrą, darbuotojų išiešinėms išmokoms arba pradinėms išlaidoms padengti. Todėl toms išlaidoms padengti skiriamas pajamų, gautinų iš užtikrinto turto, perteklius, nustatytas pagal optimistinių scenarijų. Jeigu lieka kiek nors pajamų, jos padalijamos biudžetiniams kreditoriams pagal Nemokumo įstatymo 123 straipsnyje nustatytą kreditorių eiliškumą. Sumokėjus atlyginimus ir biudžetinių kreditorių reikalavimus, atsižvelgiant į kreditorių eiliškumą, neapsaugotiems kreditoriams pajamų nelieka nė pagal vieną iš trijų scenarijų.

Likvidavimo procedūra			
	Pesimistinis scenarijus Ex situ pardavimas (mln. EUR)	Pagrindinis scenarijus (mln. EUR)	Optimistinis scenarijus In situ pardavimas (mln. EUR)
Bendrosios pajamos (iš viso)	140	216,9	293,7
— iš užtikrinto turto (A)	108	171,1	234,2
— iš nesuvaržyto turto (B)	32	45,8	59,5

⁽¹⁵⁾ Įmonė „Raiffesen“ 2009 m. apskaičiavo, kad kompensacijų, mokėtinų atleidžiant darbuotojus, gavusius darbo užmokestį įmonėje „Oltchim“ 2008 m. pabaigoje, suma būtų 58 mln. RON. Tai reiškia 74,3 mln. RON kompensacijų, mokėtinų atleidžiant darbuotojus 2014 m. pabaigoje, ankstesnį įvertį pakoregavus pagal i) 4,22 % infliaciją, taikant bendrą metinio augimo koeficientą, nuo 2008 iki 2014 m. (apskaičiuota remiantis Eurostat metiniais infliacijos duomenimis), ii) ir pagal tai, kad įmonės „Oltchim“ darbuotojų skaičius nuo 4 204 darbuotojų 2008 m. sumažėjo iki 2 345 darbuotojų 2014 m. pabaigoje (šaltinis – Bloomberg).

Likvidavimo procedūra			
	Pesimistinis scenarijus Ex situ pardavimas (mln. EUR)	Pagrindinis scenarijus (mln. EUR)	Optimistinis scenarijus In situ pardavimas (mln. EUR)
Procedūros išlaidos (UNPIR) ir apsaugos, išsaugojimo, turto administravimo išlaidos	(15,9)	(18,4)	(20,9)
— susijusios su užtikrintu turtu (C)	(13,2)	(15,9)	(18,5)
— susijusios su nesuvaržytu turtu (D)	(2,7)	(2,5)	(2,4)
Darbuotojų reikalavimai (padengiami prieš padengiant trumpalaikės skolas) (E), naudojant nesuvaržytą turtą	(2,1)	(2,1)	(2,1)
Grąžintinos trumpalaikės skolos, išeitinės išmokos, pradinės išlaidos (F)	(75,2)	(76,5)	(62,4)
Trumpalaikės skolos padengimo pajamomis, atskaičius procedūros išlaidas, su darbuotojais susijusias išlaidas, grąžintas užtikrintas skolas, naudojant užtikrintą turtą arba pradines išlaidas, rodiklis	29,1 %	44 %	114 %
Grynosios pajamos:			
— iš užtikrinto turto ($\Omega = A - C$)	94,8	155,2	215,7
— iš nesuvaržyto turto ($\Phi = B - D - E - F$)	(49,3)	(37,1)	(9,7)
Išmokos kreditoriams (išskyrus darbuotojus)			
Apsaugoti kreditoriai (G), iš jų:	94,8	155,2	195,8
— agentūros AAAS užtikrintų reikalavimų dalis	1	1,7	2,1
— įmonės „Electrica“ užtikrintų reikalavimų dalis	21,4	35,7	44,2
— įmonė „Salrom“	1,7	2,7	3,47
Biudžetiniai, iš jų	0	0	10,1 (= $\Omega + \Phi - G$)
— AAAS	0	0	9,5
— Rumunijos vandens administracija	0	0	0,7
Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį, iš jų:	0	0	0
„CET Govora“	0	0	0
Nacionalinė vandens administracija	0	0	0
Kiti neapsaugoti kreditoriai	0	0	0
„Salrom“	0	0	0

- (34) Savo 2018 m. gegužės 16 d. pateiktoje medžiagoje Rumunijos institucijos, atlikdamos modeliavimą, trumpalaikės skolos neatėmė iš pajamų, gautinų vykstant likvidavimui (priešingai pajamoms, gautinoms pardavus įmonę „Oltchim SPV“). Nors atrodo, kad Rumunijos institucijos to nepadarė dėl klaidos, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų nustatęs, kad įvairių iki nemokumo buvusių kreditorių pajamos įmonę likviduojant būtų net didesnės nei nurodytosios pirmiau pateiktoje lentelėje, ir tai matyti toliau pateiktoje lentelėje.

Likvidavimo procedūra (kai trumpalaikės skolos iš anksto neatskaitomos)			
	Pesimistinis scenarijus Ex situ pardavimas (mln. EUR)	Pagrindinis scenarijus (mln. EUR)	Optimistinis scenarijus In situ pardavimas (mln. EUR)
Bendrosios pajamos (iš viso)	140	216,9	293,7
— iš užtikrinto turto (A)	108	171,1	234,2
— iš nesuvaržyto turto (B)	32	45,8	59,5
Procedūros išlaidos (UNPIR) ir apsaugos, išsaugojimo, turto administravimo išlaidos	(15,9)	(18,4)	(20,9)
— susijusios su užtikrintu turtu (C)	(13,2)	(15,9)	(18,5)
— susijusios su nesuvaržytu turtu (D)	(2,7)	(2,5)	(2,4)
Darbuotojų reikalavimai (padengiami prieš padengiant trumpalaikės skolas) (E), naudojant nesuvaržytą turtą	(2,1)	(2,1)	(2,1)
Išėtinės išmokos, pradinės išlaidos (F)	(24,9)	(26,2)	(12,1)
Grynosios pajamos:			
— iš užtikrinto turto ($\Omega = A - C$)	94,8	155,2	215,7
— iš nesuvaržyto turto ($\Phi = B - D - E - F$)	1,1	13,2	40,6
Išmokos kreditoriams (išskyrus darbuotojus)			
Apsaugoti kreditoriai (G), iš jų:	94,8	155,2	195,8
— agentūros AAAS užtikrintų reikalavimų dalis	1	1,7	2,1
— įmonės „Electrica“ užtikrintų reikalavimų dalis	21,4	35,7	44,2
— įmonė „Salrom“	1,7	2,7	3,47
Biudžetiniai, iš jų	1,1	13,2	60,5 (= $\Omega + \Phi - G$)
— AAAS	1,0	12,4	56,6
— Rumunijos vandens administracija	0,1	0,9	3,9
Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį, iš jų:	0	0	0
„CET Govora“	0	0	0
Nacionalinė vandens administracija	0	0	0
Kiti neapsaugoti kreditoriai	0	0	0
„Salrom“	0	0	0

Reorganizavimo planas

- (35) Pajamos, gautos pardavus įmonę „Oltchim SPV“ reorganizavimo plane buvo paskirstytos tokia seka: jos pirmiausia naudojamos trumpalaikėms skoloms grąžinti, įskaitant turto perdavimo išlaidų ir procedūros išlaidų (UNPIR), pelno, gauto pagal Nemokumo įstatymo 102 straipsnio 1 dalį, mokesčio sumokėjimą.

- (36) Svarstytuose scenarijuose bendrosios pajamos, gautinos įgyvendinant planą, turėjo būti mažesnės nei minimumas, nustatytas reorganizavimo plane, t. y. nei 295 mln. EUR. Remiantis reorganizavimo planu (žr. visų pirma įmonės BDO ataskaitos 101 puslapį) ir Rumunijos institucijų 2018 m. gegužės 16 d. pateiktais paaiškinimais, potenciali grynoji likutinė suma (atskaičius procedūros išlaidas ir trumpalaikes skolas) paskirstoma taip: 70 % grynosios sumos tenka apsaugotiems kreditoriams, siekiant darbuotojams grąžinti iki nemokumo jų atžvilgiu susidariusias skolas, padengiama 100 % jų reikalavimų, vėliau likutinė suma skiriama pagrindiniams tiekėjams, padengiant 30 % jų pirminių reikalavimų, o galimas likutis sumokamas biudžetiniams kreditoriams. **Pagal šį scenarijų likutinės sumos nėra, nes iš pajamų, gautinų pardavus įmonę „Oltchim SPV“, dalį savo reikalavimų atgauna tik tie kreditoriai, kurių atžvilgiu esama trumpalaikių skolų.**

Reorganizavimo planas. EBITDA kartotinių metodika			
	Optimistinis scenarijus (B scenarijus) (mln. EUR)	Pagrindinis scenarijus (A scenarijus) (mln. EUR)	Pesimistinis scenarijus (mln. EUR)
Įmonės vertė, kai pagrindu laikoma:	73,5	34,3	17,2
EBITDA	10,9	6,9	3,4
EBITDA kartotinis	6,7	5,0	5,0
Trumpalaikė skola (įsk. skolą darbuotojams, susidariusią paskelbus nemokumą), turto perdavimo išlaidos ir UNPIR išlaidos	(72,5)	(68,5)	(72,2)
Trumpalaikės skolos padengimo pajamomis, atskaičius UNPIR išlaidas, turto perdavimo įmokas ir mokesčius, rodiklis	102 %	48 %	22 %
Gauto pelno mokestis	(7,8)	(7,4)	(3,7) ⁽¹⁾
Grynosios pajamos	0	0	0
Išmokos kreditoriams			
Darbuotojai	0	0	0
Apsaugoti kreditoriai, iš jų:	0	0	0
— agentūros AAAS užtikrintų reikalavimų dalis	0	0	0
— įmonės „Electrica“ užtikrintų reikalavimų dalis	0	0	0
— įmonė „Salrom“	0	0	0
Biudžetiniai, iš jų	0	0	0
— AAAS	0	0	0
— Nacionalinė vandens administracija	0	0	0
Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį, iš jų:	0	0	0
„CET Govora“	0	0	0
Kiti neapsaugoti kreditoriai	0	0	0
„Salrom“	0	0	0

⁽¹⁾ Laikoma, kad tai yra 50 % pelno mokesčio pagal atskaitos scenarijų, nes pajamos pagal atskaitos ir pesimistinį scenarijų padalijamos iš dviejų.

Alternatyvus pajamų, gautinų pagal reorganizavimo planą, vertinimas. Dividendų diskonto modelis

- (37) Rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų norėjęs pakartotinai patikrinti tuos rezultatus ir tam būtų taikęs dividendų diskonto modelį (toliau – DDM) – tai dar viena vertinimo priemonė, dažnai taikoma privačiojo sektoriaus investuotojų. Įmonės „Oltchim SPV“ akcijų kaina galėtų būti vertinama investuotojo požiūriu vertinant tikėtinus dividendų grynąjų pinigų srautus.

- (38) Įmonės vertė galėtų būti apskaičiuota taip:

$$EV = \sum_{i=1}^{\infty} \frac{(\text{Profit}_1 \times \text{Dividend distribution Rate}) \times (1 + g)^i}{(1 + \text{WACC})^i}$$

Čia:

pelnas₁ gali būti skaičiuojamas kaip pelnas (grynosios pajamos), kurio galima pagrįstai tikėtis užbaigus įmonės „Oltchim SPV“ veiklos restruktūrizavimą.

Dividendų paskirstymo norma – akcininkams paskirstoma pelno dalis.

g – augimo norma, tuo metu taikyta diversifikuoto chemijos pramonės sektoriaus veiklos vykdytojams;

VSKK – atitinkamo sektoriaus vidutinė svertinė kapitalo kaina.

- (39) Panašiai, kaip įmonės vertę vertindamas pagal EBITDA kartotinio modelį, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų daręs prielaidą, kad:

- a) pagal **atskaitos** scenarijų pelnas₁ gali būti tikroviškai laikomas lygus vidutiniam pelnui, įmonių R ir BDO apskaičiuotam jų parengtoje reorganizavimo ataskaitoje per 3 metų laikotarpį pagal A scenarijų (5,7 mln. EUR), per kurį buvo tikimasi įmonę „Oltchim SPV“ parduoti.
- b) Pagal **pesimistinį scenarijų** pelnas₁ gali būti tikroviškai laikomas lygus pusei pelno, tikėtino pagal atskaitos scenarijų (2,85 mln. EUR).
- c) pagal **optimistinį** scenarijų pelnas₁ gali būti tikroviškai laikomas lygus vidutiniam pelnui, įmonių R ir BDO apskaičiuotam jų parengtoje reorganizavimo ataskaitoje per 3 metų laikotarpį, per kurį pagal B scenarijų buvo tikimasi įmonę „Oltchim SPV“ parduoti (7,0 mln. EUR).

- (40) Pagal visus tris scenarijus augimo norma **g** buvo laikyta lygi 4,0 % ⁽¹⁶⁾ (pagal vertę), paskirstymo norma – 46,56 % ⁽¹⁷⁾, o VSKK (žr. 162 išnašą) – 11,58 % Apskaičiuota paskirstymo norma yra palyginti optimistinė pagal visus scenarijus, atsižvelgiant į tai, kad įmonei „Oltchim“ tuo metu reikėjo didelių investicijų.

- (41) Pirmiau paminėta formulė gali būti supaprastinta taip:

$$EV = \frac{(\text{Profit}_1 \times \text{Dividend distribution Rate}) \times (1 + g)}{\text{WACC} - g} = 6,39 \times \text{Profit}_1$$

- (42) Taikydamas DDM rinkos ekonomikos kreditorius būtų apskaičiavęs šiuos įmonės „Oltchim SPV“ vertės įverčius:

Reorganizavimo planas. Dividendų diskonto modelis			
	Optimistinis scenarijus (B scenarijus) (mln. EUR)	Pagrindinis scenarijus (A scenarijus) (mln. EUR)	Pesimistinis scenarijus (mln. EUR)
Įmonės vertė, taikant DDM:	44,7	36,4	18,2
Trumpalaikė skola (įsk. skolą darbuotojams, susidariusią paskelbus nemokumą), turto perdavimo išlaidos ir UNPIR išlaidos	(72,5)	(68,5)	(72,2)
Gauto pelno mokestis	(7,8)	(7,4)	(7,0)
Grynosios pajamos	0	0	0
Išmokos kreditoriams			
Darbuotojai	0	0	0

⁽¹⁶⁾ Bendras metinio augimo koeficientas, pagrįstas profesoriaus A. Damodarano duomenų baze, 2015 m. sausio 5 d. duomenimis; vidutinis bendras augimas, vertinant pagal grynąsias diversifikuotų chemijos įmonių pajamas, per ankstesnius 5 metus buvo 21,49 %.

Šaltinis – http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/dataarchived.html.

⁽¹⁷⁾ Ten pat, vidutinės diversifikuotų chemijos įmonių akcininkams išmokėtos sumos. Tyrimo data – 2015 m. sausio 5 d.

Reorganizavimo planas. Dividendų diskonto modelis			
	Optimistinis scenarijus (B scenarijus) (mln. EUR)	Pagrindinis scenarijus (A scenarijus) (mln. EUR)	Pesimistinis scenarijus (mln. EUR)
Apsaugoti kreditoriai, iš jų:	0	0	0
— agentūros AAAS užtikrintų reikalavimų dalis	0	0	0
— įmonės „Electrica“ užtikrintų reikalavimų dalis	0	0	0
— įmonė „Salrom“	0	0	0
Biudžetiniai, iš jų	0	0	0
— AAAS	0	0	0
— Rumunijos vandens administracija	0	0	0
Neapsaugoti kreditoriai pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį, iš jų:	0	0	0
„CET Govora“	0	0	0
Nacionalinė vandens administracija	0	0	0
Kiti neapsaugoti kreditoriai	0	0	0
„Salrom“	0	0	0

- (43) Šiuo vertinimu, pagrįstu DDM, patvirtinama, kad pagal reorganizavimo scenarijų rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų laikęs, kad likutinės sumos, kurią būtų galima panaudoti susigrąžinimui, pardavus įmonę „Oltchim SPV“, jeigu taip nutiktų, nėra, nes tik kreditoriai, kurių atžvilgiu turima trumpalaikių skolų, susigrąžintų dalį savo reikalavimų, pardavus įmonę „Oltchim SPV“.

4. Kiekvienos kategorijos kreditorių atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui vertinimo ir jautrumo analizės rezultatai

Apsaugoti kreditoriai

- (44) Baigiant galima pasakyti, kad, remiantis pirmiau paminėtais skaičiavimais, apsaugoti kreditoriai pagal visus tris scenarijus, susijusius su likvidavimo procedūra, gali susigrąžinti nuo 94,8 iki 195,8 mln. EUR, o vertinant pagal reorganizavimo planą gautinas pajamas, pertekliaus nėra, nes taikant EBITDA kartotinių metodiką ir dividendų diskonto metodiką pajamų nepakanka visai trumpalaikės skolos ir procedūros išlaidų sumai padengti. Todėl **apsaugoti kreditoriai, veikiantys kaip rinkos ekonomikos kreditoriai, būtų teikę pirmumą likvidavimo procedūrai, atsižvelgdami vien tik į savo užtikrintus reikalavimus.**
- (45) Ši išvada patvirtinama ir šia jautrumo analize: net taikant optimistinį 6,7 EBITDA kartotinį (žr. 20 konstatuojamąją dalį), būtų reikėję, kad EBITDA rodiklis būtų nenuostolingas ir sudarytų apie 32,5 mln. EUR (t. y. būtų reikėję apie tris kartus didesnio EBITDA rodiklio, susijusio su reorganizavimo plano optimistiniu scenarijumi), kad įmonės „Oltchim SPV“ vertė pasiektų sumą (219 mln. EUR), kuriai esant apsaugoti kreditoriai būtų galėję gauti didesnes pajamas pagal reorganizavimo planą, palyginti su pesimistiniu scenarijumi, siejama su likvidavimo procedūra (t. y. apsaugotų kreditorių pajamos būtų 94,8 mln. EUR).
- (46) Rinkos ekonomikos kreditorius būtų atkreipęs dėmesį, kad net toks nenuostolingas EBITDA rodiklis (32,5 mln. EUR) (juo būtų užtikrinta, kad pagal planą gaunamos pajamos būtų didesnės nei įmonę likviduojant) buvo netikroviškas, nes buvo daug didesnis nei pagal pirmiau paminėtą optimistinį scenarijų (10,9 mln. EUR), parengtą remiantis įmonės „Oltchim“ veiklos vertinimu. Be to, teismo paskirto administratoriaus skaičiavimais, pajamos pagal planą, lygios 295–306 mln. EUR, reiškė, jog pirkejas būtų galėjęs manyti, kad įmonė „Oltchim“ gali gauti net didesnę EBITDA rodiklį (EBITDA būtų apie 44 mln. EUR per metus, remiantis optimistiniu 6,7 EBITDA kartotiniu), o tai buvo dar mažiau tikroviška.
- (47) **Todėl apsaugotas kreditorius, norintis kuo labiau padidinti savo pajamas, pirmumą būtų teikęs likvidavimo procedūrai.**

Biudžetiniai kreditoriai

- (48) Pagal du iš trijų scenarijų, pajamų, gautinų vykstant likvidavimo procedūrai, nepakanka, kad būtų galima grąžinti, bent iš dalies, bet kokius reikalavimus, grąžintinus biudžetiniams kreditoriams. Tačiau pagal likvidavimo procedūros optimistinių scenarijų biudžetiniai kreditoriai susigražina 10 mln. EUR. Priešingai, nė pagal vieną iš trijų reorganizavimo plano scenarijų biudžetiniai kreditoriai negauna pajamų, be to, kyla didelė rizika, kad parduoti įmonės „Oltchim SPV“ nepavyks, atsižvelgiant į anksčiau nepavykusį privatizavimą ir į tai kad, paskelbus nemokumą, išaugo trumpalaikės skolos (žr. 52 konstatuojamąją dalį).
- (49) Be to, net jeigu pajamos bus labai mažos, kaip matyti iš likvidavimo procedūros pesimistinio ir atskaitos scenarijų, vykstant likvidavimo procedūrai biudžetinių kreditorių reikalavimai tenkinami pirmiau nei iki nemokumo susidariusi skola pagrindiniams tiekėjams pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį, o pagal reorganizavimo planą jiems būtų mokama po pagrindinių tiekėjų.
- (50) **Todėl biudžetiniai kreditoriai, veikiantys kaip rinkos ekonomikos kreditoriai, pirmumą būtų teikę likvidavimo procedūrai, atsižvelgdami vien tik į savo biudžetinius reikalavimus.**

Neapsaugoti kreditoriai

- (51) Neapsaugoti komerciniai kreditoriai, įskaitant pagrindinius tiekėjus, nesusigražina jokių savo reikalavimų, įtrauktų į šias dvi kategorijas, nei pagal su likvidavimo procedūra susijusius scenarijus, nei pagal bet kuriuos scenarijus, susijusius su reorganizavimo planu.
- (52) NET lyginant scenarijus, pagal kuriuos tikėtinos pajamos buvo lygios nuliui ir likviduojant, ir reorganizuojant įmonę, rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų palankiau vertinęs likvidavimą, o ne reorganizavimą, kad išvengtų tolesnio trumpalaikių skolų kaupimosi, nes nebūtų aišku, ar pagal planą bus gauta pakankamų naujų pajamų. Toks elgesys būtų atitikęs įmonės „DGFP Craiova“ elgesį per 2016 m. rugpjūčio mėn. kreditorių susirinkimą, – ji tuo metu priešinosi reorganizavimo laikotarpio pratęsimui, kad būtų išvengta didesnių trumpalaikių skolų, kaip nurodyta įmonės PCC pateiktoje medžiagoje, ir tuo įrodoma, jog neatsižvelgiant į tai, kad „DGFP Craiova“ priklausė ir užtikrintų, ir biudžetinių kreditorių kategorijoms, rizika, kad trumpalaikė skola pasikeis per reorganizavimo laikotarpį buvo laikoma realia.
- (53) Be to, administracinės ir teisinės išlaidos, kreditorių patirtos siekiant stebėti savo poziciją reorganizavimo plane, turėjo būti didesnės nei vykstant likvidavimo procedūrai, nes šios trukmė, tikėtina, būtų trumpesnė.
- (54) **Todėl neapsaugoti kreditoriai, veikiantys kaip rinkos ekonomikos kreditoriai, pirmumą būtų teikę likvidavimo procedūrai, atsižvelgdami vien tik į tuos reikalavimus, nes būtų siekę išvengti tolesnio trumpalaikės skolos kaupimosi.**

5. Atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui vertinimo išvada

- (55) Atlikus atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo principui vertinimą ir visų pirma remiantis šio techninio priedo 47 ir 50 konstatuojamosiomis dalimis daroma išvada, kad agentūra AAAS, turinti užtikrintų ir biudžetinių reikalavimų, turėjo pirmumą teikti likvidavimui (kaip tai darė kita kreditorė, turinti ir užtikrintų, ir biudžetinių reikalavimų, t. y. įmonė „DGFP Craiova“), jeigu būtų veikusi kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytoja, taigi įmonei „Oltchim“ 3 priemone suteiktas pranašumas, lygus sutartiniam daliniam agentūros AAAS reikalavimų nurašymui (211–216 mln. EUR).
- (56) Remiantis šio techninio priedo 47 ir 54 konstatuojamosiomis dalimis daroma išvada, kad įmonė „Electrica“, turinti užtikrintų ir neužtikrintų reikalavimų, pirmumą turėjo teikti likvidavimui, jeigu būtų veikusi kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytoja, taigi įmonei „Oltchim“ 3 priemone suteiktas pranašumas, lygus sutartiniam daliniam įmonės „Electrica“ reikalavimų nurašymui (110–112 mln. EUR).
- (57) Remiantis šio techninio priedo 50 ir 54 konstatuojamosiomis dalimis, Rumunijos vandens administracija, turinti tik biudžetinių reikalavimų ir neapsaugoto kreditoriaus pagal Nemokumo įstatymo 96 straipsnį reikalavimų, pirmumą turėjo teikti likvidavimui, jeigu būtų veikusi kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytoja, taigi įmonei „Oltchim“ pagal 3 priemonę suteiktas pranašumas, lygus sutartiniam daliniam Rumunijos vandens administracijos reikalavimų nurašymui (2 mln. EUR).

- (58) Be to, iš pirmiau paminėtų svarstymų matyti tendencija, kad įmonė „Salrom“ taip pat turėjo teikti pirmumą likvidavimui, kad gautų kuo didesnes pajamas. Remiantis tik tais svarstymais, tas pat pasakytina ir apie įmonę „CET Govora“.
- (59) Kalbant apie įmones „CET Govora“ ir „Salrom“, be jų neužtikrintų reikalavimų, su įmone „Oltchim“ jos buvo susijusios ir pradėjus nemokumo procedūrą, nes įmonė turėjo joms trumpalaikių skolų. Taigi jos taip pat galėjo svarstyti galimybę galbūt susigrąžinti savo reikalavimus, susijusius su trumpalaikėmis skolomis. Iš skaičiavimų matyti (žr. pirmiau pateiktas lenteles), kad vidutinis trumpalaikių skolų padengimo rodiklis buvo didesnis pagal likvidavimo scenarijų (71 %), palyginti su reorganizavimo planu (57 %).
- (60) **Kalbant apie įmonę „Salrom“, remiantis šio techninio priedo 54 ir 59 konstatuojamosiomis dalimis, šio atitikties rinkos ekonomikos veikos vykdytojo kriterijui vertinimo išvada yra tokia: įmonė „Salrom“ pirmumą turėjo teikti likvidavimui, jeigu būtų veikusi kaip rinkos ekonomikos veiklos vykdytoja, taigi įmonei „Oltchim“ suteiktas ekonominis pranašumas, lygus sutartiniam daliniam įmonės „Salrom“ reikalavimų nurašymui (4 mln. EUR).**
- (61) Kalbant apie įmonę „CET Govora“, reikia atsižvelgti į konkrečius šiam kreditoriui taikytinus apribojimus: rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas, kurio padėtis būtų panaši į įmonės „CET Govora“ padėtį, būtų atsižvelgęs į tai, kad nei įmonę likviduojant, nei įgyvendinant reorganizavimo planą pajamų nebus; rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas riziką, kad jo turima įmonės „Oltchim SA“ pozicija padidės įgyvendinant reorganizavimo planą, būtų vertinęs atsižvelgdamas į išskirtines aplinkybes, susijusias su jo paties išgyvenimu, nes tarp jo ir įmonės „Oltchim“ būta didžiulės tarpusavio priklausomybės (didesnės nei įmonės „Salrom“ tarpusavio priklausomybė). Todėl tas rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas būtų pirmumą teikęs reorganizavimo planui.
- (62) **Pastarosios įmonės atitikties rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo kriterijui vertinimo išvada yra tokia: įmonės „CET Govora“ veiksmai balsuojant už planą atitiko rinkos ekonomikos kreditoriaus principą.**
-